

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA
STRATEGIJE RAZVOJA MIKRO, MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA
U CRNOJ GORI 2018-2022, ZA 2020. GODINU**

Podgorica, jun 2021. godina

1. Uvodni rezime

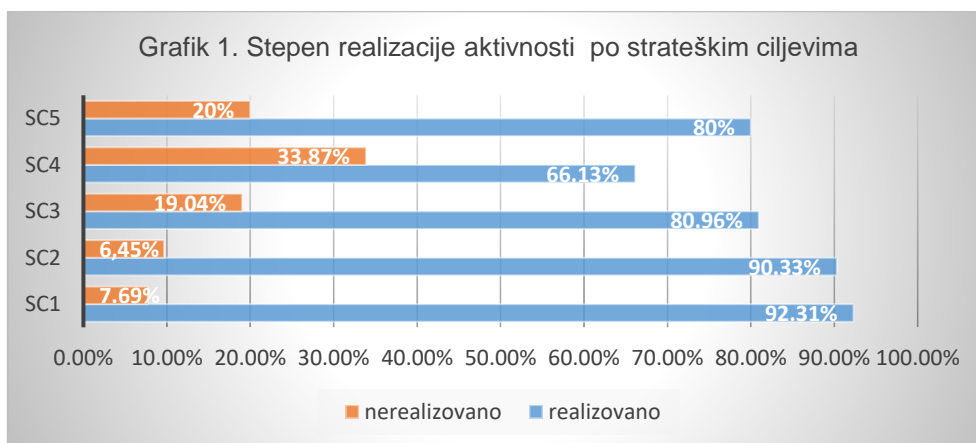
Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022. godine sa Okvirnim akcionim planom usvojena je 26. jula 2018. godine. Predmetni Izvještaj predstavlja analizu ostvarenih strateških ciljeva, mjera i aktivnosti u 2020. godinu. Sprovođenje Strategije MMSP i godišnjih Akcionih planova odlikuje multisektorski i višedimenzionalan pristup, koji zahtijeva princip unaprijed definisane podjele nadležnosti resorno odgovornih institucija u implementaciji politike. Upravljanje realizacijom aktivnosti podrazumijeva punu posvećenost Ministarstva ekonomije, efikasnu i efektivnu saradnju sa svim resornim institucijama javnog i privatnog sektora, od nacionalnog do lokalnog nivoa, uz saradnju sa međunarodnim institucijama i organizacijama.

Za 2020. godinu planirana je realizacija 158 aktivnosti:

Od ukupno **158 aktivnosti** koliko je predviđeno da bude realizovano tokom 2020. godinu, **125 aktivnosti** je uspješno realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, dok **33 planirane aktivnosti** nisu realizovane. Glavni uzrok nerealizacije planiranih aktivnosti jeste izbijanje pandemije korona virusa i epidemiološka situacija u zemlji, gdje su aktivnosti odložene za realizaciju. Procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti predviđenih za 2020. godinu iznosi 79,11%.

Planirane aktivnosti po strateškim ciljevima:

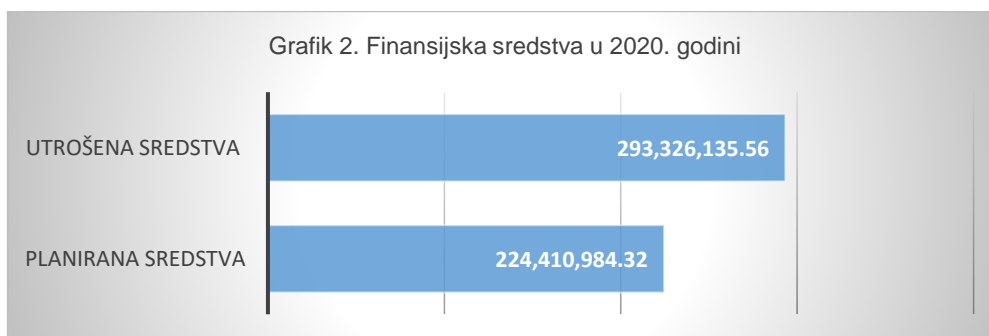
- Unapređenje poslovnog ambijenta – planirano 13 aktivnosti, nerealizovana 1 aktivnost - 7,69% (nacrt Izmjena i dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti);
- Unapređenje pristupa izvorima finansija za MMSP – planirana 31 aktivnost, nerealizovano 2 aktivnosti - 6,45% (organizacija promotivnih događaja za korišćenje vlasničkog kapitala, usvajanje Zakona o alternativnim investicionim fondovima);
- Razvoj preduzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada – planirana 21 aktivnost, nerealizovane 4 aktivnosti -19,04% (organizovana obuka iz preduzetništva za sve nastavnike koji predaju ovaj predmet/modul u stručnim školama, kao i za sve nastavnike ekonomske grupe predmeta u stručnim školama; Potpisivanje sporazuma o saradnji između UPCG i obrazovnih institucija, kojim se omogućava realizacija prakse i jačanje preduzetničkih kompetencija mladih; promocija rezultata ostvarenih na Euroskills takmičenju; Dalji razvoj obuka i konsultantskih i savjetodavnih usluga od strane UPCG u skladu sa izraženim potrebama MMSP); Jačanje konkurentnosti MMSP – planirane 62 aktivnosti, nerealizovana 21 aktivnost - 33,87% (Razvoj biznis zona u Crnoj Gori, Implementacija projektnih aktivnosti UPCG u okviru trilateralnog projekta HR-BiH-CG, kroz opremanje jednog preduzetničkog centra; Organizovanje konferencija i okruglih stolova o preduzetništvu i predstavljanje primjera dobre prakse; Obezbjedenje sektorskih stručnih obuka za jačanje kapaciteta ljudskih resursa u privredi; Predijagnostika MMSP za primjenu prava intelektualne svojine; Organizovanje seminara za primjenu prava intelektualne svojine za MMSP; Organizovanje edukacija MMSP o značaju nacionalnog brenda za privredu Crne Gore; Nastavak promocije značaja klastera i pružanja tehničke podrške u pripremi projekata; Uspostavljanje transnacionalnog centra za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP, u okviru projekta "competenceNET"; Organizacija nacionalnih standova za promociju privrede na međunarodnim sajmovima; Organizovanje okruglih stolova i info - dana, kao i organizovanje promocije MMSP u NATO komandi i Agencijama; Podrška uspostavljanju poslovnih klubova u inostranstvu; Organizovanje obuka za privredne subjekte za pojednostavljene postupke na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza; Izrađena brošura za sprovođenje pojednostavljenih postupaka na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza; Međusobno priznavanje sertifikata za ovlašćene privredne subjekte između CEFTA ugovornih strana; Organizovanje edukacije o ecommerce)
- Promocija preduzetništva mladih, žena i socijalnog preduzetništva, planirano 25 aktivnosti, nerealizovano 5 aktivnosti - 20% (Izrada strateških smjernica za unapređenje regulatornog okvira za razvoj socijalnog preduzetništva; Realizacija treninga za preduzetnice; Unaprjeđenje postojećih/razvoj novih programa obuke UPCG za mlade preduzetnike i žene u biznisu i menadžmentu; Advice for Small Businesses - Savjeti za mala preduzeća -linija Žene u biznisu; Program mentorstva za 12 organizacija civilnog društva koje realizuju projekte u oblasti socijalnog preduzetništva).

Imajući u vidu da je cijela 2020. godina obilježena COVID virusom, Vlada je izvršila intervencije sa specifičnim paketima mjera usmjerenim ka prevazilaženju negativnih posledica pandemije usmjerenim ka očuvanju likvidnosti MMSP, očuvanju radnih mjesta i boljoj iskorišćenosti raspoloživih resursa usmjerenih ka podizanju konkurentnosti i rastu i razvoju MMSP. Aktivnosti koje se odnose na poslovni ambijent, pristup finansijama i olakšavanje sticanja potrebnih znanja i vještina su vezani za sveukupno oruženje koje treba da olakša razvoj preduzetništva u cjelini, dok se aktivnosti kroz četvri cilj vezuju za unapređenje kapaciteta na nivou preduzeća koje treba da rezultira povećanjem konkurentnosti MMSP.

U pogledu utroška finansijskih sredstava od ukupno planiranih **224,410,984.32 €** za realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom za 2020. godinu, realizovano je ukupno **293,326,135.56 €**, što predstavlja **veći utrošak od 68,915,151.24 €**, do kojeg je došlo zbog **povećanog plasmana finansijskih sredstava za pružanje podrške crnogorskoj privredi, bolje iskorišćenosti EU fondova i donatorskih sredstava.**

U okviru navedenog iznosa nije uračunat iznos od **63,225,883.00 €** koji je isplaćen za subvencije zarada zaposlenih u okviru Programa pružanja podrške privredi i zaposlenima, radi ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa Covid-19

Posmatrano po izvorima sredstava, slijedi pregled planiranih i realizovanih finansijskih sredstava:

Tabela 1. Izvori finansiranja u 2020. godini

Sredstva/ Izvori	Nacionalni budžet	Javni sektor	EU fondovi i ostali izvori	Privatni sektor	Ukupno
Planirana sredstva	7,629,476.85	213,481,998.00	2,983,709.47	315,800.00	224,410,984.32
Realizovana sredstva	4,788,606.09	284,716,000.00	3,570,549.47	140,580.00	293,326,135.56

Uticaj COVID-a na poslovanje MMSP u Crnoj Gori

Prvi slučaj COVID-19 u Crnoj Gori zvanično je potvrđen 17. marta 2020. godine. Pandemija je proglašena šest dana prije toga, a ekonomske posljedice ove zdravstveno-ekonomske krize tek su se mogle naslućivati. Većina zemalja uvela je mjere socijalnog distanciranja. Prekinute su brojne djelatnosti, a škole su zatvorene 16. marta. Kao rezultat preventivnih mjera, mnogi poslodavci suočili su se s teškoćama u održavanju poslovanja. Preduzeća se jasno suočavaju sa smanjenom produktivnošću usljed smanjene tražnje, nedostatka finansijskih sredstava i nedostatka zaposlenih.

Svjetska banka procijenila je rast BDP u Crnoj Gori 2019. godine na 3%, a zatim 2020. godine na 2,8%. Period prije krize karakterišu pozitivne stope rasta uz određene fluktuacije usljed osjetljivosti male tržišne ekonomije. Prema podacima Monstata, nakon rasta ekonomije od 2,7% u prvom kvartalu, Crna Gora je u drugom zabilježila pad od 20,2% što je među većim u Evropi.¹

Ozbiljnost krize bila je vidljiva gotovo odmah. U periodu od izbijanja krize do 30. aprila, broj nezaposlenih povećan je sa 35.429 na 40.361, da bi na kraju 2020. godine broj nezaposlenih iznosio 47.509 lica što daje stopu nezaposlenosti od 20.48%.

Tabela 2. Pregled nezaposlenosti u periodu 2015-2020. godine

Godina (na datum 31.12.)	Ukupan broj nezaposlenih Crnoj Gori (%nezaposlenosti)
2020. god.	47.509 (20,48%)
2019. god.	37.616 (16,21%)
2018. god.	41.378 (17,83%)
2017. god.	51.262 (22,09%)
2016. god.	49.487 (21,33%)
2015. god.	39.991 (17,24%)

Suočavajući se s ekonomskim posljedicama COVID-19 krize, Vlada je usvojila mjere za pomoć u ublažavanju ekonomskih i socijalnih uticaja. Te mjere slijedile su opšte preporuke međunarodnih finansijskih organizacija. Vlada je, kroz tri paketa pomoći, podržala i podržava privredu putem niza finansijskih, poreskih i drugih mjera.

Jedna od mjera u cilju očuvanja zaposlenosti bio je i Program pružanja podrške privredi i zaposlenima, radi ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa Covid-19. U okviru navedenog Programa od početka implementacije 01. maja – 01. januara 2021. godine (decembarske zarade), isplaceno je 62,431 zahtjeva za 275.971 zaradu u ukupnom iznosu od 63,225,883 €.

Ohrabrujuća je činjenica da i pored otežanih uslova poslovanja, kao i suočavanja sa velikim brojem nezaposlenih lica, na kraju 2020. godine zabilježen je porast ukupnog broja preduzeća u Crnoj Gori od 7,34% u odnosu na 2019. godinu, odnosno povećanje broja malih i srednjih preduzeća iznosi 7,40% U ukupnom broju preduzeća na kraju 2020. godine, mala i srednja preduzeća učestvuju 99,9%.

Tabela 2. Trend kretanja broja MMSP i zaposlenih u periodu od 2016-2020. godina.

Oznaka klase	Broj zaposlenih	2016		2017		2018		2019		2020	
		Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %
Mala preduzeća	<50	27954	98.9	29954	98.9	33456	98,9	34348	98,9	36988	99,3
Srednja preduzeća	>49 <250	268	0.9	284	0.9	304	0,9	305	0,9	229	0,6
Velika preduzeća	250+	46	0.2	48	0.2	52	0,2	54	0,2	38	0,1
Ukupno		28268		30286		33812		34707	100,0	37255	100,0

Izvor: Monstat

¹ Izvještaj „Procjena uticaja COVID-19 na poslovni sektor i perspektive rasta ekonomije Crne Gore“

Teritorijalno posmatrano, najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2020. godini je u Podgorici 13 419 što predstavlja 36,2% od ukupnog broja, a najmanji je u opštini Petnjica 30, odnosno 0,1% od ukupnog broja. Najveći rast broja aktivnih poslovnih subjekata zabilježen je u Podgorici, sa 12 565 u 2019. na 13419 u 2020. godini. Najmanji rast aktivnih poslovnih subjekata zabilježen je u Plužinama sa 31 u 2019. na 32 u 2020. godini.

Najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2020. godini je u sektoru „Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala“ 11141, što predstavlja 29,9% od ukupnog broja, zatim slijedi sektori „Stručne, naučne i tehničke djelatnosti“ - 4 946 odnosno 13,3%, „Usluge pružanja smještaja i hrane“ – 4632 odnosno 12,4%, „Građevinarstvo“ – 4304 -11,6%.

Prema podacima Poreske uprave na dan 31.12.2020.godine ima ukupno 44.117 registrovanih MMSP, sa ukupnim brojem zaposlenih od 98.335. U ovim podacima uključena su i pravna lica koja nemaju nijednog zaposlenog koji je prijavljen na obavezno socijalno osiguranje, i u najvećem broju radi o licima koja imaju poreski status „neaktivan“:

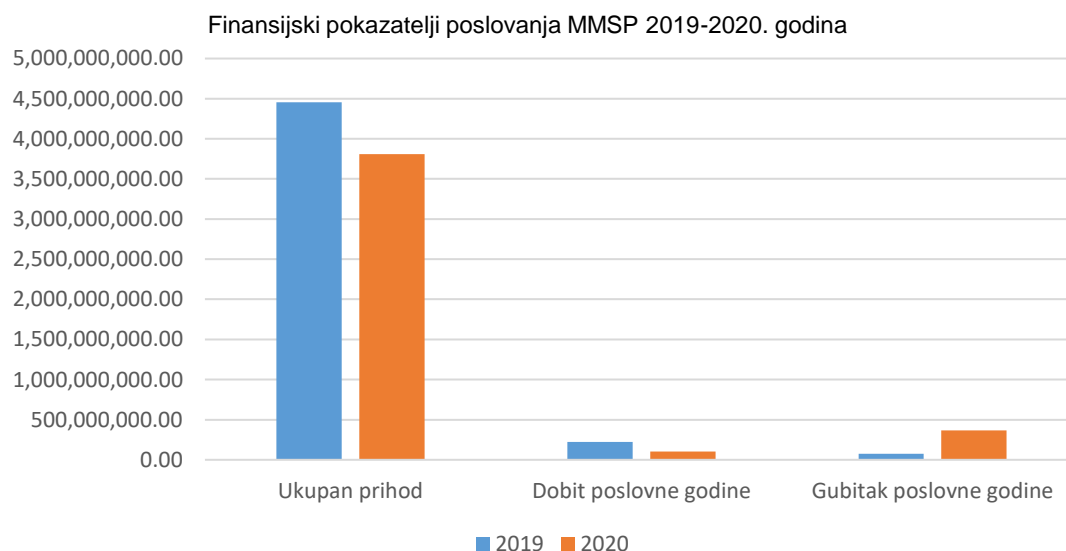
- na dan 31.12.2020.godine evidentirano je 11.708 pravnih lica sa brojem zaposlenih nula (0), **od kojih 9.041 imaju poreski status „neaktivan“;**

Ukupan broj zaposlenih u Crnoj Gori na dan 31.12.2020.godine je 200.801.

Na dan 31.03.2021.godine, **23.400 MMSP su predala finansijske izvještaje za 2020.godine i isti imaju 81.110 zaposlenih.**

U finansijskim izvještajima podnijetim za 2019.godinu iskazan je ukupan prihod u iznosu od 4.453.344.117 €, rezultat – dobit poslovne godine u iznosu od 224.249.459 € i gubitak poslovne godine od u iznosu od 75.622.836 €.

U finansijskim izvještajima podnijetim za 2020.godinu iskazan je ukupan prihod u iznosu od 3.807.218.171 €, rezultat - dobit poslovne godine u iznosu od 102.508.223 € i gubitak poslovne godine u iznosu od 366.278.725 €.

Izvor: Poreska uprava

2. Informacija o napretku u postizanju definisanih strateških ciljeva i pratećih indikatora učinka

Akcionni plan za sprovođenje Strategije za 2020. godinu definiše mjere za realizaciju kroz 5 strateških ciljeva. Kroz svaki strateški cilj definisan je indikator za praćenje istog, dok pojedinačne definisane mjere i aktivnosti imaju polazne indikatore u 2018. i 2019. godini i postignute vrijednosti na kraju 2020. godine.

SC1. Unapređenje poslovnog ambijenta

Ukupan poslovni ambijent u Crnoj Gori je povoljan, ali postoji prostor za poboljšanje i eliminisanje barijera koje se odnose na brojne takse, veliku opterećenost troškovima rada, sivu ekonomiju i nedovoljnu fleksibilnost tržišta rada.

Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:		
Unaprijeđen rang Crne Gore u međunarodnim izvještajima (Doing Business, Global Competitiveness Index)		
Pojedinačni Indikatori rezultata	Polazna vrijednost 2018/2019. godina	Vrijednost na kraju 2020. god.
Uspostavljan integralni informacijski sistema u cilju povezivanja i razmjenjivanja podataka po službenoj dužnosti	Nisu dostupni podaci	U toku 2020. godine omogućen pristup CRPS web servisu slijedećim institucijama: Uprava carina, Zajednica opština Crne Gore, MF Direktoriat za politiku javnih nabavki, Uprava za inspekcijске poslove, Sudski savjet, Uprava za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, INTERPOL EUROPOL SIRENE.
Uspostavljena elektronska registracija ili unaprijeđen rang u DB.	Nisu dostupni podaci	Od 25. decembra 2020. godine, putem linka https://efirma.tax.gov.me omogućena je elektronska registracija jednočlanih društava sa ograničenom odgovornošću za osnivače rezidente uz minimalni kapital od 1€, u kojem su osnivač i izvršni direktor jedno isto lice, uz priloženu elektronski potpisanu dokumentaciju. Pored navedenog, uspostavljeni su i elektronski servisi naručivanja potvrda koje izdaje CRPS, a to su: izvod i potvrda o aktivnosti.
Povećanje broja elektronskih servisa na portalu eUprava.me	2018. god. - 550 servisa 2019. god. - 585 servisa	MJU: Broj elektronskih usluga u 2020. godini iznosi 575, što je za dest usluga manje u odnosu na 2019. godinu, prije svega što se smanjio broj informativnih usluga sa 406 na 388, dok je broj naprednijih elektronskih usluga se povećao sa 179 na 187.

U dijelu unapređenja poslovnog ambijenta tokom 2020. godine postignuti su sljedeći rezultati:

- Tokom 2020. godine započete su aktivnosti na uspostavljanju Registra nameta. Lista nameta, prije svega klasifikovanih po sektorima i po opštinama, pomoći će u kreiranju strategija za smanjenje fiskaliteteta. Registar je kreiran u formi web portala (www.javninameti.me, a od marta 2021. godine je dostupan i na www.javninameti.gov.me).
- Pripremljen Nacrt Izmjena i dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti;
- Pripremljena je prva verzija aplikacije za predaju zahtjeva od strane notarskih kancelarija, koju je neophodno testirati od strane Notarskih kancelarija i u sljedećoj fazi doraditi saglasno pravilima i procedurama koje trebaju biti propisane izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti i Zakonu o Notarima;
- Ministarstvo finansija je tokom 2020. godine dalo oko 240 mišljenja na RIA obrasce.
- Kao odgovor na pandemiju izazvanu korona virusom i u cilju unpređenja rada i brže komunikacije sa privredom, Ministarstvo ekonomije izradilo je elektronsku Aplikaciju koja se služila za podnošenje prijave u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrde. Platforma je povezana sa bazama Poreske uprave i Ministarstva pravde i obezbjedjivala je podatke po službenoj dužnosti, a samim tim i uštedu troškova za privredu;

- Broj elektronskih servisa na portalu eUprave.me u 2020. godini iznosio je 575 što je za 10 manje u odnosu na 2019. godinu;
- Broj naprednih elektronskih usluga se povećao sa 179 na 187;
- Smanjen broj procedura uvođenjem preuzimanja elektronski potpisanog lista nepokretnosti/posjedovnog lista.
- Najbrojnije i ujedno najvažnije poreske prijave (IOPPD, Prijava poreza na dobit, PDV, Finansijski iskazi) se podnose isključivo elektronskim putem (obaveza propisana zakonom). Trenutno fizička lica nemaju mogućnost podnošenja GPPFL prijave jer nemaju digitalni sertifikat.

Prema objavljenom Izveštaju o lakoći poslovanja, Crna Gora je zauzela 50. mjesto na listi od 190 rangiranih zemalja. Najznačajniji napredak je ostvaren kod indikatora dobijanje građevinskih dozvola, gdje se Crna Gora našla na 40. mjestu i time poboljšala rang u ovoj oblasti za 35 mjesta. Takođe, Crna Gora je smanjila troškove i vrijeme potrebno za dobijanje građevinske dozvole. Napredak je postignut i kod indikatora prekogranična trgovina. Ovaj indikator tretira procedure za uvoz i izvoz. Crna Gora je poboljšala poziciju za 6 mjesta tako što je smanjila vrijeme i troškove potrebne za uvoz, kao i troškove izvoza. U oblasti dobijanja priključka za električnu energiju došlo je do smanjenja vremena, odnosno broja dana i troškova, uz nepromjenjeni rang. Kod ostalih indikatora nije bilo promjena u ocjenama u odnosu na prethodne.

SC2: Unapređenje pristupa izvorima finansija za MMSP

Prilikom obezbjeđenja nedostajućih finansijskih sredstava, privrednici u Crnoj Gori imaju mogućnost sledećih izvora finansiranja: komercijalnih banaka i mikrofinansijskih institucija, Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore (IRF), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), ostalih izvora (međunarodni programi pomoći).

Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja: Broj podržanih preduzeća; Iznos odobrene podrške		
Pojedinačni Indikatori rezultata	Polazna vrijednost 2018./2019. godina	Vrijednost na kraju 2020. god.
Broj podržanih preduzeća za kredite i faktoring Iznos odobrenih plasmana Broj otvorenih radnih mjesta	<u>2018. godina:</u> - Broj preduzeća: 299 preduzeća/Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 115,6mil€; - Broj realizovanih faktoring aranžmana: 31 aranžmana/ Iznos odobrenih sredstava: 48,5 mil€ - Broj otvorenih/ očuvanih radnih mjesta 6.000 <u>2019. godina:</u> - Broj podržanih preduzeća: 440 preduzeća/Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 140mil€; - Broj realizovanih faktoring aranžmana: 74 aranžmana/Iznos odobrenih sredstava: 101,8 mil€ - Broj otvorenih/ očuvanih radnih mjesta 10.392;	Broj podržanih preduzeća 697/ Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 143,5 mil€ Broj realizovanih faktoring aranžmana: 78/Iznos odobrenih sredstava: 141,2 mil €; Broj otvorenih/očuvanih radnih mjesta 10.559.
Broj preduzeća podržan kroz Program za unapređenje konkurentnosti privrede	<u>2018. god.:</u> - Broj podržanih preduzeća 101/Iznos odobrenih sredstava 702.134,71 €; <u>2019. god.:</u> - Broj podržanih preduzeća 161/ Iznos odobrenih sredstava 1.661.460,68 €	Broj podržanih preduzeca kroz finansijske mjere 290/kroz nefinansijske mjere 32. Odobren iznos subvencija 1,074,065 € (nisu uključeni podaci za PL za proizvodne procese i direktne investicije).

U toku 2020. godine, postignuti su sledeći rezultati:

- Investiciono razvojni fond kroz kreditne aranžmane podržao je 697 preduzeća, gdje je iznos odobrenih sredstava iznosio 143,5 mil. €. Kroz ovu aktivnost otvoreno/očuvano

je 10.559 radnih mjesta. U cilju prevazilaženja negativnih posljedica pandemije korona virusa, IRF je kreirao kreditnu liniju za poboljšanje likvidnosti postojećih preduzetnika, mikro, malih, srednjih i velikih preduzeća. Sredstva su se najvećim dijelom koristila za plaćanje zakupa kao i za isplatu plata. Maksimalan period otplate kredita je 8 godina uz grace period do 2 godine;

- Tokom 2020. godine broj realizovanih faktoring aranžmana: 78, dok je iznos odobrenih sredstava iznosio 141,2 mil €;
- Ministarstvo poljoprivrede je u okviru realizacije Programa IPARD II – mjera 3 podržalo šest preduzeća u ukupnom iznosu od 1,883,333.45 EUR, čime je otvoreno 33 radna mjesta.
- Ministarstvo ekonomije implementiralo je Program za unapređenje konkurentnosti privrede kroz 17 programskih linija. Odobreno je 322 projekta u okviru finansijskih i nefinansijskih mjera. U toku 2020. godine izrađena je aplikacija za elektronsko podnošenje aplikacija;
- Usvojen Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija (kao lex specialis).
- Usvojen je novi Zakon o inovacionoj delatnosti.

SC3. Razvoj preduzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada

Tokom 2020. godine nastavljen je kontinuitet u razvoju preduzetništva kao ključne kompetencije u predškolskom, osnovnom, srednjem opštem i stručnom obrazovanju kao i obuci nastavnog kadra za sprovođenje preduzetničkog učenja. U dijelu razvoja preduzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada značajni su doprinosi poslovnih udruženja Privredne komore Crne Gore, Biznis Start up centra Bar, Inovaciono preduzetničkog centra -Tehnopolis, Biroa za ekonomsku saradnju i podršku biznis zajednici, Unije poslodavaca Crne Gore itd, u realizaciji različitih projekata stručnog obrazovanja, pružanja konsultacija za razvoj poslovnih ideja, vođenja biznisa i organizacije različitih treninga i edukativnih modula.

Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:		
Preduzetnička znanja i vještine razvijeni kroz programe obuke i mentorstva za MMSP		
Pojedinačni Indikatori rezultata	Polazna vrijednost 2018./2019 godina	Vrijednost na kraju 2020. god.
Povećan broj pružalaca poslovnih usluga	2018./2019 god: Kreirana baza sa oko 340 pružalaca poslovnih usluga	Azurirana baza pružaoca usluga, baza sadrži oko 350 pružalaca poslovnih usluga.
Organizacija radionica/okruglih stolova u organizaciji Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje	2018. god. - Održane 2 radionice čalnova Nacionalnog partnerstva 2019. god. - U 2019. godini, Ministarstvo ekonomije kao koordinator a u saradnji sa ostalim partnerskim insitucijama započelo je izradu Strategije za razvoj cjeloživotnog preduzetničkog učenja 2020-2024	Usvojena Strategija za Cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024. god., sa Akcionim planom za 2020-2021.godina

U toku 2019. godine, postignuti su sledeći rezultati:

- Za školsku 2020/2021. godinu pripremljeno je 15 novih obrazovnih programa od čega je 8 programa u nivoa IV, 5 programa nivoa III i 2 programa nivoa II Pored toga, pripremljena su i tri obrazovna programa za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama.
- Broj učenika koji biraju predmet Preduzetništvo kao izborni u osnovnim školama je 1567 u 7.8. i 9.razredu
- Usvojena Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020.-2024. godina

Određeni broj događaja i promotivnih aktivnosti odložen je iz epidemioloških razloga.

SC4. Jačanje konkurentnosti MMSP

Tokom 2020. godine aktivnosti Direktorata za investicije, razvoj malih i srednjih preduzeća i upravljanje EU fondovima u okviru prethodnog Ministarstva ekonomije bile su usmjerene na kreiranje i implementaciju Programa subvencionisanja zarada u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 i na pripremu i implementaciju Programa za unapredjenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu.

Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:		
* Broj inovativnih MMSP u ukupnom broju preduzeća – ukupan broj inovativnih organizacija u Crnoj Gori iznosi 93. * Učešće izvoznika u ukupnom broju MSPP – u 2020. godini izvoz je bio manji za 11,9% u odnosu na 2019. godinu, dok je pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 17,4% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 16,0%		
Pojedinačni Indikatori rezultata	Vrijednost 2018. god.	Vrijednost na kraju 2019. god.
Dostupnost online informacija za MMSP: Broj posjeta; Broj prijavljenih preduzeća za obavještanje putem e-maila; Broj zahtjeva za informacije.	2018. god.: Nisu dostupni podaci 2019. god.: - Izrađen Informator o programima podrške na nacionalnom i lokalnom nivou. Informator je dostupan na web adresi Ministarstva ekonomije	Ažuriran Informator o programima podrške
Broj preduzeća korisnika mentoring usluga	2018. god.: - 17 preduzeća 2019. god.: - 23 preduzeća	12 preduzeća
Broj podržanih preduzeća u oblasti kreativnih industrija	2018. god.: - 0 preduzeća 2019. god.: - 13 preduzeća	17 preduzeća
Uspostavljen NTP, broj stanara/preduzeća u NTP	2018. god.: - Nisu dostupni podaci 2019. god.: - Formiran NTP kao pravno lice. Završena evaluacija EU Integration Facility za NTP	Završeni 6-mjesečni programi predakceleracije za startup timove boost Me Up i Startup Aktivator.
Broj podržanih inovativnih projekata	2018. god.: - 8 projekata 2019. god.: - 10 projekata	Konkurs za dodjelu grantova nije raspisan u 2020. godini.

Tokom 2020. godine, aktivnosti Direktorata za investicije, razvoj malih i srednjih preduzeća i upravljanje EU fondovima bile su usmjerene na pripremu i implementaciju Program subvencionisanja zarada u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19, kao i na pripremu i implementaciju Programa za unapredjenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu. Istovremeno, izradjeni su planirani izvjestaji i Akcioni planovi za strateska dokumenta u nadležnosti, a izradjena je i Evaluacija sprovođenja Strategije u periodu 2018-2019. god. Takođe, osoblje je intezivno učestvovalo u pripremi specifikacija za razvoj elektronskih servisa za podnošenje zahtjeva „Program za isplatu subvencija – COVID 19“ i „Program za unapredjenje konkurentnosti privrede“.

Ostale aktivnosti koje bi se istakle, uključuju:

- Poreska uprava je u kontinuitetu izvještavala javnost o dostupnim servisima, promociji istih i podsticanju poreskih obveznika na što veću upotrebu elektronskih servisa, posebno od početka pandemije zarazne bolesti Covid-19 (internet stranica PU, brojna obavještenja i instrukcije, gostovanja u medijima, te direktni kontakti sa poreskim obveznicima i asocijacijama poreskih obveznika:PKCG; UPCG; IRRCG; ISRCG); zatim edukacije poreskih obveznika i promocija projekta elektronske fiskalizacije.
- Kontinuirano pružanje Mentoring usluga;
- Institut za standardizaciju je u saradnji sa ISO omogućio malim i srednjim preduzećima da isprate niz besplatnih virtuelnih vebinara na teme: “Tourism and the impacts of COVID-19: the role of standards in mitigating the crisis”, “Advancing the UN Sustainable Development Goals in a COVID-19 world”, “Countering the impacts of

COVID-19 with international standards”i “Business continuity management systems”. Institut je prvi put od osnivanja izdao publikaciju “Izvod iz kataloga crnogorskih standarda i srodnih dokumenata” (tiraž 300 primjeraka) u kome se između ostalih nalaze i standardi kvaliteta, sa ciljem da zainteresovane strane, posebno mala i srednja preduzeća, imaju pregled standarda na jednom mjestu. Kao društveno odgovorna organizacija ISME je u ovoj kriznoj situaciji i borbi protiv COVID-19 omogućio malim i srednjim preduzećima besplatan pristup standardima za ličnu zaštitnu opremu, medicinska sredstva, menadžment rizikom, bezbjednost i izdržljivost, menadžment kontinuitetom poslovanja i vanrednim situacijama.

- Radovi na zgradi Naučnotehnološkog parka obavljaju se predviđenom dinamikom. 6-mjesečni programi predakceleracije za startup timove boost Me Up i Startup Aktivator su uspješno završeni;
- Nastavljen rad na pripremi predloga za dalju konsolidaciju taksi i naknada koje se plaćaju pri uvozu/izvozu i tranzitu robe. Pripremljen predlog Novog Carinskog zakona koji je u potpunosti usaglašavan sa relevantnim EU regulativama. Uprava carina odobrila dva statusa ovlašćenog privrednog subjekta.
- U okviru IPA 2016 projekta “Promocija internacionalizacije crnogorske ekonomije sa fokusom na mala i srednja preduzeća” otpočela je realizacija aktivnosti koje podrazumijevaju podršku u definisanju Strategije za razvoj izvoza, kao i podršku malim i srednjim preduzećima za učešćem EU sajmovima .Cilj projekta je jačanje izvoznih kapaciteta MSP-a i poboljšanje spremnosti za izvoz, na bazi analize izvoznih potencijala i spremnosti MSP za izvoz. Projekat će obezbijediti podršku za jačanje kapaciteta malih i srednjih preduzeća za izvoz proizvoda na EU i regionalno tržište, definisanje „Export readiness assessment“vodiča za preduzeća i uspostavljanje baze podataka o izvozno orjentisanim i izvozno spremnim preduzećima u Crnoj Gori.

Veliki broj aktivnosti nije realizovan zbog pandemije korona virusa.

SC 5: Promocija preduzetništva mladih, žena i socijalnog preduzetništva

Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:		
* Jačanje promocije, umrežavanja i zagovaranje interesa žena, mladih i socijalnih preduzetnika;		
* Broj podržanih žena i mladih kroz dostupne programe podrške		
Pojedinačni Indikatori rezultata	Polazna vrijednost 2018./2019. god.	Vrijednost na kraju 2020. god.
% Žena vlasnica biznis u ukupnom broju MMSP	2018. god. - 21.87% 2019. god.: - 21.81%	22.87%
Broj opština koje su uvele posebnu budžetske liniju za žensko preduzetništvo	2018. god. - 6 Opština opredijelila sredstva za žensko preduzetništvo u okviru budžeta 2019. god.: - 16 opština uvele finansijske mjere za podršku ženskom preduzetništvu.	10 opština
Broj kredita za žene za započinjanje biznisa (ZZZCG)	2018. god. - 36 kredita 2019. god. - 13 kredita	5 kredita

U toku 2020. godine, posebno se izdvajaju sledeće aktivnosti:

- Kreirana posebna programska linija za žene i mlade u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede. Definisani dodatni podsticaji za žene vlasnice biznisa;
- Započete aktivnosti na izradi Nacionalnog strateškog dokumenta nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost (2021-2025) i Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024. godina;
- Sprovedene su dvije zoom obuke i to: "Ekonomsko osnaživanje žena i Osnaživanje žena u doba COVID-a

3. Tabela Akcionog plana (prilog)

Izvjestaj o sprovođenju Akcionog plana Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, za 2020. godinu

Aktivnost	Indikator rezultata			Postignute vrijednosti na kraju 2020. godine	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period realizacije		Stat us realizacije (pri stup semafora)	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Izvor verifikacije	Planirana sredstva za realizaciju i izvori finansiranja								
	Indikator rezultata	Polazna vrijednost 2019. na kraju godine	Projekcija za 2020. na kraju godine			Početak	Završetak				Nacionalni budžet	Javni sektor	IPA	EU programi	Ostali donatori	Privatni sektor	PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD		

									st; 3. Nije reali zov ana akti vno sti											
STRATEŠKI CILJ 1: UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA																				
<i>Indikator za praćenje ostvarivanja strateškog cilja:</i>																				
<i>* Unaprijeđen rang Crne Gore u međunarodnim izvještajima (Doing Business, Global Competitiveness Index)</i>																				
Operativni cilj 1.1. Stvaranje podsticajnog pravnog okvira i pojednostavljenje administrativnih procedura prema potrebama MSP																				
1.1.2. M2 - Uklanjanje regulatornih prepreka preduzećima u postupku registracije																				

1.1.2.2.	Uspostavljanje e-servisa predaje zahtjeva od strane notara u cilju pojednostavljenja procedure registracije nepokretnosti. Za realizaciju potrebno: 1. Izmjene i dopune Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti odnosno Zakona o notarima vezano	Uspostavljene stop shop sisteme registracije nepokretnosti kod notara. Smanjen broj procedura u postupku; Unaprijeđen rang u DB	1. U toku 2019. godine UZN je pripremila predlog izmjena i dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti koji propisuje samo dio obaveza koje su u nadležnosti UZN je dostavila Notars	1. i 3. Planirano do kraja godine 2. Planirano za kraj 2020 godine - Implementirana web aplikacija za predaju zahtjeva od strane notarskih kancelarija	1. Pripremljen Nacrt Izmjena i dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti 2. Pripremljena je prva verzija aplikacije za predaju zahtjeva od strane notarskih kancelarija, koju je neophodno testirati od strane Notarskih kancelarija i u sljedećoj fazi doraditi saglasno pravilima i procedurama koje trebaju biti propisane izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti	Uprava za nekretnine Notarska komora Ministarstvo finansija	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	1. II kvartal 2021. 2. U zavisnosti od usvajanja zakonske regulative - IV kvartal 2021. godine. 3. II-III kvartal 2021. godine.	Izveštaj Uprave za nekretnine	85.000 eura - Za 2020. godinu - održavanje i unaprjeđivanje baze podataka katastarskih evidencija. Usluge godišnje pretplate, održavanja i unaprjeđivanja sistema - prihvaćen						
----------	--	---	---	--	--	---	-----	------	----------------------------	---	-------------------------------	---	--	--	--	--	--	--

<p>za predaju zahtjeva od strane notara isključivo kao e-dokumenta; 2. Uspostavljanje e-servisa predaje zahtjeva od strane notarskih kancelarija u cilju pojednostavljenja procedure registracije nepokretnosti. 3. Usvajanje izmjena i dopuna zakonske regulativ</p>	<p>koj komori, Ministarstvu finansija i Ministarstvu pravde informaciju o potrebama za izmjenu i druge zakonske regulative. Imajući u vidu činjenicu da ne postoji precizno određene norme u ovoj oblasti kao i obaveza</p>	<p>i Zakonu o Notarima. 3. Izmjene zakonske regulative nijesu usvojene.</p>						<p>o u planu javnih nabavki. Procedura javnih nabavki je završena, Ugovor potpisan, ali sredstva nijesu isplaćena.</p>					
---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			uslovo m da pravila i obavez e u postup anju Notars kih kancel arija budu precizn o propisa ne.															
1.1.2.3.	Kvartalno izvještavanje o primjeni Zakona o državnom premjeru i	Smanjenje broja nezavršenih predmeta Smanjenje vremena	UZN u kontinuitetu radi na smanjenju vremena potrebno za	Planirano za kraj 2020 godine - Smanjen broj procedura - uvođenj	- Broj procedura je smanjen uvođenjem preuzimanjem elektronski potpisanog lista nepokretnosti	Uprava za nekretnine Ministarstvo financija	I Q	IV Q	1. Kontinuiran a aktivnost.	U zavisnosti od usvajanja zakonske regulacije	Izvještaj Uprave za nekretnine							

katastru u dijelu postupanja Uprave za nekretnine u skladu sa rokovima. - Nastavak na poboljšanje regulatornih i tehničkih procedura	na potrebnog za registraciju nepokr etnosti Redovna priprema izvještaja Unaprijeđen rang u DB	registraciju nepokr etnosti, ali je samo jedna karika u proceduri registracije nepokr etnosti koju obrađuje DB	em e-predaje zahtjeva . - Smanjeno vrijeme za upis prava na nepokretnostima - izmjenom Zakona	/posjedovnog lista.				ve - IV kvartal 2021. godine.							
1.1.3. M3 - Unapređenje transparentnosti i predvidljivosti poreskog sistema															

1.1.3.1.	Sprovodi ti aktivnosti za podsticanje korisnika u cilju što većeg korišćenja usluga elektronskog plaćanja poreza	Eliminisanje nejasnoća u pogledu primjene zakonskih propisa	PU: Povećan broj prijava podnjet elektro-nskim putem-finansij-ski iskazi prijave poreza na dobit se podnose elektro-nskim putem; ostale poreske prijave (IOPPD, PDV), povećanje broja elektronskih podnešenih u odnosu na	PU: PD prijave, Finansijski iskazi, IOPPD obrasci, IOPPO obrasci se isključivo podnose elektronskim putem, tako da će PU tokom 2020.godine raditi na uvođenju Prijave za premije osiguranje i Upravljanje otpadom (nove elektronske usluge), kao i na 100% PDV	PU: Najbrojnije i ujedno najvažnije poreske prijave (IOPPD, Prijava poreza na dobit, PDV, Finansijski iskazi) se podnose isključivo elektronskim putem (obaveza propisana zakonom), te u tom smislu nema potrebe za sprovođenjem aktivnosti za podsticanje korisnika u cilju što većeg korišćenja ovih servisa. Ostala je još GPPFL prijava, koju za sad samo lica koja obavljaju samostalnu	Poreska uprava Ministarstva finansija	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost	Uvedene nove elektronske usluge	Nacionalni budžet						
----------	--	---	---	---	--	---------------------------------------	-----	------	---------------------------	---------------------------------	-------------------	--	--	--	--	--	--

		<p>prošlu godinu . Implementirane nove elektronske usluge: zahtjev za povraćaj PDV, pregled analitičke kartice poreskog obveznika, pregled podataka u CROO.</p>	<p>eprijava ma</p>	<p>djelatnost – preduzetnici, podnose elektronski, jer fizička lica još uvijek nemaju mogućnost (nemaju digitalni certifikat). Sve druge usluge koje se nalaze na Taxis portalu, poreski obveznici intenzivno koriste, u prvom redu pregled i štampu analitičkih kartica (stari i novi sistem), pregled registracionih podataka u CROO-u, pregled Finanisjkih iskaza....</p>															
1.1.4. - M4 - Realizacija preporuka predviđenih akcionim planom 'Giljotine propisa'																			
1.1.5. M5 - Nastavak rada na unapređenju e Uprave i pružanju elektronskih usluga																			

1.1.5.1.	Uspostavljanje integralnog informacijskog sistema u cilju povezivanja i razmjenjivanja podataka po službenoj dužnosti	Uspostavljen integralni informacijski sistem Unaprijeđen rang u DB	PU: Nastavljene aktivnosti na implementaciji novih Web servisa : dodata dva nova servisa iz CRPS registra. UIP: Uprava za inspekcije poslovne je dobila pristup platformi za razmjenu podataka. Aktivnosti razmje	PU: Nastavljene aktivnosti na implementaciji novih Web servisa, kroz JISRP (jedinstveni informacioni sistem za razmjenu podataka u MJU). Također, povezanje IT sistema PU sa drugim institucijama (npr. CBCG)	UC: Uprava carina već koristi razmjenu podataka sa PU/CRPS carinskih/akcijskih obveznika. Uprava carina planira da taj servis uspostavi putem GSB uskoro, što je u nadležnosti Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, UIP: Aktivnosti razmjene su ostvarene vezano za Registre: Centralni registar privrednih subjekata I Registar poreskih obveznika PU: U toku 2020 godine omogućen	Poreska uprava Uprava carina Fond PIO Uprava za inspekcije poslove	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	UIP: nastavak aktivnosti na realizaciji novih web servisa u trenutku potrebe za istim tako da je rok čitava 2021, a i sledeće godine u zavisnosti od razvoja ostalih registara . Trenutno je u fazi izrada web servisa pristupu REGISTRU GRAĐANAI REGISTRU EVIDENCIJA	Web servisi implementirani	PU: Nacionalni budžet	UIP: U cilju unaprijeđenja postojećeg IS Uprava aplikita za projekat iz IPA 2020, a sredstva će zavisiti od novih raspoloživih registra odn	UC: Uprava carina planira da taj servis uspostavi putem GSB uskoro, što je u nadležnosti Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija,
----------	---	--	--	--	--	--	-----	------	------------------------	---	----------------------------	-----------------------	---	--

					pristupaju direktno preko Poreske uprave.														
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.1.5.2.	Uvođenje potpune elektronske registracije preduzeća	uspostavljena elektronska registracija ili unaprijeđen rang u DB.	n/a U okviru RARP projekta planiran razvoj novog integrisanog IS -a, u okviru kojeg će biti realizovana i ova aktivnost, u naredne dvije godine.	Usvajanjem novog Zakona o privrednim društvima potrebno je i prilagoditi IT rješenje za njegovu primjenu. Svakako, u okviru RARP projekta planiran razvoj novog integrisanog IS -a, u okviru kojeg će biti realizovana i ova aktivnost, u naredne	PU: Uvedene su sljedeći elektronski servisi: - izdavanje izvoda i potvrda o aktivnosti - elektronska registracija jednočlanog DOO -elektronska promjena podataka : adrese i šifre djelatnosti MIF: Od 25. decembra 2020. godine, putem linka https://efirma.tax.gov.me omogućena je elektronska registracija jednočlanih društava sa ograničenom odgovornošću za osnivače rezidente uz minimalni kapital od 1€, u kojem su osnivači izvršni	Poreska uprava Ministarstvo javne uprave Ministarstvo finansija	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	PU: U okviru RARP projekta planiran razvoj novog integrisanog IS -a, u okviru kojeg će biti realizovana i ova aktivnost	Uvedena elektronska registracija za jednočlana doo	Nacionalni budžet							
----------	---	---	--	---	---	---	-----	------	-----------------------	---	--	-------------------	--	--	--	--	--	--	--

				<p>dvije godine.</p> <p>- Reforma procesa registracije preduzeća i uspostavljanje elektronske registracije sprovodi se na osnovu Analize stanja u oblasti registracije preduzeća sa mjerama za unaprijeđenje, usvojenе na sjednici Savjeta za konkurentnost</p> <p>03. jula</p>	<p>direktor jedno isto lice, uz priloženu elektronski potpisanu dokumentaciju. Pored navedenog, uspostavljeni su i elektronski servisi naručivanja potvrda koje izdaje CRPS, a to su: izvodi i potvrda o aktivnosti.</p> <p>MJU: „U cilju realizacije aktivnosti iz konsolidovanog Akcionog plana za registraciju preduzeća Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je pokrenulo inicijativu za elektronsku razmjenu podataka</p>																
--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>2019. godine i na sjednici Vlade 01. avgusta 2019. godine, kao i na osnovu Akcionog plana za unaprijeđenje poslovnog ambijenta (u izabranim oblastima) usvojenog na sjednici Vlade 20. juna 2019. godine. Uspostavljanje zaokružnog koncepta</p>	<p>između ključnih institucija (Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo zdravlja, Privrednog suda) kako bi se definisali uslovi i način razmjene podataka sa CRPS-om odnosno Poreskom upravom preko JISERP-a. U daljem periodu, potrebno je da predstavnici CRPS-a nastave komunikaciju sa prepoznatim institucijama u cilju definisanja podataka koji će se elektronski razmjenjivati. Aktivnim učešćem u</p>																
--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.1.5.3.	Povećanje broja elektronskih servisa na portalu eUprave.me	Broj servisa na portalu	Broj elektronskih servisa na portalu eUprave.me u 2019. godini se povećao na 585.	<p>MJU: Unapređenje kvaliteta postojećih servisa na portalu eUprave.me</p> <p>PU: S obzirom da je PU jedina izdvojen a institucija za usluge na Portalu eUprava , napominjemo da se navedeni broj od 585 eservisa odnosi na sve institucije koje imaju razvijen</p>	<p>MJU: Broj elektronskih usluga u 2020. godini iznosi 575, što je za dest usluga manje u odnosu na 2019. godinu, prije svega što se smanjio broj informativnih usluga sa 406 na 388, dok je broj naprednijih elektronskih usluga se povećao sa 179 na 187.</p> <p>PU: Imajući u vidu napore koje Poreska uprava ulaže za nagrađnju, modernizaciju i obogaćivanje elektronskih usluga na sopstvenom portalu Taxis, to u okviru portala eUprava nije vršeno</p>	MJU, Porska uprava	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Portal eUprave, Analiza stanja elektronskih usluga sa predlogom mjera za njihovo unapređenje na kvartalnom nivou i Informacija o elektronskim uslugama na Portalu eUprave	Nisu potrebna sredstva						
----------	--	-------------------------	---	---	--	--------------------	-----	------	------------------------	---	------------------------	--	--	--	--	--	--

				e servise na pomenu tom portalu, a ne na PU. Za 2020.godinu, PU nije planirala razvoj novih servisa na Portalu eUprava	dodavanje dodatnih servisa. Servisi koji već postoje na navedenom portalu promovisani su u kontinuitetu putem svih komunikacionih kanala Poreske uprave.													
1.1.5.5.	Izrada Aplikacije za podnošenje prijave u okviru implementacije Programa za unapređenje konkurentnosti privrede	Broj primljenih prijava	e-Aplikacija nije bila dostupna u prethodnom periodu	Kao odgovor na pandemiju izazvanu koronavirusom i u cilju unpređenja rada i brže komunikacije sa privredeom, Ministarstvo ekonomije izradilo je elektronsku Aplikaciju koja je služila za podnošenje	Kao odgovor na pandemiju izazvanu koronavirusom i u cilju unpređenja rada i brže komunikacije sa privredeom, Ministarstvo ekonomije izradilo je elektronsku Aplikaciju koja je služila za podnošenje	MEK	III Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost		e-Aplikacija na sajtu MEK							Nastavak unapređenja platforme za korišćenje u budućim programima podrške

			<p>je će izraditi elektron sku Aplikacij u koja će služiti za podnoše nje prijava u okviru Programa a za unapređ enje konkure ntosti privrde. Ista će biti povezan a sa bazama podatak a Poreske uprave, Ministar stva pravde u cilju obezbje đivanja podatak a po služben</p>	<p>prijava u okviru Programa za unapređenje konkurentosti privrde. Platforma je povezana sa bazama Poreske uprave i Ministarstva pravde i obezbjedjival a je podatke po službenoj dužnosti, a samim tim i uštedu troškova za privredu</p>														
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				oj dužnosti . Preduze ća će imati mogućn ost apliciran ja putem e- servisa korišćen jem digitalno g sertifika ta																
Operativni cilj 1.2. Uvođenje i implementacija pune RIA-e																				
1.2.1. M1 - Unapređenje procesa analize procjene uticaja propisa – RIA																				
1.2.1.2.	Unapređ enje kvaliteta propisa i sprovođ enje obaveze izrade RIA uz sve propise	Kvalitet ni i detaljni RIA izvješta ji. Broj datih mišljen ja na sprove dene analize o procjen i	Kontinui rano izdava nje mišljen ja na RIA dokum enta	Kontinui rana aktivnos t. Ministar stvo finansija godišnje da oko 400 mišljenj a na RIA obrasce.	MIF: Ministarstvo finansija je tokom 2020. godine dalo oko 240 mišljenja na RIA obrasce.	Sva ministra rstva	IQ	IV Q	Kont inuir ana aktiv nost		Izvjestaj o radu									

	uticaja propisa (RIA obrasc e) od strane Ministarstva finansija (pozitivnih i negativnih).																
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.2.1.3.	Sprovedenje obuka državnih službenika u cilju razvijanja vještina za obavljanje ekonomskih i finansijskih analiza u okviru RIA izvještaja	Sprovedenje većeg broja obuka; Kvalitetni i detaljni RIA izvještaji	U cilju unapređenja fiskalnih analiza u RIA-i u aprilu 2019. godine Ministarstvo finansija je u saradnji sa OECD/SIGMA -om organizovalo obuku za 12 predstavnika Ministarstva finansija. Obaveza sprovođenja analize o uticaju	U cilju unapređenja kvaliteta sprovođenja analize uticaja propisa (RIA) Ministarstvo finansija u saradnji sa Upravom za kadrove krajem 2019. godine pripremi lo je Program za sprovođenje specijalističkih obuka za obavljanje tehničkih vještina	Ministarstvo finansija je, u saradnji sa Upravom za kadrove krajem 2019. godine, organizovalo je Program za razvoj i turizma (16 službenika), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva (13 službenika), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i	Ministarstvo finansija	IQ	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Izvještaj o radu					1.800 euratekuća budžetska podrška sredstva obezbijede na kroz Strategiju reforme javne uprave
----------	---	---	--	---	--	------------------------	----	------	------------------------	------------------	--	--	--	--	--

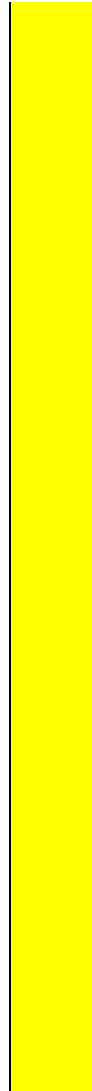
		<p>lokalnih propisa utvrđena je članom 71 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 002/18) gdje je propisana obaveza organima lokalne uprave da vrše pripremu i procjenu analize uticaja odluka i drugih</p>	<p>kada je u pitanju izrada RIA Izvještaja. Navedena obaveza proizilazi iz Strategije reforme javne uprave. U februaru 2020. godine u saradnji sa ekspertima organizovana je obuka za trenere, koji će tokom 2020. godine sprovesti obuku u skladu</p>	<p>Ministarstvo javne uprave (2+8 službenika), Ministarstvo ekonomije (7 službenika).</p>															
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		propisa koje donose skupština i predsjednik opštine . Imajući u vidu odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojim se uvodi obaveza sprovođenja RIA analize za propise na lokalnom nivou, Ministarstvo finansij	sa pripremljenim Programom. Planirano je da se prvo organizuju obuke za tri ministarstva (MEK, MRSS I MORT) sa po 15 polaznika po jednom resoru. Nakon toga, planirane se dalje izvođenje obuka i za ostale resore.														
--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>a u saradnji sa UNDP-om i Zajednicom opština organizovala obuku za pripremu Izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa (RIA) i primjenom modela standardnog troška, i za predstavnike opština.</p> <p>Obuka se sprove</p>															
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>dila po regionima (južni, centralni, sjeverni). Prvom dijelu RIA obuke (3, 4, 5. jun) prisustvovalo je 60 predstavnika lokalnih samouprava, dok su drugi dio obuke (26, 27, 28. jun) pohađala 33 predstavnika (gdje se podraz</p>																					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

umijev
alo da
isti
predst
avnici
koji su
pohađ
ali prvi
dio
obuke
pohađ
aju i
drugi
dio).

**1.2.2. M2 - Uvođenje MSP testa i procjene narušavanja konkurencije kao sastavnog djela analize procjene
uticaja propisa – RIA;**

1.2.3. M3 - Uvođenje standarda za mjerenje administrativnog opterećenja privrede i njegovo redovno sprovođenje.																		
1.2.3.1.	Unaprijediti kvalitet izvještavanja u postupku u pripreme Izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa, posebno u dijelu definisanja pozitivnih, negativnih, direktnih i indirektnih uticajana građane i privredu i sagledavanja	Postepeno uvođenje Modela standardnog troška (Standard Cost Model) pripremi RIA izvještaja	Resorne institucije primjenjuju modele procjene troškova propisa (Standard Cost Model) propisa od obima izmjena odnosno odredbi propisa.Obuke o načinu primjene Modela standardnog troška realizuju se	Kontinuirana saradnja Ministarstva finansija u postupku pripreme Izvještaja, kao i kroz davanje mišljenja. Dodatno u cilju unapređenja kvaliteta izrade redovno se organizuju obuke.	Resorne institucije primjenjuju modele procjene troškova propisa zavisno od obima izmjena odnosno odredbi propisa.Obuke o načinu primjene Modela standardnog troška realizuju se kontinuirano.	Ministarstvo finansija	IQ	IV Q	Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							

posljedica na poslovni ambijent		kontinuirano.																		
Operativni cilj 1.3. Unapređenje uključivanja predstavnika privrede u kreiranje poslovnog ambijenta																				
1.3.1. M1 - Uključivanje predstavnika privrede u proces donošenja odluka, pre svega propisa i strateških dokumenata;																				

1.3.1.2.	Razmatranje materijala i propisa tokom faza izrade, koji su od značaja za privredu, na sjednicama Savjeta za konkurentnost gdje su članovi predstavnici privrednih udruženja. Analizira nje važećih propisa sa aspekta njihovog uticaj na	Razmatranje i usvajanje svih komentara i sugestija zainteresovanih strana, ukoliko se ocijeni njihova opravdanost, radi izrade kvalitetnijeg i primjenjivijeg propisa /materijala.	Tokom 2019. godine održano je pet sjednica Savjeta za konkurentnost. Na Savjetu su razmatrani kako materijali koje predlaže poslovna zajednica tako i materijali koje predlažu ministarstva. U kontinuitetu se	Na sjednici Savjeta u decembru 2019. godine, usvojen je Plan rada Savjeta za 2020. godinu, na osnovu inputa članova Savjeta, ali i prepoznatih izazova u oblasti konkurentnosti koji su iskazani u domaćim i međunarodnim dokumentima. Slijedi pregled	SZK: U toku 2020 godine, relaizovano realizovano 68,8% planiranih aktivnosti Godišnjeg plana rada Savjeta za konkurentnost za 2020. godinu. Od toga. 25,0% sprovodi kontinuirano, a 6,2% je u fazi realizacije. Neke aktivnosti koje nisu bile predviđene, naći će se u Planu rada Savjeta za 2021. godinu. Procenat (ne)realizacije aktivnosti iz Plana rada Savjeta za 2020. godinu, uslovljen je Covid-19 pandemijom koja je uticala	Ministarstvo ekonomskog razvoja Savjeta za konkurentnost Sva ministarstva	IQ	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Izvjestaj o radu								SZK: Plan rada Savjeta za konkurentnost se donosi nakon konsultacija sa privatnim i javnim sektorom u zavisnosti od toga koje se teme prepoznaju kao prioritete za unaprjeđenje
----------	---	--	--	--	---	---	----	------	------------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	---

<p>poslovni ambijent i konkurentnost, iniciranje predlaganja izmjena propisa radi pojednostavljivanja, odnosno brisanja procedura koje predstavljaju barijeru za veću konkurentnost ili prestanak njihovog važenja.</p>		<p>posebna pažnja posvećuje problemima sa kojim se suočava i privreda i ulažu se značajni naponi na otklanjanju istih. O realizaciji zaključaka redovno se priprema Informacija i o tome izvještava Savjet</p>	<p>tema po kvartali ma: I Povećanje stope aktivnosti na tržištu rada; II Poslovni ambijent; III Siva ekonomija; IV Inovacije Kao i tokom 2019. godine, očekuje se da će članovi Savjeta kandidovati i druge teme za sjednice Savjeta, za koje procijene da su važne da se razmotre u okviru</p>	<p>na održavanje sjednica i izmjenu agende Savjeta. MIF: Usljed pandemije COVID-19, koja je nastupila u martu, prva planirana sjednica Savjeta za konkurentnost u 2020. godini je otkazana iako u potpunosti pripremljena. Tokom 2020. godine održana je jedna redovna sjednica (8. jun 2020), koja je bila posvećena mjerama ekonomskog oporavka zemlje od posljedica uticaja pandemije COVID-19.</p>											<p>e poslovnog ambijenta i stvaranje povoljne investicione klime.</p>
---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

			za konkur entnos t.	zasijeda nja ovog tijela.	Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri pratio usvojeni Plan rada Savjeta i održao kontinuitet otvorenog i konstruktivnog dijaloga među članovima Savjeta i u okolnostima izazvanim korona virusom, Sekretarijat Savjeta je putem linka dostavljao materijale (ukupno 18 materijala) na razmatranje, uz mogućnost da članovi Savjeta dostavljaju komentare, sugestije, kao i predloge dopune zaključaka za date materijale.													
--	--	--	------------------------------	---------------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.3.1.3.	Učestvo vanje u donošenju pravne regulative koja se tiče biznisa	Učešće predstavnika privrede u radnim grupama na izradi propisa	MBA: Davanje predloga i sugestija na 11 pravnih akata; PKCG: Učešće u raspravi oko 41 zakona, 2 uredbe i 14 pravilnika; UPGC: Dati predlozi i sugestije na 11 pravnih akata koji se tiču biznisa	PKCG - Davanje predloga i sugestija na 30 pravnih akata koji se tiču biznisa; MBA: Davanje predloga i sugestija na 12 pravnih akata koji se tiču biznisa; UPCG: Dati predlozi i sugestije na 11 pravnih akata koji se tiču biznisa	PKCG - Učešće u raspravi oko 23 zakona, 1 uredbe, 7 pravilnika i 2 uputstva MBA: Davanje predloga i sugestija na 5 pravnih akata UPGC: Dati predlozi i sugestije na 12 pravnih akata koji se tiču biznisa	UPCG, MBA, PKCG	IQ	IV Q	realizovana aktivnost	Izveštaji o radu							30 0.0 0	PKCG : Aktivnosti Privredne komore Crne Gore će i u 2021. godine biti usmjerene na analizu privrednog zakonodavstva, iniciranje donošenja novih ili izmjene i dopune važećih zakon
----------	--	---	--	---	---	-----------------	----	------	-----------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	----------------	--

1.3.2.1.	Potreba za organizovanje javnih konsultacija (rasprava) u različitim fazama pripreme propisa i strateških dokumenata koji utiču na poslovni ambijent	Razmatranje i usvajanje svih komentara i sugestija zainteresovanih strana, ukoliko se ocijeni njihova opravdanost, radi izrade kvalitetnijeg i primjenjivijeg propisa /dokumenta.	Na portalu eUprave u 2019. objavljene su 83 javne rasprave, 44 poziva za konsultacije i 35 poziva za učešće u radnim grupama i 48 javnih obavještenja. Izveštaja o primjeni Uredbe o izboru predstavnika NVO u radna	Na portalu eUprave objavljuju javne rasprave, pozivi za konsultacije, pozivi za učešće u radnim grupama i javna obavještenja u skladu sa dinamikom izrade propisa u ministarstvima	MJU: Na portalu e uprave je objavljeno 206 poziva od čega je: 96 javnih obavještenja, 45 javnih rasprava, 28 javnih konsultacija i 37 poziva za učešće u RG.	Sva ministarstva Ministarstvo javne uprave	I Q	IV Q	Kotirana aktivnost	Portal eUprave, Portal eUprave, Analiza stanja elektronskih usluga sa predlogom mjera za njihovo unapređenje na kvartalnom nivou i Informacija o elektronskim uslugama na Portalu eUprave	Nisu potrebna dodatna sredstva							
----------	--	---	--	--	--	--	-----	------	--------------------	---	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

		<p>tijela organa državn e uprave i sprovo đenju javne rasprav e u prire mi zakona i strateg ija u 2019. godini, sadržac e podatk e o ukupn om broju obavlje nih javnih rasprav a. Pripre ma ovog izvješta ja je planira</p>														
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			na za drugi kvartal 2019. godine															
STRA TEŠKI CILJ 2: UNAP RJEĐ ENJE PRIST UPA FINA NSIJA MA																		
<i>Indikatori za praćenje ostvarivanja strateškog cilja</i>																		
<i>* Broj podržanih preduzeća</i>																		

* Iznos odobrene podrške																			
Operativni cilj 2.1. Unaprjeđenje ponude i korišćenja postojećih finansijskih instrumenata																			
2.1.1. M1 - Poboljšanje ponude i korišćenja kreditnih i faktoring aranžmana																			
2.1.1.1.	Realizacija kreditnih aranžmana	Broj preduzeća Iznos odobrenih kreditnih plasmana Broj otvorenih radnih mjesta	Broj preduzeća: 440 Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 140 mil€ Broj otvorenih/očuvanih radnih mjesta 10.392 (uključuje i radna mjesta u okviru faktoring aranžmana)	Broj preduzeća: 400 Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 130 mil € Broj otvoreni h/očuvanih radnih mjesta 10.000 (uključuje i radna mjesta u okviru faktoring aranžmana). IRF CG je po osnovu Zaključa	Broj preduzeća: 697 Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 143,5 mil€ Broj otvorenih/očuvanih radnih mjesta 10.559 (uključuje i radna mjesta u okviru faktoring aranžmana)	Investiciono razvojni fond CG	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu		143,500.00						

			ka Vlade od 24.04.2020 zadužen da predloži izmjenu Godišnjeg plana rada za 2020. godinu, i isti prilagodi postojećim okolnostima postojanja COVID-19 pandemije. Izmjena Godišnjeg plana rada je izvršena na način da se u opšte ciljeve Godišnjeg plana rada											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				IRFCG za 2020. godinu uključujući „pružanje hitne kreditne podrške za likvidnost preduzetnika, malih, srednjih i velikih privrednih društava“ u cilju ublažavanja posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa na ekonomiju Crne Gore																
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.1.2.	Realizacija faktoring aranžmana	Broj realizovanih faktoring aranžmana; Iznos odobrenih sredstava; Broj očuvanih radnih mjesta	Broj realizovanih faktoring aranžmana: 74 aranžmana Iznos odobrenih sredstava: 101,8 mil€	Broj realizovanih faktoring aranžmana Iznos odobrenih sredstava: 70 mil€; U okviru realizacije faktoring aranžmana uključene su i aktivnosti za podršku u cilju ublažavanja posljedica izazvanih pandemijom korona	Broj realizovanih faktoring aranžmana: 78 aranžmana Iznos odobrenih sredstava: 141,2 mil€	Investiciono razvojni fond CG		1. Kontinuirana aktivnost	Izvjestaj o radu		141,200,000.00					
----------	---------------------------------	---	---	--	---	-------------------------------	--	---------------------------	------------------	--	----------------	--	--	--	--	--

				virusa na ekonomi ju Crne Gore														
2.1.1.3.	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori, za postojeća pravna lica	Broj preduzeća Vrijednost odobrenih kredita Broj novootvorenih radnih mjesta	Broj preduzeća: 9 kredita dodijeljeno preduzećima/pravnim licima Vrijednost odobrenih kredita : 80.000.00€ Broj novootvorenih radnih mjesta: 16 novih	Broj preduzeća: 7 kredita preduzećima/pravnim licima Vrijednost odobrenih kredita: 60.000.00€ Broj novootvorenih radnih mjesta (projekcija planirana za	Broj preduzeća: 3 kredita preduzećima/pravnim licima Vrijednost odobrenih kredita: 25.000.00€ Broj novootvorenih radnih mjesta: 5 novih radnih mjesta	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Program rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.	25.00 0.00						

			radnih mjesta	2020.g. iznosi 200.000, 00€ što je za 100.000, 00€ manje u odnosu na 2019.g.)															
2.1.2. M2 - Unapređenje ponude i mogućnosti korišćenja bespovratne podrške (grantova)																			
2.1.2.1.	Impleme ntacija Program a povećanj a regional ne i lokalne konkure ntnosti kroz usaglaša vanje sa zahtjevi ma međuna rodnih standard a poslovan ja 2017- 2020	Broj preduz eća koji je podrža n Progra mom Vrijedn ost finansij ske podršk e kroz granto ve za uvođen je standar da i akredit aciju	Broj podrža nih preduz eća 71	Podrzan o minimu m 70 preduzc eća	Programska linija za uvođenje međunarodni h standarda - podržano 127 preduzeća.	Minista rstvo ekono mije	III Q	IV Q	1. Kont inuir ana aktiv nost.	Izveštaj o radu Programa za unapređenje privrede za 2020. godinu	493.3 62,50							Nasta vak imple ment acije progr amsk e linije u 2021. godin i, kao e revidi ranje Progr amsk e linije za 2021. godin u u	

																		smisl u proce dura.
2.1.2.2.	Impleme ntacija Zakona o šemama kvaliteta poljopriv rednih I prehrab enih proizvod a („Služb eni list CG“, broj 22/17) Uredba o uslovima , načinu i dinamici sprovođ enja mjera agrarne politike - AGROBU DŽET	Broj registr ovanih proizvo da šemam a kvalitet a Broj proizvo đača koji su uveli standar d kvalitet a i bezbje dnosti poljopr ivredni h i prehra mbeni h proizvo da	Broj registr ovanih proizvo da šemam a kvalitet a: 7 Broj proizvo đača koji su uveli standa rd kvalitet a i bezbje dnosti poljopr ivredni h i prehra mbeni h proizvo da: 4	Broj registro vanih proizvod a šemama kvaliteta : 2 Broj proizvođ ača koji su uveli standar d kvaliteta i bezbjed nosti poljopri vrednih i prehram benih proizvod a: 10	Broj registrovanih proizvoda šemama kvaliteta: 1 Broj proizvođača koji su uveli standard kvaliteta i bezbjednosti poljoprivredni h i prehrambeni h proizvoda: 5	Minista rstvo poljopri vredne i ruralno g razvoja	I Q	IV Q	2. Reali zova na aktiv nost		Izveštaj o radu Programa za unapređenje privrede za 2020. godinu							Napo mena : U nared noj godin i planir anira ne su aktiv nosti sa proiz vođač kim grupa ma u cilju regist racije dodat nih šema kvalit eta.

2.1.2.3.	Implementacija Programa podsticajna razvoja klastera u Crnoj Gori	Broj klastera koji su podržani Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove	Broj podržanih klastera 7	Broj podržanih klastera 10	Podržano 7 klastera za nabavku opreme i finansiranje operativnih troškova.	Ministarstvo ekonomije	III Q	IV Q	1. kontinuirana aktivnost:	Godišnji izvještaj Ministarstva ekonomije	73,89 4.44						
----------	---	---	------------------------------	-------------------------------	--	------------------------	----------	---------	----------------------------	---	---------------	--	--	--	--	--	--

2.1.2.4.	Implementacija Programa podrške za modernizaciju prerađivačke industrije 2018-2020	Broj preduzeća koje podržan Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove Vrijednost nabavke opreme	Broj preduzeća koji je podržan Programom: 11 Vrijednost finansijske podrške kroz grantove: 155.736 € Vrijednost nabavke opreme: 1.213.786,69 €.	Broj preduzeća koji je podržan Programom: 10 Vrijednost finansijske podrške kroz grantove: 200.000 € Vrijednost nabavke opreme: 1.000.000 €	Broj preduzeća koji je podržan Programom: 2 Vrijednost finansijske podrške kroz grantove: 39.931,90 € Vrijednost nabavke opreme: 193.106,00 €.		I Q	IV Q	1. kontinuirana aktivnost:	Na osnovu raspisanog Javnog poziva za učešće u "Programu za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu - Programska linija za modernizaciju prerađivačke industrije" pristiglo je 8 prijava firmi koje posluju u oblasti proizvodnje namještaja, mašinske	Izveštaj o radu Programa za unapređenje privrede za 2020. godinu	300.000,00 €						
----------	--	--	---	---	--	--	-----	------	----------------------------	--	--	--------------	--	--	--	--	--	--

									obrade metala, proizvodnje proizvoda od papira i građevinske stolarije, proizvodnja sapuna i deterđentata i prerade živinskog mesa. Odobrena je samo jedna prijava (firma „Elektromont“ DOO Podgorica koja je sa 27.931,90 € bespovratnih sredstava ME i 93.400 €										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

									kreditnih sredstava IRF, nabavila opremu u vrijednosti 93.106,90 €). Dodatno, nakon što su ispunjeni svi uslovi, isplaćena je podrška jednoj prijavi/firmi po osnovu Programa za 2019. godinu (firma „Viral“ DOO Podgorica dodijeljena je iznos od 12.000,00 € ME,									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										koja je uz 60.000,00 € kreditnih sredstava IRF-a; nabavila 100.840,00 € vrijednosti opreme).								
2.1.2.5.	Implementacija Programa za unaprjeđenje inovativnosti	Broj preduzeća koji je podržan Programom	Broj podržanih preduzeća 22	Podržano minimum 20 preduzeća	Programska linija za unaprjeđenje inovativnosti - podržano 49 preduzeća.	Ministarstvo ekonomije	III Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost.		Izveštaj o radu Programa za unapređenje privrede za 2020. godinu	172.017.29						Nastavak implementacije programsk e

	MSP 2018- 2020	Vrijednost finansijske podrške kroz grantove za unaprjeđenje inovativnosti																linije u 2021. godini, kao revidiranje Programske linije za 2021. godinu u smislu procedura.
2.1.2.6.	Implementacija Uredbe o podsticanju direktnih investicija ("Službeni list Crne Gore" br. 80/15)	Broj potpisanih/ zaključenih ugorova/ vrijednost investicionih projekata Broj finalizovanih projekata /vrijed	U toku 2019. godine, od ukupno pristiglih 7 prijava, odobreno je 5 aplikacija, ukupnog iznosa odobre	Poseban akcentat je stavljena podrška proizvodne privredne djelatnosti i preduzeća koja posluju u okviru	MER:Na osnovu Uredbe se donosi Program za unaprjeđenje konkurentnosti privrede, i u okviru njega Programska linija za podsticaj direktnih investicija. U toku 2020. godine, odobrena je	Ministarstvo ekonomske, Sekretarijat za razvojne projekte	I Q	IV Q	Nije realizovano.	U toku je proces sprovođenja analize i usklađenosti sa planskim i razvojnim dokumentima nadležnog ministarsva i	Izveštaj o radu Programa za unaprjeđenje privrede za 2020. godinu	2.300 .000, 00€						Potrebno je revidiranje Programske linije za 2021. godinu u smislu procedura.

		<p>nost realizovanih investicija Povećanje broja zaposlenih kroz otvaranje novih radnih mjesta</p>	<p>ne pomoći 2.908.500,00 €.</p> <p>Ovim projektima je otvoreno/zadržano 364 radnih mjesta. Shodno utvrđenoj programskoj proceduri, u 2019. godini isplaćena je prva od tri rate u ukupnom iznosu od 969,499.66 €. Jedna aplikaci</p>	<p>iste biće podržana kroz nabavku proizvoda opreme. Ukupan budžet iznosi 1,300,000.00 €, a sprovodiće se po principu refundacije</p>	<p>isplata od 1.012.832,66 €, za ukupno 6 projekata iz programa za 2019. godinu. U pitanju je jedna I rata, i jedna III rata. Kad je u pitanju Program za 2020. godinu, ukupno je primljeno 5 aplikacija. Jedna aplikacija nije zadovoljila osnovni uslov definisan programskom linijom, a za ostale je u toku proces evaluacije.</p>																																				
--	--	--	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			ja je u fazi evaluacije i ocjenjivanja, dok je jedna odbijena zbog neispunjavanja uslova.														
2.1.2.8.	Realizacija programa IPARD II -Mjera 3	Broj MSP preduzeća iz oblasti poljoprivredne proizvodnje podržanih Programom Vrijednost podrške: Broj otvorenih radnih mjesta	Tri preduzeća podržana Programom; Vrijednost finansijske podrške: 1,424,559.12 EUR; Broj otvorenih radnih mjesta: 30	Devet preduzeća podržana Programom; Vrijednost finansijske podrške: 1,866,946.32 EUR; Broj otvorenih radnih mjesta: 12	Šest preduzeća su podržana programom Vrijednost podrške: 1,883,333.45 EUR; Broj otvorenih radnih mjesta: 33	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost	Izvjestaj o radu	466,736.85	0.00	1,400,209.47	0.00	0.00	0.00	0.00

2.1.2.9.	Program podrške razvoju zanatstva	Broj podržanih zanatlija; Iznos podrške	Podržana 3 projekta zanatlija kroz finansijsku podršku u iznosu od 1.021,68€	Podržano 10 projekata zanatlija	Podržana 2 projekta zanatlija kroz finansijsku podršku u iznosu od 2.870,91 €.	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost.	Izveštaj o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020.	Nacionalni budžet (2.870,91 €)						Nastavak implementacije programskih linija u 2021. godini. Razmotriti mogućnost povećanja procenta finansijske podrške koja može biti odobrena zanatlijama, u skladu sa pravilima
----------	-----------------------------------	---	--	---------------------------------	--	------------------------	-----	------	---------------------------	---	--------------------------------	--	--	--	--	--	---

2.1.2.10.	Programska linija za digitalnu transformaciju biznisa	Broj podržanih preduzeća	Nije postojala programska linija	Podržano minimum 5 preduzeća	Podržano 55 preduzeća	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	1.kontinuirana aktivnost		Izveštaj o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020.	177,304.53						
2.1.2.11.	Programska linija za internacionalizaciju poslovanja	Broj podržanih preduzeća	Nije postojala programska linija	Podržano minimum 5 preduzeća	u 2020. godini primljene 2 aplikacije. Iste nisu ispunile uslove za podršku	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	1.kontinuirana aktivnost		Izveštaj o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020.							
2.1.2.10.	Implementacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede	Broj podržanih MMSP, Iznos podrške	Program za unapređenje konkurentnosti privrede pripremljen i realizovan kroz 10 programskih linija (6 finansijske podrške, 2 nefinansijske podrške i 3 koje	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu. Sadrži 13 programskih linija (8 finansijske podrške, 2 nefinansijske podrške i 3 koje	Programska linija za podsticaj cirkularne ekonomije - 4,830.00 Programska linija malih ulaganja - podržana 42 preduzeća.	Ministarstvo ekonomije	III Q	IV Q	1.kontinuirana aktivnost		Izveštaj o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020.	4.830,00 Mala ulaganja - 89.357,52						Nastavak implementacije programskih linija u 2021. godini, kao i revidiranje Programskih linija za 2021.

		nsijske podrške i 2 koje se promoviraju). Za 2020. godinu pripremljeni unaprijedni Program	se promoviraju)																godinu u smislu procedura.
--	--	---	-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----------------------------

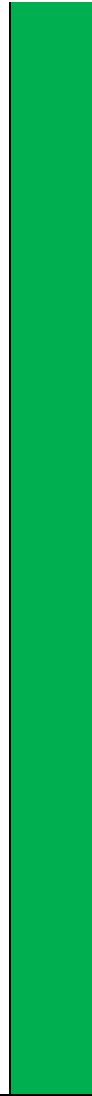
2.1.2.11.	Program za pružanje podrške privredi i zaposlenima u cilju ublažavanja negativnih efekata izazvanih epidemijom novog koronavirusa	Broj preduzeća koja su dobila subvencije za zarade zaposlenih;	U okviru II paketa mjera Vlade Crne Gore, donešene je Program koji prvenstveno ima za cilj očuvanje radnih mjesta. Mjere se odnose na davanje subvencija za: (i) zatvorene djelatnosti; (ii) Subvencije za turistički sektor; (iii) Subvencije za ugrožene djelatno	PU: Aktivnosti PU kada su pitanju subvencije: Učestvovanje u pripremi specifikacije za izradu programskog rješenja za podnošenje Zahtjeva za subvencije;- Testiranje programskog rješenja; Tehnička podrška podnosiocima zahtjeva za subvencije putem mail-a i telefona, Podrška Ministarstvu ekonomije u dijelu provjere podataka koji su u nadležnosti Poreske uprave. MEK: Ministarstvo ekonomije u saradnji sa	Ministarstvo finansija, Ministarstvo ekonomije, Poreska uprava	II Q	IV Q	PU: 2. Realizovana aktivnost	Izveštaj o realizaciji Programa	15,00 0.00						
-----------	---	--	---	--	--	------	------	-------------------------------------	---------------------------------	---------------	--	--	--	--	--	--

			<p>sti; (iv) Subvencije za novo zapošljavanje; (v) Subvencije za zarade zaposlenih na plaćenom odsustvu; (vi) Subvencije za zarade zaposlenih u karantini ili izolaciji.</p>	<p>Poreskom upravom razvila je elektronski servis „Program za dodjelu subvencija“ koji je realizovan na portalu Poreske uprave Crne Gore (https://eprijava.tax.gov.me/TaxisPortal), u cilju podnošenja zahtjeva za subvencije zarada zaposlenih. Servisna platforma „Program za dodjelu subvencije“ sastoji se iz dvije funkcionalne cjeline: - Front-end aplikacija putem koje se vrši: autentifikacij</p>										
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>a podnosioca zahtjeva; izlistavanje zaposlenih koji su evidentirani u privrednom subjektu, prilaganje neophodne dokumentacij e za pojedine mjere podrške; podnošenje zahtjeva za određenu vrstu subvencije. Takođe, u ovom koraku se korisniku odmah pruža informacija o ispunjenosti programom definisanih kriterijuma, odnosno informacija o nepotpunosti ili odbijanju zahtjeva ako ih isti ne zadovoljava, uz instrukciju za</p>														
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>dostavljanje dodatne dokumentacije i podnošenje dopunjenog zahtjeva. - Back-end aplikacija u kojoj se vrši automatska obrada zahtjeva (validnost priložene dokumentacije se provjerava od strane Implementacionog tima, samo za one uslove za koje nije moguća automatska kontrola na Front end-u) generisanje podataka o odobrenim i odbijenim zahtjevima; statistička obrada po različitim, predefinisanim</p>										
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

kategorijama;
generisanje
listi za isplatu
subvencija na
bazi
agregiranih
podataka o
odobrenim
zahtjevima.

Operativni cilj 2.2. Razvoj i korišćenje novih finansijskih instrumenata															
2.2.1. M1 - Razvoj modela i izdavanje kreditnih garancija															

2.2.1.1.	Razvoj modela garantnih šema	Uspostavljanje modela Garantnog fonda	Model garantnih šema će se realizovati kroz COSME program	anagažovanje tokom 2020 je vezano za tačku 2.2.4.2. Osim toga u januaru 2020 je potpisan Ugovor sa Evropskim investicionim fondom za korišćenje EaSI modela podrške kroz garancije	Tokom 2020. godine se aktivno koristi model garantnih šema na bazi COSME i EaSI	Investiciono razvojni fond CG	I Q	IV Q	1.kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							
2.2.1.2.	Primjena modela garantnih šema u okviru Garantnog Fonda	Broj izdatih garancija za MMSP u cilju smanjenja potreba	Garantne šeme su uspostavljene u novembru 2019	Primjena COSME i EaSI garantnih šema	Tokom 2020. godine finansirano 124 plasmana u vrijednosti od 6,4 mil EUR uz podršku	Investiciono razvojni fond CG	I Q	IV Q	1.kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							

		a za kolateralom	tako da se realizacija očekuje 2020.g odine		garantnih šema														
2.2.2. M2 - Razvoj novih instrumenata mikrokreditiranja																			
2.2.2.2.	Primjena novog instrumenta mikrokreditiranja	Broj izdatih mikrokreditnih plasmana pod povoljnijim uslovima	Broj izdatih mikrokreditnih plasmana finansiranih iz sredstava Razvojne banke savjeta Evrope - 160 u tokom 2019 je 168	Broj izdatih mikrokreditnih plasmana finansiranih iz sredstava Razvojne banke savjeta Evrope - 160 u iznosu od 6 mil	Broj izdatih mikrokreditnih plasmana finansiranih iz sredstava Razvojne banke savjeta Evrope - 600 u iznosu od 30,5 mil	Investiciono razvojni fond CG	I Q	IV Q	1.kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu								
2.2.3. M3 - Razvoj i unaprjeđenje uslova za korišćenje instrumenta vlasničkog kapitala																			

2.2.3.1.	Organizacija promoviranih događaja za korišćenje vlasničkog kapitala	Broj organizovanih događaja u cilju promocije vlasničkog kapitala, broj prisutnih MMSP	Broj promotivnih događaja: Učešće na SCV samitu za inovativna preduzeća, Budva, oktobar 2019. Promocija start up preduzeća, među kojima i 2 inovativna preduzeća iz Crne Gore je organizovana u okviru WB EDIF	Broj promotivnih događaja: Promocija instrumenta ulaganja u kapitalu kroz učešće na 2 događaja/samita	0	ME/Investiciono razvojni fond CG	II Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	IRF: 2021 (Aktivnost nije realizovana usljed vanrednih okolnosti izazvanih virusom COVID-19)	Izveštaj ME/Izveštaj Investiciono razvojnog fonda CG								
----------	--	--	--	---	---	----------------------------------	------	------	----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			progr ma /ENIF fond za inovati vna preduz eća.																
2.2.4. M4 - Unaprjeđenje korišćenja raspoloživih finansijskih instrumenata u okviru EU programa (COSME, IPA, WB EDIF, iCreative Europe, itd)																			
2.2.4.2.	Razvoj modela izdavanj a kreditnih garancija iz COSME program a	Razvije n model izdavan ja kreditn ih garanci ja Broj plasma na/kre ditnih garanci ja bez potreb e obezbj eđenja kolater ala	U novem bru 2019.g odine IRF CG je počeo sa realiza cijom ovog aranžm ana kroz progra m garant nih šema na bazi 2 namje nske kreditn e linije: 1. E	Broj plasman a bez potrebe obezbje đenja 100 % kolateral a za 2020 - 30	Tokom 2020. godine IRF CG je po osnovu COSME garantne šeme realizovano 59 plasmana u vrijednosti od 5,7 mil EUR	Investic iono razvojni fond CG	I Q	IV Q	1.ko ntin uira na aktiv nost		Izvjestaj o radu								

		<p>U COSME progra m podršk e investi cijama - za kredite namije njene isključ ivo za ulaganj a u osnovn a sredstv a</p> <p>2. E U COSME progra m za finansir anje obrtnih sredsta va - za kredite namije njene isključ ivo za nabavk u robe,</p>																	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			sirovin a, polupr oizvod a l gotovi h proizvo da. Tokom 2019 nije bilo realiza nih aranzm ana.															
2.2.4.4.	Korišćen je instrume nata WB EDIF/ENI F fonda	Promo cija instru menta ulaganj a u vlasnič ki kapital; Broj preduz eća korisni ka ENIF fonda za inovati vna MSP	Broj preduz eća korisni ka ENIF fonda: U 2019. su podrža na 2 inovati vna start up preduz eća u ukupn om iznosu	Broj podržani h preduze ća kroz ulaganje u vlasnički kapital (ENIF fond): Podrška za najmanj e 1 inovativ no preduze će kroz ulaganje	0	ME/Inv esticion o razvojni fond CG	I Q	IV Q	IRF 2. Realiz ovana aktiv nost	IRF: Nisu izvjesna nova ulaganja ENIF fonda jer su ispunili ugovore ni minimu m a treći korisnik iz Crne Gore nije na pomolu.	Izvještaj WB EDIF programa/Izvješta j ME/Izvještaj Investiciono razvojnog fonda CG							

		od 430.00 0€ iz sredsta va ENIF fonda za inovati vna preduz eća (WB EDIF progra m).	u vlasnički kapital																
--	--	---	---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.2.4.5.	Implementacija aktivnosti iz IPA 2014-2020 za sektor Konkurentnost i inovacije ; * Aktivnosti su u fazi ugovaranja. Precizni podaci u vezi sprovođenja aktivnosti će biti dostupni tokom 2019. godine, nakon ugovaranja aktivnosti.	N/A biće poznato nakon početka projekta	Ugovor za realizaciju projekta Grant državi članici: Unaprijeđenje poslovnog ambijenta i konkurentnosti privatnog sektora potpisan je 12. novembra 2018. godine sa kompanijom L'Agence Française d'Expertise Techni	U 2020. godini planiran je početak implementacije svih IPA 2016 projekata, koji imaju za cilj jačanje konkurentnosti mikro, malih i srednjih preduzeća, inovativne djelatnosti, jačanje saradnje između nauke i privrede pružanjem direktne podrške privatnom sektoru i	U okviru projekta Grant državi članici: Unaprijeđenje poslovnog ambijenta i konkurentnosti privatnog sektora IPA 2014 proveden je pilot program „Vaučeri za konkurentnost“ za pružanje podrške malim i srednjim preduzećima tokom procesa uvođenja inovacija u cilju održivijeg razvoja i jačanja konkurentnosti. Od 25 aplikacija, 17 preduzeća dobilo je mogućnost kofinansiranja usluga do 80% u formi	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost.	Izvjestaj o radu								Unapređeno je komunicirano sa preduzećima i uspostavljanje jedinstvene kontaktne tačke .
----------	---	---	---	---	---	------------------------	-----	------	----------------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>que Internationales iz Francuske, u konzorcijumu sa Business France i Bpifrance Financement SA. Implementacija projekta počela je 15. novembra 2018. godine i trajaće 24 mjeseca, odnosno do novem</p>	<p>državnim organima nadležnim za unaprijeđenje poslovnog ambijenta. Planirana podrška za jačanje konkurentnosti i inovativnosti privatnog sektora Crne Gore (IPA 2014 - 2020) u 2020. godini biće usmjerena na pružanje savjetodavnih</p>	<p>podrške i savjetovanja. Ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava je 87,840.00 EUR. U okviru IPA 2016 projekta PROMOCIJA INTERNACIONALIZACIJE CRNOGORSKE EKONOMIJE SA FOKUSOM NA MALA I SREDNJA PREDUZEĆA u toku je realizacija aktivnosti koje podrazumijevaju (1) Podršku u definisanju Strategije za razvoj izvoza, kao i (2) podršku malim i srednjim preduzećima za učešćem EU sajmovima. Cil</p>																
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>bra 2020. godine. Projekt pruža direktnu podršku Ministarstvu ekonomije za unaprijeđenje implementacije Strategije za razvoj mikro, malih i srednjih preduzeća 2018-2020. Projektom će biti realizovana pilot grant</p>	<p>usluga preduzeća, internacionalizaciju proizvodnja i jačanje izvoznih kapaciteta malih i srednjih preduzeća, podsticanje inovativnosti, unaprijeđenje institucionalne infrastrukture kroz podršku razvoju biznis centara kao i promocija značaja sektora mikro,</p>	<p>j projekta je jačanje izvoznih kapaciteta MSP-a i poboljšanje spremnosti za izvoz, na bazi analize izvoznih potencijala i spremnosti MSP za izvoz. Projekat će obezbijediti podršku za jačanje kapaciteta malih i srednjih preduzeća za izvoz proizvoda na EU i regionalno tržište, definisanje „Export readiness assessment“ vodiča za preduzeća i uspostavljanje baze podataka o izvozno orijentisanim i</p>													
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>šema za unaprijeđenje konkurentnosti privredne Crne Gore. Ukupna vrijednost pilot grant šeme je 70,000.00 EUR. Tokom 2019. godine pripremljena je tender ska dokumentacija za ukupno devet ugovora u</p>	<p>malih i srednjih preduzeća.</p>	<p>izvozno spremnim preduzećima u Crnoj Gori. U okviru projekta IPA 2016 Direktni grant EBRD-u za unapređenje preduzetništva kroz naprednu savjetodavnu podršku i informacione servise u okviru posebne komponente projekta predviđeno je jačanje kapaciteta Ministarstva ekonomskog razvoja u pogledu saradnje sa malim i srednjim preduzećima, kao i uspostavljanje jedinstvene kontaktne tačke za</p>															
--	--	---	------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>okviru Akcijskog programa za 2016. Godinu (IPA 2016). U toku 2020. godine planirano je početak svih devet projekata, od čega četiri projekta IPA 2016 koji će direktno doprinjeti implementaciji Strategije za razvoj mikro malih i</p>	<p>preduzeća u Ministarstvu ekonomije razvojem IT platforme. Jedinствена kontaktna tačka za biznis informacije ima za cilj da preduzetnicima i ostalim privrednim akterima omogući centralizovanu bazu i jednu adresu kojoj se mogu obratiti za sve informacije, savjete i pomoć. U okviru Godišnjeg akcijskog programa IPA 2016. (CAP 2016) u toku je implementacija sedam projekata ukupne vrijednosti</p>																
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.2.4.6.	Prezentacija i promocija mogućnosti učesćana konkursima EU programa za kulturu Kreativna Evropa u cilju razvoja Kreativnih industrija i preduzetništva u kulturi	Broj podržanih projekata MMSP preduzeća u kreativnim industrijama	Realizacija radionica i stručno-informativnih sesija u cilju prezentacije i promocije mogućnosti učesćana konkursa EU programa Kreativna Evropa - potprogrami Kultura i MEDIA : 7 realizovanih radionica i	Šest realizovanih radionica i stručnih informativnih sesija i najmanje pet podržanih projekata u okviru potprograma Kultura i MEDIA	Realizovano pet radionica/info sesija; podržano 11 projekata u okviru potprograma Kultura; na osnovu javnog konkursa MKU podržano 17 MMSP iz oblasti kreativnih industrija	Ministarstvo kulture /Filmski centar Crne Gore	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost.	Izveštaj o radu MKU i FCCG	Za 17 MMS P iz oblasti kreativnih industrija: 150.000,00 eura	cca 800.000 eura za 11 projekata programa Kreativna Evropa	Nastavak aktivnosti u cilju podrške kreativnim industrijama i promocije EU programa Kreativna Evropa
----------	--	---	--	---	--	--	-----	------	---------------------------	----------------------------	---	--	--

			info- dana.															
2.2.4.7.	Nastava k procedu re za pristupa nje potporn om fonde za kinemat ografiju Savjeta Evrope Eurimag es	Sticanj e statusa zemlje članice; Broj podrža nih projekta ta MMSP u oblasti filma i kinema tografije	Crna Gora je u januar u 2019.g odine postala članica fonda EURIM AGES. Tokom 2019. Crna Gora je kroz tri konkur sa za sufinan siranje projek ata dobila sredstv a za tri filma kao većinsk i ili	Broj podržani h projekat a: 2	Nije bilo podnesenih aplikacija/po držanih projekata u 2020. godini	Minista rstvo kulture / Filmski centar Crne Gore	I Q	IV Q	1.Ko ntini uran a aktiv nost.	2021. godine	Izveštaj o radu MKU i FCCG							Nasta vak aktiv nosti na prom ociji mogu ćnosti koje pruža fond Eurim ages

			manjin ski koprod ucent: Krvava osveta, Roda i Prvi maj, u ukupn om iznosu od 310,00 0.00 EUR																
Operativni cilj 2.3. Unapredjenje kapaciteta za pristup i upravljanje finansijama																			
2.3.1. M1 - Promocija modela finansiranja i unaprjeđenje znanja i vještina iz oblasti upravljanja finansijama																			
2.3.1.1.	Impleme ntacija Program a finansijs ke pismeno sti i investici one spremno sti- Podsticaj preduzet ništva	Broj organiz ovanih preduz etnički h obuka u cilju započi njanja biznisa i olakšav anja pristup a finansij ama;	Primlje no 19 aplikaci ja; organiz ovano 2 ciklusa preduz etničke edukac ije.	Realizaci ja minimu m 1 ciklusa edukacij e za oko 20 ucesnika	Organizovan 1 ciklus edukacije, 20 ucesnika	Minista rstvo ekono mije	I Q	IV Q	2. Realiz ovana aktiv nost	Izvjestaj o radu									

		Broj polaznika (start up i MSP)																
2.3.1.2.	Advice for Small Business - Savjeti za mala preduzeća	Broj preduzeća koja su prošla obuke	40 preduzeća ucestovala na dvije visednevne radionice na teme: "Prenos vlasništva i upravljanja na sledeću generaciju" i "Od preduzetnice do preduzeća"	Organizovanje 5 radionica na sledeće teme: "Keys to financial management" za Zenu u Biznisu, "Project management" za konsultantske kompanije, "Trening za menadžere i vlasnike hotela", "Uvod u Fransizu" i	EBRD: Odrzan launch event kojim smo započeli saradnju sa Alter Modus i NLB bankom, obezbijedili kreditne linije u vrednosti od EUR 3 miliona, kojim se direktno unapređuje pristup finansiranju za žene u biznisu. ME: Projekat je počeo u decembru 2020. U toku je implementacija aktivnosti i realizacija radionica će biti sprovedena	EBRD, ME	Q1	Q4	Kontinuirana aktivnost		EBRD MIS							2,000.00

				"Obuka za mladi preduzetnici". Do 80 preduzeća I participiraju da uzme učešće na ovim radionicama	tokom 2021. godine.												
2.3.2. M2 -Jačanje kapaciteta za ulaganje u alternativne izvore finansiranja (investiciona spremnost)																	
2.3.2.1.	Organizovati obuke i treninge za korišćenje alternativnih izvora finansiranja	Broj organizovanih obuka cilju jačanja investicione spremnosti preduzeća, broj MMSP koji su prošli obuke	U 2019.g odinisu sprovedene aktivnosti na ugovaranju podrške iz IPA 2016 sredstava.	Broj organizovanih obuka u cilju jačanja investicione spremnosti preduzeća: Na osnovu ugovorene podrške IPA 2016, planirano je organizo	Tokom 2020 obuke u organizaciji ME je prošlo 20 MSP i fizičkih lica u fazi registracije	IRFCG u saradnji sa ME	II Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Izveštaj Investiciono razvojnog fonda CG/Izveštaj ME						

				vanje dvije obuke za unapređ enje investici one spremn osti preduze ća za pristup finansija ma, prvenstv eno ulaganju u vlasnički kapital																	
Operativni cilj 2.4. Unaprjeđenje regulatornog okvira za pristup finansijama																					
2.4.1. M1 - Unaprjeđenje zakonske regulative za lakši pristup finansijama																					

2.4.1.2.	Implementacija Zakona o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima	Kreiranje baze podataka o poslovanju subjekata sa brojem subjekata koji pružaju finansijske usluge; Unapređenje funkcionalnosti Kreditnog registra, poboljšanje kvaliteta usluga, implementacija novih proizvoda (produktivna rada kreditn	Na kraju 2019. godine, osim 13 poslovnih banaka i 2 banke u stečaju, 17 nebankarskih finansijskih institucija dostavljaju podatke Kreditnom registru i to: 7 mikrokreditnih finansijskih institucija, 2 lizing	U 2020. godini u sistem razmjene podataka u Kreditnom registru uključile se još jedna mikroreditna finansijska institucija i jedna kompanija za otkup potraživanja, koje su od Centralne banke Crne Gore dobili licencu za rad. Sistem izvještavanja kod ove	Do kraja 2020. godine, u sistem razmjene podataka uključene su još dvije MFI, jedna banka je isključena iz procesa izvještavanja zbog pripajanja drugoj banci, dok su dva novolicencirana društva za otkup potraživanja i faktoring započela proces uspostavljanja izvještavanja, što nam daje sljedeću strukturu obveznika izvještavanja zaključno sa 31.12.2020. godine: 12 banaka, 9 MFI, IRF, dvije banke u stečaju, 2	Centralna banka Crne Gore	IQ	IV Q	2. Realizovana aktivnost:		Izvjestaj o radu						
----------	---	--	--	--	--	---------------------------	----	------	---------------------------	--	------------------	--	--	--	--	--	--

		kim podaci ma o klijentu).	i obvezni izvještavanja su pravna lica koja se nisu licencirala kod Centralne banke, a u svom potfoliju posjeduju otkupljena potraživanja od poslovnih banaka .	vanje resursa Kreditnog registra, uključujući i automatizaciju podataka u formi raspoloživih novofor miranih izvještaja na zahtjev korisnika.	o njihovim finansijskim iskazima, radi kvalitetnije procjene kreditnog rizika.												
2.4.1.6.	Usvajanje Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj	Usvojen Zakon	Izrađena studija o fiskalnim podstic	Rok za pripremu predloga ovog zakona i upućiva	Krajem jula 2020. godine usvojen Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj	Ministarstvo nauke	IQ	IV Q	2. Realizovana aktivnost.		Rješenje o formiranju Radne grupe Broj: 01-3367 od 14.novembra 2019						

	istraživa nja i inovacija	ajima u julu 2019.g odine Minista rstvo nauke i Minista rstvo finansij a formira li su Radnu grupu za pripre mu teksta Zakona o podstic ajnim mjera ma za razvoj istraživ anja i inovaci ja	nja Vladi Crne Gore na utvrđiva nje je treći kvartal 2020. godine. Predviđ eno donošen je zakona u Skupštin i Crne Gore u četvrto m kvartalu 2020. godine.	istraživanja i inovacija (kao lex specialis).						"Sl. list CG", br. 82/2020.							
--	---------------------------------	--	--	---	--	--	--	--	--	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

2.4.1.7.	Izmjene Zakona o inovacionoj djelatnosti	Usvojenje izmjene Zakona	Ministarstvo nauke i Ministarstvo finansija formirali su Radnu grupu za izmjene Zakona o inovativnoj djelatnosti	Rok za pripremu predloga ovog zakona i upućivanja Vladi Crne Gore na utvrđivanje je treći kvartal 2020. godine. Predviđeno donošenje zakona u Skupštini Crne Gore u četvrtom kvartalu 2020. godine.	Krajem jula 2020. godine usvojen je novi Zakon o inovacionoj delatnosti.	Ministarstvo nauke	IQ	IV Q	2. Realizovana aktivnost.	Rješenje o formiranju Radne grupe Broj: 01-3367 od 14.novembra 2019 "Sl. list CG", br. 82/2020.								
2.4.2. M2 Obezbijediti zakonodavni okvir za osnivanje i funkcionisanje fondova preduzetničkog kapitala.																		

2.4.2.1.	Usvajanje Zakona o alternativnim investicionim fondovima	Usvojen Zakon	n/a Usvajanje zakona je, u skladu sa PPCG -om, planirano za IVQ 2021. Na pomjeranje roka je uticalo kašnjenje početka realizacije Projekta "Podrška regulaciji finansijskih usluga"	Pripremljen text Nacrta zakona	MIF:Predlog nacrta Zakona o alternativnim investicionim fondovima je završen i u toku je tehničko usaglašavanje terminologije . Materijal će biti dostavljen Ministarstvu finansija najkasnije do 5. februara 2021. Komisija za trziste kapitala je u finalnoj fazi pripreme radne verzije Nacrta Zakona o alternativnim investicionim fondovima, koji će nakog toga dostaviti Ministarstvu finansija, na	Ministarstvo finansija i Komisija za tržište kapitala	IV Q 2021	Nije realizovana aktivnost	Komisija za tržište Kapitala : Aktivnost nije dospjela , jer je planirano usvajanje, od strane Vlade Crne Gore, u IVQ 2021	Izvjestaj o radu	Propis neće imati uticaja na budžet Crne Gore , ali će njegov donošenje uticati na poslovni ambijent zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.							
----------	--	---------------	---	--------------------------------	---	---	-----------	----------------------------	--	------------------	---	--	--	--	--	--	--	--

dalju
proceduru.

STRA
TEŠKI
CILJ
3:
RAZV
OJ
PRED
UZET
NIČKI
H
ZMAN
JA,
VJEŠ
TINA I
KOMP
ETEN
CIJA-
USKL
AĐEN
OST
SA
POTR
EBAM

		tripartitnim tijelima koja odobravaju inicijative za razvoj kvalifikacija, standarde zanimanja i obrazovne programe (Nacionalni savjet za obrazovanje, Odbori, sektorske komisije...)	toga, pripremljena su i tri obrazovna programa za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama.	kompetencije "preduzetništvo"													
3.1.1.2.	Uvođenje modula preduzetništva kao obaveznog	Programi usvojeni od strane Nacionalnog	Svi obrazovni programi na III i IV nivou	Modul Preduzetništvo je razvijen u prethod	Svi obrazovni programi sadrže obavezni modul preduzetništvo	Centar za stručno obrazovanje	IQ	II Q	2. Realizovana aktivnost		Izvjestaj o radu						

	og u nastavnom planu i programu za sve obrazovne programe	savjeta za obrazovanje i implementacija započeta u septembru 2018.g odine	sadrže obavezni modul preduzetništvo	nom periodu i preuzima se za nove programe														
3.1.1.5.	Program za izborni predmet a Preduzetničko učenje za 7. ili 8. ili 9. razred osnovne škole distribuiran svim osnovnim školama	Programi usvojeni od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje i implementacija započeta u septembru 2018.g odine	Program je usvojen od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje i realizuje se od školske 2019/20 godine (52 OŠ)	Program se u školskoj 2019/20 realizuje u 41 osnovnoj školi	Broj učenika koji biraju predmet Preduzetništvo kao izborni u osnovnim školama je 1567 u 7.8. i 9.razredu	Zavod za školstvo	IQ	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Spisak škola	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	nastaviti sa motivisanjem učenika da u što većem broju biraju izborni predmet Preduzetništvo

3.1.1.6	organizovanjanja obaveznog i izbornog predmeta Preduzetništvo i inovacije na većini fakultetskih jedinica Univerziteta Donja Gorica (uključujući neekonomske fakultet), unapređenje studijskog programa Preduzetništvo, menadžment i biznis	Programi usvojeni od strane NNV fakulteta	Više od 250 studenata slušalo predmet Preduzetništvo i inovacije; Oko 90 studenata na studijskom programu Preduzetništvo, menadžment i biznis	Realizacija predmeta Preduzetništvo i inovacije na 7 studijskih programa.	Više od 200 studenata pratilo predmet Preduzetništvo i inovacije; Oko 90 studenata na sve tri studijske godine upisano na PMB studije	UDG	IQ	IV Q	kontinuirana aktivnost								
3.1.2. M2 - Kontinuirana obuka nastavnika u dijelu sprovođenja preduzetničkog učenja kao ključne kompetencije																	

3.1.2.1.	Organizovana obuka iz preduzetništva za sve nastavnike koji predaju ovaj predmet/modul u stručnim školama, kao i za sve nastavnike ekonomske grupe predmeta u stručnim školama	Obučeno najmanje 200 nastavnika koji predaju u modul/preduzetništvo, ekonomsku grupu predmeta/modula, kao i druge module/predmete.	Tokom 2019. godine nije organizovana nijedna obuka iz preduzetništva zato jer su tokom 2018. godine za potrebe obnove licenci za nastavnike kroz modul preduzetništvo obučeni svi nastavnici ekonomske struke	Obučeno preko 30 nastavnika	Tokom 2020. godine nije organizovana nijedna obuka iz preduzetništva a po programima stručnog usavršavanja koji se nalaze u Katalogu prije svega zbog nedostatka programa stručnog usavršavanja iz ove oblasti.	Centar za stručno obrazovanje	IQ	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost	Novi plan definisane se kroz AP 2021-2022.god.	Izvjestaj o radu	Nije potrebno izdvajanje sredstava						
----------	--	--	---	-----------------------------	---	-------------------------------	----	------	-------------------------------	--	------------------	------------------------------------	--	--	--	--	--	--

			u Crnoj Gori.															
3.1.2.2.	Urađeno najmanje tri Programa stručnog usavršavanja nastavnika iz Preduzetništva	Programi akreditovani od strane Nacionalnog savjeta i uvršteni u Katalog programa koji objavljuje CSO	Na otvoreni poziv za dostavljanje programa stručnog usavršavanja koji je Centar objavio 2019. godine nije prijavljen nijedan program iz preduzetništva. Centar će	Urađeno najmanje jedan Program stručnog usavršavanja nastavnika iz Preduzetništva	Krajem 2020. predana inicijativa za akreditaciju jednog programa stručnog usavršavanja iz oblasti Preduzetništva o. Programa će biti akreditovan početkom 2021.godine	Centar za stručno obrazovanje	IQ	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu	Nije potrebno izdvajanje sredstava						

			naknadno uputiti dodatni pozivi fizičkim i pravnim licima za izradu programa iz preduzetništva.														
3.1.2.3.	Organizovanje obuke (savjetovanja, treninzi, okrugli stolovi..) za implementaciju međupredmetnih tema	Obučeno 1200 nastavnika za različite nivoe obrazovanja	Realizovano 5 semina ra gdje je obučeno 150 nastavnika	Realizovano 15 semina ra gdje je obučeno 450 nastavnika	Realizovano 40 semina ra gdje je obučeno 1000 nastavnika	Zavod za školstvo	III Q	IV Q	realizovana aktivnost		Spisak nastavnika koji su prošli program obuke za implementaciju ključnih kompetencija		Realizovano 40 semina ra gdje je obučeno 1000 nastavnika	0.00	0.00	0.00	Obukom obuhvatiti još 800 nastavnika

3.1.2.4.	Organizovanje savjetovanja za implementaciju izbornog predmeta	Svi nastavnici koji predaju u izborni predmet prošli program obuke	Realizovan jedan seminar za 30 nastavnika jer izmjene programa nijesu zahtijevale dodatnu obuku za nastavnike koji su prošli program obuke za stari program.	Realizovan jedan seminar za 30 nastavnika	Svi nastavnici koji predaju izborni predmet preduzetništvo su prošli obuku 2018 godine	Zavod za školstvo	III Q	IV Q	realizovana aktivnost	Spisak nastavnika koji su prošli program obuke Preduzetništvo-izborni predmet	500,00						U narednom periodu ne postoji potreba za obukom nastavnika
----------	--	--	--	---	--	-------------------	----------	---------	-----------------------	---	--------	--	--	--	--	--	--

3.1.2.5.	Organizovana Regionalna konferencija za nastavnike srednjih škola	Prisustvovalo preko 100 nastavnika i direktora srednjih škola iz 55 obrazovnih institucija, 32 grada i 4 zemlje: Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske	kombinaciji interaktivnih panela, stručnih i motivacionih predavanja, kao i teambuilding aktivnosti u okviru kojih su učesnici projekta imali priliku da timski rade na rješavanju aktuelnih izazova u oblasti primje	Ukupno održano 5 panel interaktivnih panela/teambuilding sesije za nastavnike, na kraju Konferencije - prezentacije timova nastavnika	Oko 46 nastavnika iz gotovo svih srednjih škola u Crnoj Gori, 100 nastavnika i direktora srednjih škola iz Crne Gore i Regiona prošlo obuku	UDG	III Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost								
----------	---	--	---	---	---	-----	-------	------	------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

			ne obrazovanja, nauke, preduzetništva, istraživačkog rada i digitalnih tehnologija u edukaciji mladih.																
3.1.3. M3 - Jačanje saradnje između obrazovnih institucija i privrede u cilju usaglašavanja obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada																			
3.1.3.1.	Potpisivanje sporazuma o saradnji kojim se omogućava realizacija (plaćene) prakse i jačanje preduzetničkih kompetencija mladih	Nastavak saradnje UPCG i obrazovnih institucija na polju kreiranja i implementacije obrazovnih politika	UPCG - Realizovana praktična nastava za 35 mladih ljudi	UPCG - Nastava saradnje privatnog sektora i obrazovnih institucija, realizovana praktična nastava i/ili stručna	UPCG - zbog pandemije COVID-19, praktična nastava nije realizovana.	UPCGEkonomski fakultet	IQ	IV Q	Nije realizovana aktivnost	UPCG: Aktivnost će biti realizovana nakon okončanja pandemije COVID-19.	Izvestaj o radu								

3.1.3.2.	Unaprijeđen proces uključivanja preduzetnika sa uspješnom biznis praksom u praktičnu nastavu/sklapanje ugovora o saradnji između obrazovnih institucija i privrednih subjekata	Uspostavljena nova prosvjetno-poslovna partnerstva i povećan broj škola i učenika na praksi i dualnom sistemu obrazovanja kao i povećan broj privrednika sa uspješnom biznis praksom u praktičnoj nastavi Unaprijeđena	PKCG: Organizovana 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija sa 46 učesnika MBA: Organizovana 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija za oko 40 učesnika	PKCG: Organizovana 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija za oko 40 ucesnika ; MBA: Organozovana 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija za oko 40 ucesnika	PKCG - Organizovan 1 susret privrednika i obrazovnih institucija sa 21 učesnikom Univerzitet Mediteran: Više od 15 studenata je obavilo praksu u kompanijama sa kojima Fakultet ima saradnju.	PKCG Univerzitet Mediteran	IQ	IV Q	Realizovana aktivnost	Izveštaji o radu								PKCG : Nastavice se uspješna saradnja između obrazovnih institucija i privrednih subjekata udruženi u Privrednu komoru Crne Gore MBA: Aktivnost nije realizovana zbog COVI
----------	--	--	---	--	---	----------------------------	----	------	-----------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

		saradnja između privatnog sektora i obrazovnih institucija																		D 19 pandemije · Nastojanje se u narednom periodu zavisno od situacije da se realizuje.
3.1.3.5.	Sprovedenje praktične nastave u nastavnim bazama	Sastavni (obavezni) dio procesa nastave podrazumijeva praktičan rad u cilju sticanja praktičnih	Više od 30 studenata obavilo stručnu praksu. Za više od 10 njih obezbijeno zaposlenje.	Više od 30 studenata obavice stručnu praksu.	EK: 10 studenata obavilo stručnu praksu do sredine marta. Ostale prakse odložene zbog pandemije COVID-19.	Ekonomski fakultet	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Potpisani sporazumi o saradnji. Izvještaji i sajt fakulteta www.ucg.ac.me									

		<p>znanja, vještina i kompetencija studenata. Započeto je program održavanja praktične nastave u značajnom broju privrednih subjekata, sa posebnim naglaskom na preduzetništvo i MMSP.</p>																
3.1.3.6.	Sprovedenje aktivnosti	Organizovan praktičan rad	Oko 20 studenata obavilo	Više od 40 studenata	Oko 35 studenata obavilo stručnu	UDG	I Q	IV Q	Kontinuirana									

uključiva nja preduzet nika sa uspješno m biznis praksom u praktičn u nastavu/ sklapanj e ugovora o saradnji između Univerzit eta Donja Gori i privredni h subjekat a. Organizo vana predava nja i radionic e u UDG Preduzet ničkom gnijezdu	u cilju sticanj a praktič nih znanja, vještina i kompe tencija studen ata.	stručn u praksu. Oko 10 studen ata angažo vano u Preduz etničko m gnijezd u UDG.	obaviće stručnu praksu i biće uključen o u UDG Preduze tničko gnijezdo .	praksu i uključeno u rad UDG Preduzetničk og gnijezda			aktiv nost								
3.1.4. M4 - Promocija uvođenja preduzetništva u sve studijske programe u visokom obrazovanju;															

3.1.4.2.	Nastava k dobre prakse promocije preduzetništva na pojedinim fakultetima (npr. Ekonomski fakultet UCG, UDG)	Takmičenje u izradi biznis plana; izrada studija slučaja; organizovanje preduzetničkih konferencija, tribina i radionica; gostovanje uspješnih preduzetnika; učešće na prestižnim evropskim takmičenjima	Jačanje preduzetničkih kompetencija - više od 300 studenata učestvovalo u izradi biznis plana; izradi najboljih biznis ideja; izrada studija slučaja; organizovanje gostovanje uspješnih preduzetnika; počas	Više od 300 studenata učestvovalo u izradi biznis plana u studijskoj 2019-20. godini na Ekonomskom fakultetu i Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Planirano je gostovanje više od 10 uspješnih preduzetnika. Razrada	<u>EK</u> : Jačanje preduzetničkih kompetencija - više od 300 studenata učestvovalo u izradi biznis plana; promocija najboljih biznis ideja putem Distance Learning platforme; izrada studija slučaja; organizovanje gostovanje uspješnih preduzetnika početkom februara 2020. <u>UDG</u> : Više od 400 studenata učestvovalo u Poslovnom izazovu, Case Study Show, berzi Preduzetničkih ideja, organizovan	Ekonomski fakultet	II Q	III Q	2. Realizovana aktivnost	Izveštaji i sajt fakulteta www.ucg.ac.me							
----------	---	--	--	--	---	--------------------	------	-------	--------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--

			ni poziv i učešće na takmičenju World Skills Rusija 2019;	studija slučaja. Promocija dobre preduzetničke prakse.	o oko 110 preduzetničkih tribina, radionica, predavanja													
3.1.4.3.	Promocija rezultata ostvarenih na Euroskills takmičenju 2018. godine	Učešće i ostvareni rezultati na prestižnim evropskim takmičenjima.	Učešće na takmičenju World Skills Rusija, održanom u novembru 2019. godine (počasni poziv za učešće). Promocija preduzetništva u okviru tribina, okruglih	Planirano učešće na takmičenju EuroSkills 2020, Grac, Austrija, septembar 2020.	EK: Zbog pandemije COVID-19 takmičenje je odloženo.	Ekonomski fakultet	II Q	IV Q	3. Nije realizovana	Zbog pandemije COVID-19 aktivnosti su odložene	Izveštaji i sajt fakulteta www.ucg.ac.me							

			stolov a, ali i putem medija																	
3.2. Operativni cilj 2 - Podizanje kapaciteta pružalaca poslovnih usluga																				
3.2.1. M1 - Unapređenje poslovnih usluga za potrebe MSP																				
3.2.1.1.	Kreiranje elektron- ske baze podataka o pružaocima poslovnih usluga	Povećan broj pružalaca poslovnih usluga	Baza podataka sadrži 370 pružalaca usluga. Baza se redovno ažurira	Redovno azuriranje baze podataka pružalaca usluge	Baza podataka o pružalacima usluga u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede azurirana	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Izvjestaj o radu									
3.2.2. M2 - Dalji razvoj obuka za MSP																				
3.2.2.1.	Kontinuirano provedenje analize potreba za obukom u MMSP	Realizovana Anketa poslodavaca	PKCG: Realizovana Anketa PKCG na uzorku od 855 polaznika	Realizovana Anketa PKCG na uzorku od 500 polaznika; Godišnje 500 polaznika	<u>ZZZCG</u> , Anketirano je 647 poslodavaca. <u>PKCG:</u> <u>Realizovana</u> <u>Anketa PKCG</u> <u>na uzorku od</u> <u>353 polaznika</u>	ZZZCG PKCG	I Q	IV Q	<u>Realizovana</u> <u>aktivnost</u>		Godišnji izvještaj Sektora za obrazovanje PKCG	<u>ZZZCG</u> , Redovna aktivnost, nису potrebna Budžetska								PKCG : Godišnje 500 polaznika edukativnih aktivnosti

				edukativnih aktivnosti PKCG će ispuniti ankete i dati predloge daljih obuka.							sredstva						PKCG će ispuniti ankete i dati predloge daljih obuka
3.2.2.3.	Dalji razvoj obuka i konsultantskih i savjetodavnih usluga u skladu sa izraženim potrebama MSP	Razvije ni novi servisi (obuke, konsultantske i savjetodavne usluge) za MSP	UPCG razvila (i realizovala) 2 nova servisa za MSP (obuke, konsultantske i savjetodavne usluge)	Razvijena 2 nova servisa za MSP (obuke, konsultantske i savjetodavne usluge)	Aktivnost nije realizovana zbog Covid pandemije	UPCG			2. Nije realizovana aktivnost	Realizacija planirana nakon okončanja pandemije COVID-19	Izvjestaj o radu						

3.2.2.4.	Advice for Small Business - Savjeti za mala preduzeća (Uključujući Zene u biznisu)	Broj organizovanih obuka na različite teme; Broj preduzeća/polaznika obuka	40 preduzeća učestvovala na dvije višednevne radionice na teme: "Prenos vlasništva i upravljanja na sledeću generaciju" i "Od preduzetnice do preduzeća"	Organizovanje 5 radionica na sledeće teme: "Keys to financial management" za Zene u Biznisu, "Project management" za konsultantske kompanije, "Trening za menadžere i vlasnike hotela", "Uvod u Fransizu" i "Obuka za mlade preduzetnici". Do 80 preduzeća i	Organizovana trodnevna obuka na temu "Digitalna transformacija" za zene u biznisu. Na radionici je učestvovalo 20 preduzeća.	EBRD	I Q	I Q	1. Kontinuirana aktivnost	Izveštaj o radu							3,300.00		
----------	--	--	--	--	--	------	-----	-----	---------------------------	-----------------	--	--	--	--	--	--	----------	--	--

				participa nata da uzme ucesce na ovim radionic ama															
Operativni cilj 3.3: Promocija cjeloživotnog preduzetničkog učenja u cilju povećanja zapošljivosti ljudskih resursa u Crnoj Gori																			
3.3.1. M1.- Razvoj sistem a neform alnog obrazo vanja za unapre đenje znanja i vještin a;																			

3.3.1.1.	Organizacija i sprovođenje edukativnih aktivnosti u cilju unapređenja i jačanja preduzećkih znanja i vještina	Realizovano oko 100 edukativnih aktivnosti za oko od 300 učesnika. Održano 16 seminara, 8 radionica i 2 obuke u toku 2017 u PKCG	PKCG - 76 edukativnih aktivnosti sa 4690 učesnika; UPCG: Realizovano više od 15 događaja na teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata, za više od 200 učesnika	PKCG- Realizovano preko 50 edukativnih aktivnosti za više od 1000 učesnika ; UPCG - Realizovano minimum 10 edukativnih aktivnosti za oko 200 učesnika	<u>ZZZCG</u> , Realizovano 18 edukativnih seminara za 18 učesnika. PKCG: 39 edukativnih aktivnosti sa 1179 učesnika i 13 online događaja sa ukupno 637 pratilaca. UPCG: Realizovana 2 događaja na teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata, za više od 60 učesnika AMM: Organizovala 4 online sesije: Online konferencija „Ekonomija u doba korone” - 27. mart (preko 600 učesnika); i Zoom sesija sa dr Isakom	ZZCG, PKCG, UPCG, Ministarstvo ekonomije, AMM	I Q	IV Q	<u>Realizovana aktivnost</u>	UPCG: Puna realizacija planirana nakon okončanja pandemije COVID-19	Izvjestaj PKCG	<u>ZZZCG</u> , Redovna aktivnost, nijesu potrebna Budžetska sredstva					PKCG : U cilju unapređenja i jačanja preduzetničkih znanja i vještina kontinuirano će se sprovođiti obuke
----------	---	---	---	---	---	---	-----	------	------------------------------	---	----------------	--	--	--	--	--	---

				<p>Adižesom (Adizes Southeast Europe) - 27. maj (120 učesnika); Zoom webinar „Smartworking strategije i alati: korak naprijed u poslovanju” - 5. oktobar (blizu 300 učesnika); Zoom webinar „Korona, posao, život... Kako živjeti i raditi u krizi?” sa dr Zoranom Iličem (psihijatar, psihoterapeut, biznis kouč) - 21. oktobar (90 učesnika);</p>											
3.3.2. M2 - Jačanje kapaciteta Nacion															

alnog partnerstva za preduzetničko učenje																	
3.3.2.1.	Promocija cjeloživotnog preduzetničkog učenja, preduzetništva mladih i uticaja na strateška dokumenta koja prepoznaju politiku razvoja MSP, zapošljavanja, obrazovanja i razvoja ljudskih resursa od strane Nacional	Održane najmanje 2 radionice/okrugla stola u organizaciji Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje	U 2019. godini, Ministarstvo ekonomije kao koordinatora u saradnji sa ostalim partnerskim institucijama započelo je izradu Strategije za razvoj cjeloživotnog preduzetničkog učenja 2020-2024	Izrađena Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024. godina	Usvojena Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024. godina sa AP za 2020-2022. godinu	Ministarstvo ekonomije/Nacionalno partnerstvo	IQ	IQ	2. Realizovana aktivnost		Strategija/Izveštaj o radu						

	nog partners tva																		
STRATEŠKI CILJ 4: JAČANJE KONKURENTNOSTI MMSP																			
<i>Indikatori za praćenje ostvarivanja strateškog cilja:</i>																			
<i>* Broj inovativnih MMSP u ukupnom broju preduzeća</i>																			
<i>* Učešće izvoznika u ukupnom broju MSPP</i>																			
Operativni cilj 4.1. Dalji razvoj sistema za podršku preduzetničkom ekosistemu																			
4.1.1. M1 - Jačanje institucionalne podrške za razvoj MMSP																			
4.1.1.1.	Uspostavljena nacionalna centralna jedinica za kreiranje i implementaciju programa podrške MMSP	Formiranje Direktorata koji predstavlja svojevrstni "one stop shop" za postojede i potencijalne MMSP u okviru kojeg	Kreirani azurirani programi podške, izrada Akcionih planova za strateška dokumenta, praćenje indikat	Kontinuirano sprovedenje aktivnosti Direktorata, koordinacija izradom AP, unapređenje ljudskih kapaciteta kroz IPA Progam e,	U 2020. godini, aktivnosti Direktorata su bile usmjerene na pripremu i implementaciju Program subvencionisanja zarada u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog koronavirusa	MEK	IQ	IQ	kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu								

	posluje 5 Direkcija za pružanje podrške MMSP : Direkcija za investicije i unaprjeđenje poslovnog ambijenta, Direkcija za saradnju sa biznis zajednicom, Direkcija za razvoj MSP, Direkcija za upravljanje projektima finansiranim	ora za SBA		COVID19, kao i na pripremu i implementaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu. Istovremeno, izradjeni su planirani izvjestaji i Akcioni planovi za strateska dokumenta u nadležnosti, a izradjena je i Evaluacija sprovođenja Strategije u periodu 2018-2019. god.															
--	---	------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		iz EU prepristupnih fondova, Direkcija za jačanje preduzetništva kroz međunarodne projekte.																
4.1.1.3.	Koordinacija i realizacija preporuka Akt-a o MSP	Indeks MSP	Objavljeni rezultati pozicije Crne Gore kroz 10 oblasti i date preporuke.	Primjena preporuka Akta o malim preduzećima kroz 10 ključnih oblasti od strane nadležnih institucija	Pripreme aktivnosti za procjenu koja će se sprovesti u 2021. godini. Preporuke SBA su inkorporirane u svim strateskim dokumentima.	MEK, resorna ministarstva	IQ	IV Q	kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							

4.1.1.6.	Stvaranje uslova za razvoj kreativnih industrija kao pokretača ekonomskog progresa kroz uspostavljanje Direktorata za projekte od kapitalnog značaja za kulturu i promociju i razvoj kreativnih industrija	Broj projekata MMS preduzeća u oblasti kreativnih industrija	Podržano je 13 projekata mikro preduzeća u oblasti kreativnih industrija putem javnog konkursa	Uspostavljanje 13 novih biznisa u kulturi kao i raspisivanje novog konkursa iz oblasti podrške Kreativnim industrijama	Na osnovu javnog konkursa MKU koji je raspisan 27.04.2020. godine podržano 17 MMSP iz oblasti kreativnih industrija	Ministarstvo kulture	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost	Godišnja izložba Kreativne Crne Gore kao i nastup na Milano Design week-u 2020.	150.000,00 eura					Nastavak aktivnosti u cilju podrške kreativnim industrijama.
4.1.2. M2 - Dostupnost on-line informacija za potrebe MMSP;																

4.1.2.1.	Uspostavljanje Preduzetničkog portala u cilju unapređenja dostupnosti, obima i kvaliteta informacija koje prate poslovanje MMSP (programi podrške, treninzi, EU pozivi, javne nabavke, institucijama za podršku MMSP i sl.)	Broj posjeta; Broj prijavljenih preduzeća za obavljanje putem e-maila; Broj zahtjeva za informacije.	Izrađen Informator o programima podrške na nacionalnom i lokalnom nivou. Informator je dostupan na web adresi Ministarstva ekonomije	Redovno ažuriranje Informatora o programima podrške dostupnim za MSP	Izrađen Informator o radu koji je ažuriran početkom 2020. Istovremeno izrađena brošura o dostupnoj podršci u okviru Ministarstva ekonomije	MEK, resorsna ministarstva, agencije	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Informator						
----------	---	--	--	--	--	--------------------------------------	--------	---------	--------------------------	--	------------	--	--	--	--	--	--

4.1.2.3.	Kreiranje novih on-line sadržaja od interesa za MMSP	Kreirani novi on-line sadržaji za MMSP (publikacije, vodiči, komentari/mišljenja)	UPCG objavila novi online sadržaj (3 publikacije, 2 lifleta i više od 10 komentara/mišljenja)	Objavljeni novi on-line sadržaji UPCG za potrebe MMSP (minimum 3 dokumenta i 10 komentara/mišljenja)	UPCG objavila novi on-line sadržaj (4 publikacije, 1 vodič, 1 istraživanje, 60 komentara/mišljenja) AMM: pokrenula Newsletter sa korisnim informacijama za MMSP;	UPCG, AMM	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu								
4.1.3. M3 - Podrška razvoju preduzetničke infrastrukture;																			
4.1.3.1.	Razvoj biznis zona u Crnoj Gori	Broj jedinica lokalne samouprave koje su proglašile biznis zone od lokalnog značaja.	1 - Opština Mojkovac proglašila biznis zonu u skladu sa Uredbom	5 - očekuje se da će i ostale opštine koje su imale proglašene biznis zone uskladiti odluke sa novom Uredbom	MER: Krajem 2019. godine je Glavni grad proglasio biznis zonu. Iako je svih 9 opština u komunikaciji i proceduri, tokom 2020. godine je samo biznis zona u opštini Bijelo Polje imala korisnika i ostvarila benefite, odnosno definisane	MEK/Opštine	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	I u 2021. godini će se nastaviti sa intenzivnom komunikacijom sa opštinama, i menadžerima biznis zona.	Izvjestaj o radu								

					poreske olakšice.													
4.1.3.2.	Unapređenje rada biznis centara i inkubatora	Broj stanara ; : Broj pruženih konsultantskih usluga od strane biznis centara i inkubatora	450 konsultantskih usluga koje su pružili inkubatori (Bar, Berane, Podgorica; Cetinje)	600 konsultantskih usluga - očekuje se početak rada i veći obim u BI Cetinje	BSC Bar u okviru poslovnog inkubatora - 23 stanara; Biznis centar Cetinje raspisao konkurs za stanare.	Opštine /Biznis centri	IQ	IV Q	kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							
4.1.3.3.	Unapređenje postojećih i formiranje novih Preduzetnickih savjetovaništa na lokalnom nivou	Broj savjetovaništa; Broj pruženih usluga savjetovanjavanja	Redovno održavanje savjetovanjananedeljnom nivou sa preduzetnicima u vlasništvu	Pružanje mentorstvosavjetovanjanepodrške ženama i mladim preduzetnicima za 40 korisnika/ca do kraja 2020. godine u	APŽ: Usljed proglašenjapandemije COVID-19, obustavljen je rad Savjetovaništa tokom 2020. godine	MEK, resorsna ministarstva, JLS, APŽ	IQ	IV Q	APŽ: 1. Kontinuirana aktivnost;		Memorandum o saradnji APŽ i Glavni grad							

			vu žena i mladih, kao i potenc ijalnim novim biznisi ma	saradnji sa Glavnim gradom.														
4.1.3.4.	Impleme ntacija projektni h aktivnos ti u okviru trilateral nog projekta HR-BiH- CG, kroz oprema nje jednog preduzet ničkog centra	Oprema nje jednog preduzet ničkog centra	Centar kompe tencija Podgor ica radi u punom kapacit etu (u njemu je održan čitav niz obuka, pružen e su brojne usluge biznis savjeto vanja, a obiljež eni su i Otvore ni dani nauke)	U Centru kompet encija Podgoric a realizov ane planiran e projektn e aktivnos ti (organiz ovano min 6 obuka za min 100 polaznik a)	UPCG - zbog pandemije COVID-19, projektne aktivnosti (obuke) nisu realizovane	UPCG	IQ	IV Q	3. Nije reali zova na	UPCG - aktivnost će biti realizova na nakon okončanj a pandemi je COVID- 19	Izvjestaj o radu							Intezi virati onlin e obuk e

4.1.4. M4 - Kontinuirano statističko praćenje svih oblika preduzetništva.																		
4.1.4.1.	Uspostavljanje pouzdanih statističkih podataka koji će omogućiti poređenje rezultata MSP sa drugim zemljama, a u skladu sa EUROSTAT-om	Unaprijedjeni statistički podaci	n/a	Statistički podaci o poslovanju privrednih subjekata (među koje spadaju i mala i srednja preduzeća), urađeni u skladu sa EUROSTAT-ovim preporukama, za 2019 godinu, biće objavljeni 30. marta 2020.god.	Objavljeno Saopštenje BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U CRNOJ GORI, 2019. GODINA, u martu 2020. godine	MONSTAT	IQ	IQ	Kontinuirana aktivnost:		Izvestaj o radu	Nijesu potrebna sredstva iz budžetaregularna aktivnost						
4.1.5. M5 - Podrška razvoju usluga za MSP i promocija preduzetništva																		

4.1.5.1.	Sprovedenje programa mentoriniga za preduzetnike i MMSP	Broj preduzeća korisnika mentoriniga usluga	23 preduzeća primilo mentoriniga usluge	više od 33 preduzeća primilo mentoriniga usluge, 10-15 novih korisnika tokom 2020. godine	U 2020. 12 novih korisnika mentoring usluga	MEK	IIQ	IV Q	kontinuirana aktivnost	Izvjestaj o radu	8,136.50 €							Napomena: Sredstva su ugovorena u 2020. dok će realizacija istih biti u 2021. Potpisivanje novog Sporazuma o saradnji sa JICA očekuje se u IQ 2021. gdje slijedi nastavak realizacije
----------	---	---	---	---	---	-----	-----	------	------------------------	------------------	------------	--	--	--	--	--	--	--

																		ugovoreni i planiranih aktivnosti.
4.1.5.2.	Organizacija promotivnih aktivnosti koje se odnose na promociju preduzetništva i različitih programa podrške MSPP (Globalna nedelja preduzetništva, Biznis karavan, Poreski karavan, i sl.)	Broj događaja, Broj pristunih	PU: PU-Četvrta po redu sezona kampa nje „Poreski karavan“ održan je u periodu aprilmaj 2019. godine, u osam opština sjeverne i južne regije Crne Gore. Na sajtu	PU: Poreski karavan - kampanja javnih tribina u saradnji sa Unijom poslodavaca i lokalnim samoupravama; - Kreiranje banera na internet stranici PU i objava svih relevantnih dokumenata - Zakona,	APŽ: Usljed proglašenja pandemije COVID-19 otkazani su redovni godišnji događaji na globalnom nivou. PU: U kontinuitetu se radilo na izvještavanju javnosti o dostupnim servisima, promociji istih i podsticanju poreskih obveznika na što veću upotrebu elektronskih servisa, posebno od početka pandemije	MEK, resorna ministarstva, poslovnog udruženja, JLS, AMM	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Održane kampanje "Poreski karavan", . Kreirani banera na internet stranici, sprovedene promotivne aktivnosti, izrađen edukativni materijal	Nacionalni budžet							AMM : Vlada Crne Gore i Ministarstvo ekonomije da nastave da daju podršku projektu, s obzirom da je od strane poslovne zajednice,

		<p>PU objavljen dopunjeni INFORMATOR za ljetnju turističku sezonu 12.05.2019.a ZIMSKU 06.12.2019.</p>	<p>Pravilnik a, Tehničke specifikacije, Instrukcije i tekućih komunikacionih poruka;</p> <p>- Medijska promocija aktivnosti - gostovanja u medijima, na društvenim mrežama; -izrada edukativnog materijala</p> <p><u>APZ:</u> Tokom Dana ženskog preduze</p>	<p>zarazne bolesti Covid-19 (internet stranica PU, brojna objave i instrukcije, gostovanja u medijima, te direktni kontakti sa poreskim obveznicima i asocijacijama poreskih obveznika:PKCG; UPCG; IRRCG; ISRCG);</p> <p>- uvođenje dodatnih elektronskih servisa;</p> <p>- edukacije poreskih obveznika i promocije projekta elektronske fiskalizacije;</p> <p>-Poreski karavan nije realizovan, ali su organizovani brojni sastanci</p>										<p>nagrada AMM-a prepoznata kao najprestižnija poslovna nagrada u CG-u.</p>
--	--	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

				tništva, Sarajevo i Tuzla, BiH svake godine su predstavljeni program i podsticaja ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori od strane APŽ	putem online platformi,- AMM:Promo više preduzetništvo u vidu dodjele godišnjih nagrada i prezentacija rezultata i poslovanja najuspješnijih menadžera/ki MMSp-a i preduzetnika/ca.													
4.1.5.3.	Organizovanje konferencija i okruglih stolova o preduzetništvu i predstavljanje primjera dobre prakse	Broj događaja, Broj pristunih	Organizovano 4 događaja Ministarstva ekonomije sa 70 učenika	MEK: Organizovano minimum 2 događaja; APŽ planira promocijom projekata i korisnika da promoviše i ostale	zbog pandemije Covid virusa, aktivnosti su odložene.	MEK, resorna ministarstva, poslovanja udruženja, JLS	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnost nije realizovana zbog pandemije Covid virusa. U narednom periodu zavisno od epidemiološke situacije inicirace se	Izvjestaj o radu MEK; Izvjestaj o radu APZ							

				primjere dobre prakse						promotiv ni dogadjaji predstav ljanje primjera dobre prakse.									
4.1.5.4.	Priprema i izrada promotivnog materijala o programima podrške za MMSP	Pripremljen promotivni materijal; Broj MMSP kojima je distribuirana brošura o programima podrške	Pripremljena online brošura o programima podrške MEK-a	Redovno azuriranje Informatora o programima podrške dostupnim za MSP. Informator dostupan na web sajtu Ministarstva ekonomije	Izradjen Informator o dostupnim programima podrške I Brosura za Program za unapredjenje konkurentnosti privrede	MEK	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	Informator									
Operativni cilj 2. Jačanje unturašnjih performansi preduzeća;																			
4.2.1.	M1 - Obezbjedenje savjetodavne-edukativne podrške za MMSP;																		

4.2.1.1.	Sprovedenje ciklusa edukacije za preduzetnike u cilju sticanja specifičnih znanja i vještina o preduzetništvu i svakodnevnom poslovanju	Broj sprovedenih obuka, Broj učesnika	Broj polaznika 19, organizovano 2 četvorodnevna ciklusa preduzetničke edukacije	Broj polaznika 20, organizovano minimum 1 četvorodnevni ciklus edukacije	Organizovan četvorodnevni ciklus preduzetničke edukacije za 20 polaznika	MEK;	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							
4.2.1.2.	Organizacija i sprovedenje preduzetničkih obuka za potencijalne i postojeće preduzetnike (pokretanje i vođenje biznisa, izrada	Povećan broj preduzetničkih obuka za 10%	<u>ZZZ</u> - Održano 7 seminara za 114 poslodavaca; <u>PKCG</u> - Organizovano je 40 edukativnih aktivnosti sa 1700 učesnik	<u>ZZZCG</u> planira da održi 7 seminara za 100 potencijalnih i postojećih preduzetnika i pravnih lica korisnika kredita. <u>PKCG</u> -	<u>ZZZCG</u> , Realizovano 7 edukativnih seminara za 91 potencijalnog i postojećeg preduzetnika. <u>PKCG</u> : Održana jedna obuka i 1 okruglo stola sa ukupno 17 učesnika <u>UPCG</u> : Realizovana 2 događaja na teme relevantne za	<u>PKCG</u> <u>ZZCG</u> <u>UPCG</u> <u>AMM</u>	I Q	IV Q	<u>Realizovana aktivnost</u>	<u>UPCG</u> - puna realizacija planirana nakon okončanja pandemije COVID-19	Program rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.	<u>ZZZCG</u> : 4.980.36					<u>UPCG</u> : 90.000	<u>PKCG</u> : Privredna kompanija je shvatajući značaj kvaliteta i standarda za uspješan rad i

	<p>biznis planova, fišansijski i poreski sistem, pravna regulativa..)</p>		<p>a; <u>UPCG:</u> Realizovano više od 15 događaja na teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata za više od 200 učesnika</p>	<p>Organizovano 20 edukativnih aktivnosti sa 400 učesnika ; <u>UPCG:</u> Realizovano min 10 događaja na različite teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata (za oko 200 učesnika)</p>	<p>poslovanje privrednih subjekata, za više od 60 učesnika AMM: Realizovana 3 Zoom webinaru "Smartworking strategije i alati: korak naprijed u poslovanju", "Korona, posao, život... Kako živjeti i raditi u krizi?" kao i Zoom sesiju sa dr Isakom Adišesom.</p>										<p>razvoj za tržišne pozicioniranje privrednih subjekata, a u želji da kroz lični primjer dodatno promovise zahtjeve međunarodnog standarda ISO 9001, sertifikovalnog sistema</p>
--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

																				sertifikovala sistem menadžmenta kvalitetom od 2007. godine.
4.2.1.3.	Obezbeđenje sektorskih stručnih obuka za jačanje kapaciteta ljudskih resursa u privredi	Broj sprovedenih obuka, Broj učesnika	Organizovana obuka za preduzeće iz IT industrije na temu unapređenja unutrašnjih kapaciteta i digitalizaciju poslovanja	Organizovana minimum 1 obuka/info dana o važnosti digitalnog poslovanja u MSP	Nije realizovana aktivnost	MEK; MPRR, MTOR poslovanja udruženja	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnost nije realizovana zbog pandemije Covid virusa. U narednom periodu zavisno od epidemiološke situacije inicirace se promotivni događaji i predstavi	Izvestaj o radu									

										ljanje primjera dobre prakse.								
4.2.1.5.	Obezbeđenje savjetodavne podrške MMSP kroz aktivnosti EEN mreže	Broj MSP kojima je pružena savjetodavna podrška	300 pruženih informacija i savjeta	300 informacija	EEN: 395 informacija	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis start up centar Bar)	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu					8,00	0.00	
4.2.1.6.	Implementacija Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih	Broj održanih radionica, Broj savjetovanja	7	8	3	MPRR za poljoprivredne i prehrambene	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost.	Planirani broj radionica nije realizovan usled situacije izazvane	Izvjestaj o radu	100						Planirana se nastavak radionica koje imaju

	enih proizvođača („Službeni list CG“, broj 22/17)	dnevno m nivou				proizvođe				pojavom virusa COVID 19.							za cilj kontinuirano podizanje svijesti proizvođača o uvođenju i održavanju šema kvaliteta.
4.2.1.7.	Advice for Small Business - Savjeti za mala preduzeća (Uključujući Women in Business - Zene u biznisu)	Broj preduzeća/prоекata podržanih kroz savjetodavne usluge	Podržano 36 preduzeća, uključujući 10 WIB preduzeća/prоекata	Podržati 35 preduzeća, uključujući 8 WIB preduzeća/projektata	Podržali 36 preduzeća tj projektata, uključujući 14 WIB preduzeća.	EBRD	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost		BAS MIS				190,000.00	85,000.00	
4.2.2.	M2 - Promocija uvođenja i primjene standarda kvaliteta u poslovanju i šema kvaliteta i obezbjeđivanje informacija MSP o procesu standardizacije i akreditacije																

4.2.2.1.	Promocija značaja uvođenja međunarodnih standarda kvaliteta i semakvaliteta i akreditacije	Broj održanih okruglih stolova i konferencija; Broj učesnika	<u>ISME:</u> 3 okrugla stola, 70 učesnika; 2 konferencije, 100 učesnika; <u>PKCG:</u> - Održana jedna obuka i 2 okrugla stola sa ukupno 90 učesnika	<u>ATCG:</u> 1 okrugli sto, 30 učesnika <u>PKCG:</u> - Održana jedna obuka i 1 okrugli sto sa ukupno 60 učesnika, ISME: 1 konferencija, 100 učesnika; 2 okrugla stola, 50 učesnika	ISME: 1 konferencija oko 250 učesnika; 1 okrugli sto, 20 učesnika;	MEK, MPRR, ISME, ATCG, poslovnog udruženja	IQ	IV Q	Realizovana aktivnost		Izveštaji o radu							
----------	--	--	---	--	--	--	----	------	-----------------------	--	------------------	--	--	--	--	--	--	--

4.2.2.2.	Organizacija semina ra za pojedina cne standard e kvaliteta	Broj održani h semina ra; Broj polazni ka	ISME: 3 stručne edukac ije, 60 učesnik a	ATCG: 2 stručne edukacij e, ukupno 30 učesnika ; ISME: 3 seminar a, 60 polaznik a	ISME: 1"online" vebinar, 20 učesnika. ISME je u saradnji sa ISO omogućio malim i srednjim preduzećima da isprate niz besplatnih virtuelnih vebinara na teme: "Tourism and the impacts of COVID-19: the role of standards in mitigating the crisis", "Advancing the UN Sustainable Development Goals in a COVID-19 world", "Countering the impacts of COVID-19 with international standards"i "Business continuity	MEK, MPRR, ISME, ATCG, poslovna udruzenja			Kont inuir ana aktiv nost.		Izveštaji o radu						
----------	---	---	--	---	---	---	--	--	----------------------------	--	------------------	--	--	--	--	--	--

				<p>management systems". Zbog predavanja na engleskom jeziku prijavilo se samo četiri učesnika. - Institut je prvi put od osnivanja izdao publikaciju "Izvod iz kataloga crnogorskih standarda i srodnih dokumenata" (tiraž 300 primjeraka) u kome se između ostalih nalaze i standardi kvaliteta, sa ciljem da zainteresovane strane, posebno mala i srednja preduzeća, imaju pregled standarda na jednom mjestu. Kao</p>										
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				društveno odgovorna organizacija ISME je u ovoj kriznoj situaciji i borbi protiv COVID-19 omogućio malim i srednjim preduzećima besplatan pristup standardima za ličnu zaštitnu opremu, medicinska sredstva, menadžment rizikom, bezbjednost i izdržljivost, menadžment kontinuitetom poslovanja i vanrednim situacijama Takođe, Institut je obezbijedio da cijena ostalih standarda bude 15% niža za mala i										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					srednja preduzeća (u periodu 14.10. – 14.11.2020. godini). Započeta je izrada novog ISME web portala koji će obezbijediti online čitanje i elektronsku nabavku standarda tako da će se tokom 2021. godine unaprijediti saradnje sa MSP.															
4.2.3.	M3 - Jačanje aktivnosti na promociji primjene prava intelektualne svojine;																			
4.2.3.1.	Predijag nostika MMSP	Broj novih prijava MMSP	n/a	Aktivnos t nije realizov ana, novi rok za realizacij u je	Nije realizovana aktivnost u skladu sa planiranim aktivnostima.	MEK/ Zavod za IS	I Q	IV Q	Nije reali zova na aktiv nost.	ZIS: Novi rok nije moguće odrediti usled ukupne epidemi ološke	Izvjestaj o radu									

				druga polovina 2021.godine, zbog institucionalnih promjena koje su se desile i potrebe realizovanja već planiranih obuka u toku 2020.godine						situacije i nemogućnosti održavanja dodatnih obuka koje su potrebne za navedenu aktivnost. Predviđene aktivnosti nisu realizovane zbog ukupne epidemiološke situacije.									
4.2.3.2.	Organizovanje seminara za primjenu prava intelektualne svojine za MMSP	Broj seminara; Broj učesnika	ZIS: Realizovano, 2 semina ra, po 40 učesnika	2 Seminar a, po 40 učesnika	Nije realizovana aktivnost u skladu sa planiranim aktivnostima.	ZIS CG/ME K/PKCG	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost.	ZIS: Novi rok nije moguće odrediti zbog ukupne epidemiološke situacije.	Izvjestaj o radu								

4.2.3.4.	Sprovedenje institucionalne kampanje o značaju vizuelnog identiteta proizvoda za unapređenje plasmana na tržištu	Broj proizvođača uključених u kampanju; Broj organizovanih promocija; Broj održanih radionica.	PKCG - 25 proizvođača, 5 promotivnih aktivnosti, 2 održane radionice	PKCG - Kampanja "Dobro iz CG" - 25 proizvođača, 5 promotivnih aktivnosti, 2 radionice	PKCG - 20 proizvođača, 2 promotivne aktivnosti	MEK/M PRR/PKCG	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Izveštaj o radu PKCG								PKCG : Tokom 2021. godine, aktivnosti će se odnositi na: resertifikaciju prava kod postojećih nosilaca žiga; animiranje i informisanje novih korisnika naročito malih i sredn
----------	--	--	--	---	--	----------------	-----	------	------------------------	----------------------	--	--	--	--	--	--	--	---

																			jih preduzeća i promociju nosilaca žiga i samog projekta.
4.2.3.5.	Organizovanje edukacija MSP o značaju nacionalnog brenda za privredu Crne Gore, te podizanje njihove svijesti o procesu izgradnje brenda, načinu upotrebe logotipa, kao i	Broj realizovanih edukacija	0	Aktivnost je odložena za realizaciju zbog nedostatka budžetskih sredstava	0	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost-	Novi rok će zavisiti od izbora novog vizuelnog identiteta i budžetskih sredstava opredijeljenih za 2021. godinu	Izvjestaj o radu	Imajuće u vidu da budžet za 2021. godinu nije usvojen još uvijek se ne znaju sredstva opredijeljena za aktivnosti od značaja za							

	benefiti ma upotreb e logotipa nacional nog brenda;										razvo j nacio nalno g bren da							
4.2.4.	M4 - Kontinuirana edukacija i osposobljavanje MMSP za učešće u postupcima javnih nabavki;																	
4.2.4.1.	Obuka u okviru programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti javnih nabavki	Broj obuka, broj polaznika	4 obuke održane u 2019.g odini, 116 polaznika	Za 2020. usvojen je Kalendar obuka. Planirane su obuke svakog mjeseca, jednodnevne/dvodnevne, radi upoznavanja kako naručilaca tako i ponuđača sa novim	U toku 2020. godine održane su on-line obuke u vezi novog zakonodavstva o javnim nabavkama koje su mogli da pohađaju ponuđači, odnosno MMSP. Takođe, obuke su se sprovodile i na temu korišćenja novog elektronskog sistema javnih	MIF	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Izveštaj o radu, Vodič za podsticanje većeg učešća malih i srednjih preduzeća na tržištu javnih nabavki u Crnoj Gori, projekat Svjetske banke i UzJN								Napominje mo da su obuke za MMSP dio redovnih aktivnosti Ministarstva, stoga nema mo podat ako sredstvima

				Zakonom o javnim nabavkama, Zakonom o javno privatnom partnerstvu kao i Elekštronskim sistemom javnih nabavku (ESJN)	nabavki, koji je počeo sa radom od 1. januara 2021. godine. Ne raspolažemo tačnim brojem polaznika, zbog prirode obuka (online, sa slobodnim pristupom)														koja se izdvajaju za ovu aktivnost
4.2.5.	M6 - Olakšati pristup MSP velikim poslovnim sistemima dobavljača i davaocima franšize																		
4.2.5.1.	Advice for Small Business es	Broj preduzeća/polaznika obuke	Organizovano 4 obuka na temu "Backward linkage s" gdje je prisustvovali vise od 30tak preduzeća i	Organizovanje obuke na temu "Od preduzećnika do preduzeća" za maximum 20 ucesnika ; Zavisno od finansiranja nastava	Nije realizovana aktivnost u skladu sa prerdviđenim aktivnostima.	EBRD	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnost zavisi od dostav faktora. Plan je da se nastavi tokom 2021	BAS MIS								

			preduzetnika	projekta "Backward Linkages"																
4.3. Operativni cilj 3. Dalji razvoj postojećih klastera i formiranje novih																				
4.3.1. M1 - Nastavak aktivnosti na formiranju novih klastera																				
4.3.1.1.	Nastavak promocije značaja klastera - redovne aktivnosti	Broj klastera registriranih u MEK-u,	36 klastera	Broj trenutno nije moguće definisati, jer se radi na kreiranju novog modela klastera, u zavisnosti od kojeg će se pristupiti reorganizaciji postojećih klastera	Na promociji klastera nije rađeno, jer je izrada novog Strateškog okvira za razvoj klastera bila odložena za kraj 2020. godine.	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost.	Nakon donošenja Strateškog okvira za razvoj klastera u Crnoj Gori 2021-2023/ od II kvartala	Izveštaj o realizaciji Strateškog okvira za razvoj klastera	o								
4.3.2. M2 - Unapređenje kapaciteta postojećih sektorskih klastera																				

4.3.2.1.	Tehnička podrška u pripremi projekata	Broj klastera korisnika podrške	16 klastera dobilo tehničku podršku	Minim 5 klastera dobilo tehničku podršku	Tehnička podrška u 2020. godini nije realizovana.	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost.	U zavisnosti od definisanja daljih aktivnosti po potrebi će kreiran ovaj vid podrške	Izveštaj o realizaciji Strateškog okvira za razvoj klastera												
4.3.3.	M3 - Formiranje vertikalnih klastera, sa akcentom na sektore turizam I poljoprivrede																						
4.3.4.	nastavak promocije značaja klastera - redovne aktivnosti																						
4.3.4.1.	Povezivanje klastera sa naučno-istraživačkim institucijama	Broj klastera koji saraduje sa naučno-istraživačkim institucijama	n/a	Broj trenutno moguće definisati, jer se radi na kreiranju novog modela klastera, u zavisnosti od kojeg će se pristupiti formiranju novih klastera u čijem	Aktivnost nije realizovana, jer je izrada novog Strateškog okvira za razvoj klastera bila odložena za kraj 2020. godine	MEK, UNDP, MP, MN	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Nekon donošnja Strateškog okvira za razvoj klastera u Crnoj Gori 2021-2023/ od II kvartala	Izveštaj o realizaciji Strateškog okvira za razvoj klastera												

		zajedni cko ucesce na projekt ima neki fizicki dokaz saradnj e.		je sastavu previde no učešće naučno- istraživa čkih institucij a														
4.4. Operativni cilj 4. Unapredjenje inovativnosti MMSP																		
4.4.1	M1 - Unaprjeđenje infrastrukture za podršku inovacijama i tehnološkom razvoju;																	
4.4.1.1.	Uspostavljanje NTP u Podgorici	Uspostavljen NTP, broj stanara /preduzeća u NTP	Usvojen osnovni akti i formiran NTP kao pravno lice, formiran upravljajući tim NTP; Izrađena tehnička dokumentacija i raspisa	Izvođenje radova na adaptaciji objekta NTP Realizovan 6-mjesečni program predakceleracije za startap timove (Boost Me Up)	MN:Radovi na zgradi Naučnotehno loškog parka obavljaju se predviđenom dinamikom. 6-mjesečni programi predakceleracije za startap timove boost Me Up i Startap Aktivator su uspješno završeni.	Ministarstvo nauke i Univerzitet Crne Gore	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		www.ntpark.me	60.000 (operativni troškovi NTP) adaptacija objekta 130.000 (predakceleracija)					20.000 IN G Invest za projekat opr em anja NT P-a	Ministarstvo nauke je u 2020. godini uplatilo iznos od 60.000€ za operativne troškove NTP-a. Iz kapitalnog budž

		<u>n</u> tender za izvođa ča radova ; <u>Završe</u> <u>na</u> <u>evalua</u> <u>cija</u> EU Integra tion Facility za NTP																			eta je uplać eno -- ----- za adap atacij u proje kta, dok je 20.00 0 donir ao privat ni sekto r za proje kat opre manj a NTP- a.Dva šesto mjese čna progr ama za preda kcele raciju su
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

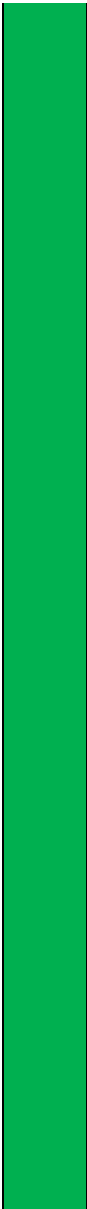
																				uspješno završena. Novi Konkurs za predakcepciju je raspisan krajem 2020. godine. Evaluacija je završena.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

4.4.1.2.	Uspostavljanje i operiranje laboratorija u IPC "Tehnopolis" u Nikšiću	Uspostavljenje i opremljene 3 laboratorije	Završena evaluacija prijavnog tendera za nabavu opreme za "Tehnopolis"	Oprema instalirana i stavljena u funkciju, edukovan kadar za rukovanje specijalnom opremom Uspostavljen model privatno-javnog partnerstva za eksploataciju opreme	MN: U IPC Tehnopolis je parcijalno isporučivana oprema za Biotehnošku laboratoriju, Laboratoriju za industrijski dizajn i Data centar u ukupnom iznosu od 817,924.00 €. Ugovorena oprema u potpunosti je isporučena 26. oktobra 2020. godine. Obuke predviđene ugovorom (tenderom) su realizovane. Izuzetak čini jedna mašina Sintering Oven koja nije stavljena u funkciju, i nije realizovana obuka na istoj.	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	novi rok za stavljanje mašine Sintering oven u upotrebu, realizacija obuke – 28.02.2021. - rok za ispitivanje mogućnosti uspostavljanja modela privatno-javnog partnerstva i razgovori sa stakeholderima – 31.03.2021.	http://www.tehnopolis.me/	90,00 0.00	817.924,00 (IPA 2016)	127.216,00 (MIDAS)	20.000,00 (soptvena)	• nastavak edukacije osoblja koje je već angažovano u svim laboratorijama, jer Ugovorom (tenderom) nijesu predviđeni viši nivoi obuka koji su neophodni za adekvatno upravljanje
----------	---	--	--	--	---	--------------------	-----	------	------------------------	--	---	---------------	-----------------------	--------------------	----------------------	--

																					opre mom • stavlj anje u funkc iju opre me za koju su potre bna dodat na ulaga nja a koja nijeku bila predv iđena tende rom, kako bi se u potp unost i valori zoval a opre ma •
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

4.4.1.3.	Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope	Uspostavljena Asocijacija, odobren IAEA regionalni projekat, izrađen Glavni projekat, Biznis plan i uslovi za lokaciju i uspostavljen Institut	Uspostavljena Asocijacija Organizovan Kick off sastanak Pripreme faze projekta, Budva sep.2019 predat e dvije projektne prijave za H2020	Podnijeta prijava projekta na Mapu puta ESFRI (Evropski strateški forum za istraživačku infrastrukturu) Dodijeljena jedna nacionalna stipendija (50 000 eur) Crna Gora do kraja 2020. podnijela predlog da budu domaćin lokacije međunarodnog instituta	MN: ESFRI aplikacija je uspješno podnijeta u septembru 2020. godine. Rezultati evaluacije se očekuju najkasnije do oktobra 2021. godine. Dodijeljena je jedna nacionalna stipendija za CERN u iznosu od 50.000€ (sredstva obezbijeđena na osnovu ugovora između Ministarstva nauke i SEEIIST Asocijacije). Predlozi za lokaciju nisu podnošeni u 2020. godini. Na osnovu ugovora između Ministarstva nauke i	Ministarstvo nauke za CG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	https://seeiist.eu/	50.000 - nacionalna stipendija CERN 24.000 - ekspertski ugovor SEEIIST 20.000 - membership fee 10.000 ESFRI aplikacija			10.000 CEI kontribucija za ESFRI	Druga nacionalna stipendija za CERN je odobrena, ali je realizacija iste odložena za 2021. godinu uslijed pandemije COVID-19. Kada je u pitanju odabir lokacije za SEEIIST,
----------	--	--	--	---	--	--------------------------	-----	------	-----------------------	---	--	--	--	----------------------------------	---

SEEIIST
Asocijacije,
uplaćen je
iznos od
100.000€
(finansiranje
stipendije,
ekspertskih
usluga i
članarine za
SEEIIST).

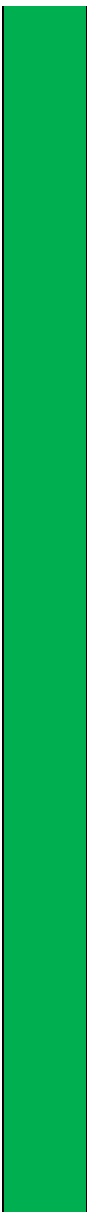

kriterijumi
za
odabi
r nisu
još
uvijek
defini
sani
odno
sno
dosta
vljeni
Vladi
Crne
Gore.
Za
pripr
emu .
Minis
tarstv
o
nauk
e je
po
osnov
u
ugov
ora o
sarad
nji na
uspos
tavlja
nju
SEEIS
T-a
prenij

4.4.1.4.	Uspostavljanje transnacionalnog centra za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP, u okviru projekta "competenceNET" - program prekogranične saradnje INTERREG IPA HR-BiH-CG 2014-2020	Uspostavljanje centra za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP	UPCG uspješno realizovala sve planirane aktivnosti u okviru projekta "competenceNET"	Realizacija aktivnosti u Centru kompetencija Podgorica, planiranih u okviru projekta "competenceNET" čiji je UPCG implementator u CG	UPCG - u okviru drugog poziva, prekogranični projekat čiji je UPCG implementator realizuje se pod nazivom "centrikomNET" (od 1. avgusta). Umjesto projektnih aktivnosti, u saradnji Glavnog grada, UPCG, volontera i prijatelja Grada, izrađeno je i poklonjeno preko 1.500 vizira za zdravstvene radnike sa teritorije Podgorice	UPCG	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	UPCG - aktivnost i će biti realizovane nakon okončanja pandemije COVID-19	Izvjestaj o radu								
4.4.1.5.	Uspostavljanje i opremanje UDG Preduzetničkog gnijezda	Uspostavljanje i opremanje UDG Preduzetničkog	Uspostavljeno UDG Preduzetničkog gnijezdo na Univer	Realizovane aktivnosti, radionice, predavanja, predavanja,	Realizovano oko 10 radionica, predavanja za studente.	Univerzitet Donja Gorica (UDG)	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost										

		g gnijezd a	zitetu Donja Gorica	formiran i timovi studenata														
4.4.2.	M2 - Unapređenje podrške za inovativna preduzeća i jačanje njihovog potencijala za inovacije;																	
4.4.2.1.	Program inovativnih grantova	Broj podržanih inovativnih projekata	U 2019. dodijeljeno 9 inovativnih grantova, dok je implementacija 10 projekata odobrenih u 2018. godini u toku. Ukupno je 18 tekućih inovativnih projekata.	Raspisan konkurs za dodijelu grantova u 2020.g odini Realizovano 9 projekata iz 2018.g odine Podnieti izvještaj i za preostalih 9 projekata	MN: Konkurs za dodijelu grantova nije raspisan u 2020. godini. Implementacija inovativnih projekata odobrenih po Konkursu iz 2018. odnosno 2019. godine je uspješno nastavljena. 6 projekata iz 2018 je finalizovano od kojih su dva završna izvještaja na evaluaciji. Za tri projekta iz 2018. je odobreno odlaganje roka realizacije	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	realizovana aktivnost		Izvještaj o radu	300,00.00					90,000.00	Umjesto raspivanja Konkursa za dodjelu grantova za inovativne projekte u 2020. godini, raspisan je Konkurs za podršku razvoja strateškog prioriti

uslijed pandemije, dok se očekuje finalizacija jednog projekta do kraja marta 2021. Od 8 projekata odobrenih u 2019. godini, 3 su dobila odobrenje za odlaganje roka realizacije. Za sve projekte je uredno dostavljen izvještaj o napretku koji je pozitivno ocijenjen od strane međunarodnih evaluatora.

teta
Strat
egije
pame
tne
specij
alizac
ije
Crne
Gore
–
Infor
maci
ono
komu
nikaci
onih
tehno
logija
-u
iznos
u od
900.0
00
eura.
Konk
urs za
inova
tivne
proje
kte u
2021.
godin
i na
liniji
sa S3
biće

4.4.3.2.	Konkurs NIID - tačka 1 "Učešće u programu Horizont 2020"	Broj odobrenih prijava	Odobreno 11 prijava po Konkurs NIID - tačka 1 "Učešće u programu Horizont 2020"	Najmanje 10 timova podržano kroz tačku 1 "Učešće u programu Horizont 2020"	MN: Podržano šest timova kroz tačku 1 Konkursa NIID "Učešće u programu Horizont 2020"	Ministarstvo nauke	IQ	IV Q	realizovana aktivnost		Dosije projekta	12,50 0.00					Realizovana aktivnost za pet timova, za jedan tim nije potpisano rješenje o odobranju sredstava i sredstva nijesu uplaćena jer je prijava tima podnešena 31. decembra 2020. godin
----------	--	------------------------	---	--	---	--------------------	----	------	-----------------------	--	-----------------	---------------	--	--	--	--	---

																		e (rješe nje na potpi su kod minis tarke)
4.4.3.3.	Konkurs NIID - tačka 3 "Učešće u EUREKA" programu	Broj podržanih projekata	U 2019. dodijeljeno 5 novih EUREKA projekata; U toku implementacija 3 Eureka projekata odobrena u 2018. godini	1 Eureka info dan u 2020.g odini Ugovorena najmanje 2 nova Eureka projekta u 2020.g odini Implemtacija 8 ranije ugovorenih projekata u skladu sa planom	MN: Eureka Info dan je održan putem zoom aplikacije u novembru 2020. godine. Preko 20 učesnika iz privrede i naučno-istraživačkih institucija je učestvovalo. Jedan novi Eureka projekat je odobren u 2020. godini. Implementacija ranije ugovorenih projekata je u skladu sa planom.	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	. realizovana aktivnost	Izvjestaj o radu	120,000.00							Očekuje se priprema Programa za finansiranje inovacija u okviru kojeg će biti objavljen novi Konkurs za Eureka u 2021. godine.

4.4.4. Jačanje svijesti MSP o značaju inovacija;																		
4.4.4.1.	Organizovanje obuka, treninga, seminara, radionica koje se odnose na temu inovacija	Broj održanih događaja	8 H2020 događaja 1 COST Info dan 1 Eureka info dan 3 Info dana o konkursu za inovativne grantove	3 H2020 događaja 1 COST Info dan 1 Eureka info dan 3 Info dana o konkursu za inovativne grantove	MN: Održani su sljedeći događaji: 1. Promocija EU H2020 i COST programa, uključujući nacionalni program podrške ovim programima: 17. januara 2020. godine u gradi Rektorata Univerziteta Crne Gore 2. 16. juna 2020. godine održan online webinar o stipendijama za istraživače "Marija Sklodovska Kiri": https://mna.gov.me/mini-starstvo/Horizo 3. Treći događaj -	MN u saradnji sa partnerima (ostala ministarstva, ZIS, Tehnopolis, univerziteti)	I Q	IV Q	MN: 2. realizovana aktivnost	Izvjestaj o radu	3,000.00							Imajućiu vidu da nije objavljen Konkurs za inovativne grantove, panirani info dani nijesu održani.

					Noć istraživača 27. 11. 2020. godine - prezentacija Nacionalnog koordinatora za H2020 + prezentacije istraživačkih timova												
4.4.4.2	Organizovanje obuka, treninga, seminara, radionica koje se odnose na temu inovacija kroz aktivnosti EEN mreže (finansijaska kontribucija za učešće	Broj događaja Broj učesnika	6 150	6 događaja 200 učesnika	EEN: 3 događaja 68 učesnika	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Izvestaj o radu				12,000.00			

	CG u programu COSME)					start up centar Bar)												
4.4.5.	M5 - Unapređenje statističkog praćenja inovacija.																	
4.5. Operativni cilj 5. Podrska internacionalizaciji MMSP																		
4.5.1.	M1 - Obezbjedjivanje informativne i edukativne podrške o međunarodnim trzistima;																	
4.5.1.1.	Organizovanje informativnih i edukativnih događaja kroz aktivnosti EEN mreže	Broj održanih događaja	30 događaja	20 događaja / 500 ucesnika	EEN:19 događaja 359 ucesnika	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis start up centar Bar)	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost:		Progress report EEN, Final Report EEN, Godišnji izvještaj MEK							20,000.00

4.5.1.2.	Priprema baze podataka o međunarodnim sajmovima u publikovanje na web stranica ma nadležnih institucija	Broj pripremljenih i dostavljenih informacija o međunarodnim sajmovima	MBA - 35; MEK, PKCG redovno informisu preduzeća o održavanju sajamskih manifestacija.	MBA: MBA će i u 2020. godini nastaviti da informiše preduzeća o održavanju sajmovi .	MBA: je i u 2020. nastavila sa informacijama o održavanju sajamskih manifestacija	MEK/M PRR/MVP/p oslovna udružena	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu							
4.5.1.3.	Organizovanje specijalizovanih trening programa u oblasti izvoznog poslovanja	Broj organizovanih treninga / Broj učesnika	n/a	Organizovana minimum 1 radionica o izvoznim poslovima od strane MEK-a	Uradjeno mapiranje o izvoznim potencijlima crnogorskih preduzeca, na osnovu kojeg ce se kreirati trening moduli. Aktivnost se realizuje u okviru projekta "Promoting the Internationalisation of Montenegrin Economy with	MEK/M PRR/ poslovna udružena	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu/ Materijal sa organizovanih treninga							

					a Focus on SMEs"														
4.5.2.	M2 - Podrška za nastup na međunarodnim tržištima;																		
4.5.2.1.	Pružanje partnering usluga kroz aktivnosti EEN mreže	Broj pruženih usluga	60 pruženih usluga	60 pruženih usluga	EEN: 65 pruženih usluga	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis start up centar Bar)	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Ivyjestaj o radu					8,00	0.00		

4.5.2.2.	Organizacija/koorganizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu kroz aktivnosti EEN mreže	Broj b2b događaja Broj sastanaka na b2b Broj sklopljenih sporazuma o saradnji	10 b2b događaja 165 sastanaka 13 sklopljenih sporazuma	6 b2b događaja 165 sastanaka 10 sporazuma	EEN: 12 b2b događaja 283 sastanaka 3 sporazuma	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis start up centar Bar)	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu						15,000.00		
4.5.2.3.	Organizacija nacionalnih stanova za promociju privredna međunarodnim	Broj organizacija; Broj učesnika	Organizovano 6 nacionalnih štandova sa 143 učesnika	PKCG - Broj organizacija - 6, Broj učesnika - 120; APZ: Kroz međunarodni projekat se	PKCG: Zbog pandemije korona virusa nijesu organizovani nacionalni štandovi. PKCG je organizovala posjete na 6 sajмова u Turskoj i predstavljani	MEK/PKCG/MP RR/MT R/ MVP/p oslovna udruženja APZ	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost	PKCG: Nakon prestanka ograničenja u vezi pandemije korona virusa	Izvjestaj o radu								PKCG : Program sajamskih aktivnosti u 2021. godini,

	sajmovi ma			planira omogućavanje jednom klasteru da promoviše i distribuira svoje proizvode kao suvenire izvan Crne Gore (projekat UNOPS).	e na online sajmu Kina. MVP: - 6												Privredna komora Crne Gore planira zajedničko učesće crnogorske privrede kroz: <ul style="list-style-type: none"> • Organizaciju nastupa na zakupljenom štandu; • Posjeta privrednih delegacija sajmovima; •
--	---------------	--	--	--	----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

																	Infor misan je predu zeća o sajm ovim a, bez organ izacij e nastu pa.
4.5.2.4.	Organiza cija poslovni h susreta u zemlji i inostran stvu	Broj organiz acija (Broj održani h susreta); Broj učesnik a	PKCG: Organi zovano 13 poslov nih susreta ; UPCG: organiz ovano 5 susreta , 150 učesnik a	PKCG - Broj organiza cija - 15, Broj učesnika - 450	PKCG: Organizovano 3 poslovnih foruma i 1 online forum, sa 90 učesnika. MVP: - 8	MEK/PK CG/MP RR/MT R/ MVP/p oslovna udruže nja	I Q	IV Q	1. Kont inuir ana aktiv nost		Izvjestaj o radu						PKCG : Osno vne aktiv nosti prilik om organ izacij e poslo vnih foru ma biće usmj erene ka smanj enju spolj notgo

															ama EU, kao i zaint ereso vani m zemlj ama Dalek og istoka i UA Emira ta, kada je riječ o poten cijalni m strani m invest itori ma i invest icijam a.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4.5.2.5.	Izvozno razvojni program	Izrađen program i započē ta realizac ija planira nih aktivno sti	n/a	U okviru IPA II Country Action Program me for Monten egro za 2016. god. odobren a je realizacij a projekta "Promot ing the Internati onalisati on of Monten egrin Econom y with a Focus on SMEs", broj ugovora CFCU/M NE/142. Vrijedno st projekta iznosi 294,800. 00 € i plan je	Defiinisane projektne aktivnosti i prilagodjene u skladu sa COVID situacijom. Uradjeno mapiranje izvoznih preduzeca.	MEK/d onatori	IIQ	IV Q	Kont inuir ana aktiv nost	Izvještaj o radu				ipa 147 400				
----------	--------------------------------	---	-----	---	--	------------------	-----	---------	---------------------------------------	------------------	--	--	--	-------------------	--	--	--	--

				da traje do oct 2021. god.														
4.5.3.	M3 -Stimulisanje MMSP za ukljucivanje u medjunarodne javne nabavke;																	
4.5.3.1.	Obezbjedenje savjeta davne podrške za MMSP o neophodnim procedurama za obezbjedenje NATO standarda i obezbjedenje savjeta davne podrške za MMSP o neophodnim procedurama	Broj predstavnika MMSP koji su upoznati sa procedurama	45	10 (2020)	24 MMSP	Ministarstvo odbrane/ Odsijek za standarde, kvalitet i metrologiju	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost.		Izvjestaj o radu							

	za dodjeljivanje NATO skladišnog broja - NSN i NATO entitetskog koda - NCAGE																	
4.5.3.2.	Organizovanje okruglih stolova i info - dana, kao i organizovanje promocije MMSP u NATO komandi i Agencijama	Broj organizovanih okruglih stolova, broj prisutnih MMSP	<u>MO</u> - 1 info dan, 22 predstavnika MMSP <u>MVP</u> - kontinuirano	<u>MO</u> - kontinuirano	MVP: 0 MO: 0 - nijesu održavani okrugli stolovi, ni info dani	PK, Ministarstvo odbrane/MVP	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost.	Godišnjim planom rada MO za 2020. godinu nijesu planirane ove aktivnosti, pa samim tim nijesu ni realizovane.	Izvjestaj o radu							
4.5.3.3.	Preosljeđivanje informacija vezano za međunarodnu javnu nabavku za	Broj dostavljenih informacija	0	5	7	MVP	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost.		Izvjestaj o radu							

	dostavljanje i potencijalno učešće MMSP																		
4.5.4.	M4 - Jačanje ekonomske diplomatije u funkciji uspostavljanja kontakata sa potencijalnim poslovnim partnerima i povećanja izvoza																		
4.5.4.1	Informisanje o sajmovima, tenderima i poslovnim forumima u zemlji prijema i podrška nastupima delegacija iz Crne Gore na istim, kao i informisanje stranih partnera i privrednih asocijacija	Broj informacija o sajmovima, tenderima i poslovnim forumima u inostranstvu, Broj informacija o sajmovima i poslovnim forumima u Crnoj Gori	84	84	67	Ministarstvo vanjskih poslova	IQ	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost.		Izvjestaj o radu								

	sajmovi ma i privredn im forumim a u Crnoj Gori																	
4.5.4.2.	Podrška za organiz ovanje poslovni h susreta i prezent acija potencij ala poslovn e saradnj e stranim kompan ijama sa partneri ma iz MSP sektora u Crnoj Gori, uključuj ući mogućn ost korišće nja	Broj održan ih događ aja	31	31	29	Minista rstvo vanjski h poslov a	IQ	IV Q	1. Kont inuir ana aktiv nost.		Izvjestaj o radu							

	reprezentativnih prostorija diplomatsko-konzularnih predstavništava u inostranstvu																		
4.5.4.3.	Podrška uspostavljanju poslovnih klubova u inostranstvu	Broj osnovanih poslovnih klubova	0	2	0	Ministarstvo vanjskih poslova	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost.		Izvjestaj o radu								
4.5.5.	M5 -Smanjenje barijera u trgovini (sa ciljem njihove eliminacije) između zemalja potpisnica CEFTA Sporazuma																		
4.5.6.	M6 - Pojednostavljenje procedura uvoza i izvoza roba, sa posebnim osvrtom na trgovinu između zemalja potpisnica CEFTA Sporazuma																		

4.5.6.2.	Sprovedenje Akcionog plana za primjenu Strategije trgovinskih olakšica	Pracne indikatore iz Akcionog plana za primjenu Strategije trgovinskih olakšica	1. Kontaktačke određene i njihove kontaktne informacije notifikovane STO-u, notifikacijom koja je STO-u dostavljena mjesečno 2019. godine. 2. Administrativne takse revidirane su u sklopu pripreme novog	Kontinuirano sprovođenje aktivnosti definisanih u AP	Nastavljen rad na pripremi predloga za dalju konsolidaciju taksativnih naknada koje se plaćaju pri uvozu/izvozu i tranzitu robe. Pripremljen predlog Novog Carinskog zakona koji u potpunosti usaglašavan sa relevantnim EU regulativama. Uprava carina odobrila dva statusa ovlaštenog privrednog subjekta.	Nacionalni komitet za trgovinske olakšice, kojim kopredavaju MEK i MF	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu						Aktivnosti iz AP za sprovedenje Strategije trgovinskih olakšica koje su navedene u ovom AP se finansiraju iz budžeta kao dio redovnih poslova državnih organa za čije poslo
----------	--	---	---	--	--	---	--------	---------	------------------------	--	------------------	--	--	--	--	--	---

		<p>Zakon a o admini strativ nim taksa ma koji je stupio na snagu u martu mjese cu 2019. godine . Dodat no, tokom 2020. godine će se raditi na analizi nakna da koje naplać uju nadlež ni granič ni organi . 3.</p>																		vanje nijesu planir ana ili realiz ovan a dodat na sreds tva, osim onih koji su u budž etu već predv iđeni i opred ijelje ni za zapos lene. Svaka instit ucija, nosila c ili partn er u realiz aciji aktiv nosti,
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

																		snosi troškove rada svojih predstavni ka.
4.5.6.4.	Organizovanje obuka za privredne subjekte za pojednostavljene postupke na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza	Broj privrednih subjekata koji podnose zahtjeve za dobijanje odobrenja za pojednostavljene postupke na osnovu knjigovodstvenog upisa	6 privrednih subjekata	3 privredna subjekta	5 privrednih subjekata	Uprava carina	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost.	Usled pandemije Covidom-19 nijesu postojali uslovi za održavanje/organizovanje obuke. Plan je da se tokom 2021., čim budu postojali uslovi, razmotri organizovanje obuke.	Izvjestaj o radu	Nijesu potrebna sredstva iz budžeta redovne aktivnosti	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Organizovanje obuka za privredne subjekte za pojednostavljene postupke na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom

																		uvoza i izvoz a
4.5.6.5.	Izrađen a brošura za sprovođenje pojednostavljenih postupaka na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza	Brošura predstavljen a privrednim subjektima.	Aktivnost nije realizovana u 2019.	Izrađenja brošura	Nacrt Brošure za sprovođenje pojednostavljenih postupaka na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza izrađen. U fazi je definisanja konačne verzije.	Uprava carina	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost .	Tokom 2021. Brošura će biti usvojen a i dostavljena određenoj ciljnoj grupi privrednih subjekata.	Izvjestaj o radu	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00	Potrebno u saradnji sa PKCG odrediti ciljnu grupu i dostaviti brošuru.
4.5.6.7.	Međusobno priznavanje sertifikata za ovlašćenje privredne subjekte	Potpisan memorandum sa CEFTA ugovornim stranama o međusobnom	Usvojena Odluka o međusobnom priznavanju sertifikata za ovlašćenje	2 izdata sertifikata za ovlašćenje privredne subjekte koji će međusobno biti priznati između	2 izdata sertifikata za AEO status tokom 2020.g. Crna Gora nije još uvijek započela validacionu misiju međusobnog priznavanja	Uprava carina	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost .		Izvjestaj o radu	0.00	0.00	0.00			0.00	Nastaviti sa aktivnostima za međusobno priznavanje sertifikata

	između CEFTA ugovornih strana	priznavanju sertifikata za ovlaštene privredne subjekte	privredne subjekte od strane Cefta Zajedničkog Komiteta	CEFTA ugovornih strana	sertifikata između CEFTA ugovornih strana.													za ovlaštene privredne subjekte između CEFTA ugovornih strana
4.5.7.	M7 -Obezbeđenje podrške za postizanje usaglašenosti sa zahtjevima tehničkih propisa i standarda.																	
4.5.7.1.	Advice for Small Businesses	Broj preduzeća/po lazniaka obuke	Podržano 6 preduzeća od 36 ukupno, za uvođenje standarda	Određen broj od 35 planiranih projekata, bice l za oblast uvođenja standarda.	Podržano 7 preduzeća od 36 ukupno, za uvođenje standarda	EBRD	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		BAS MIS				23,000.00	13,800.00		
4.6. Operativni cilj 6. Razvoj zelene ekonomije																		
4.6.1.	M1 - Promocija primjene eco standarda;																	
4.6.2.	M2 - Unaprjeđenje energetske efikasnosti u MMSP;																	
4.6.3.	M3 - Promocija koncepta društveno odgovornog poslovanja;																	

4.6.3.1.	Dodjela godišnjih nagrada UPCG za društveno odgovorno poslovanje MSP	Broj MSP - dobitnika "UPCG nagrade za društveno odgovorno poslovanje (DOP)"; Dodjela nagrade PKCG za društvenu odgovornost	PKCG: Dodjela nagrade PKCG za društvenu odgovornost; UPCG: je, šestu godinu zaredom, organizovala dodjelu "UPCG nagrada za društveno odgovorno poslovanje". Dodijeljeno je 10 nagrada za MSP i velika preduza	PKCG - Dodijeljena nagrada PKCG za društvenu odgovornost; Tradicionalno, na svečanoj povodnoj Dana Privredne komore uručuju se nagrade ove poslovne asocijacije; UPCG: Organizovana tradicionalna dodjela „UPCG nagrada za DOP“ za	UPCG/PKCG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	UPCG - aktivnost će biti realizovana nakon okončanja pandemije COVID-19	Izvjestaj o radu								PKCG : Povo dom dana Komore 21. aprila biće uručene nagrade Privredne komore Crne Gore.
----------	--	--	---	--	-----------	-----	------	-----------------------	---	------------------	--	--	--	--	--	--	--	---

			eća i 1 Glavna nagrada. a.	MMSP i velika preduze ća (dodijelj ena Glavna nagrada, kao i nagrade u oblastim a: briga za zaposlen e, briga za zajednic u, briga za životnu sredinu)															
4.6.4.	M4 - Podsticanje upotrebe zelenih javnih nabavki.																		
4.7.	Operativni cilj 7. Digitalna transformacija biznisa																		
4.7.1.	M1 - Promocija i obezbjeđenje savjetodavne podrške za unapređenje biznisa primjenom digitalizacije.																		

4.7.1.1.	Promocija vrijednosti uveđena digitalizacije u MMSP	Broj održanih događaja; Broj učesnika	Organizovana radionica na temu "Digitalna Crna Gora- šanse i izazovi" na kojoj je promovisana digitalna transformacija i benefiti implementacije od strane privrednog sektora ; Prezentacija podsticajnih mjera za digitaln	Organizovana minimum 2 radionice o digitalnom poslovanju	AMM: Formirala 1. Odbor za digitalnu transformaciju u Crnoj Gori. Već 3 godine organizuje digitalni samit DigitalOn sa preko 600 učesnika. Dodjeljuje nagrade Digitalni lider kompanijama i zvanje Digitalni ambasador pojedincima, koji doprinose ovoj oblasti. U saradnji sa PKCG organizovali smo panel pod nazivom 'IT otvara nove razvojne mogućnosti'.	Ministarstvo ekonomije; poslovna udruženja, AMM	IQ	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Izvjestaj o radu								
----------	---	---------------------------------------	---	--	--	---	----	------	------------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>u transfo rmaciju predst avnici ma ICT odbora Privred ne komor e Crne Gore; Predst avnici ME učestv ovali i na 6 temats kih konfer encija/ samita: Međun arodna konfer encija „Regul atorna djelatn ost u sektor u elektro nskih komun ikacija“</p>													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>u okviru Infofesta ; Regionalna konferencija o digitalnoj transformaciji EDITA; Konferencija o ekonomiji u organizaciji PKCG panel „Digitalizacija i inovacija kao razvojn a šansa“; Drugi digitalni samit ZB u Beogradu; Digital</p>																		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			On konferencija u organizaciji Asocijacije menadžera Crne Gore; AmCham konferencija „Digitalna transformacija u crnogorskom društvu“.														
4.7.1.2.	Uspostavljen program savjetodavne podrške MMSP za uvođenje automata	Program savjetodavne podrške; Broj korisnika	U okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za	Kreirana programska linija za digitalnu transformaciju biznisa u okviru Programa za	MER: Realizovana Programska linija za podršku digitalizaciji. Odobreno 55 zahtjeva u ukupnom iznosu 177,304.53€	Ministarstvo ekonomije; poslovna udruženja	IQ	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Izvjestaj o radu	177,304.53 €					

	izacije u poslovanju		2020. godinu, kreirana posebna Programska linija za podršku u digitalnoj transformaciji biznisa	unapređenje konkurentnosti za 2020 godinu															
4.7.2.	M2 - Promocija primjene e-commerce u poslovanju MMSP																		
4.7.2.1.	Sprovodjenje istraživanja o preduzećima koja koriste e-commerce u poslovanju	Broj anketiranih preduzeća	PKCG: Anketirano 347 preduzeća na temu digitalizacije (stepen korišćenja ICT) ; u okviru PKCG formirane Radni	PKCG: Anketirano 500 preduzeća na temu digitalizacije (stepen korišćenja ICT) ;	PKCG: Anketirano 180 preduzeća na temu digitalizacije (stepen korišćenja ICT) ;	PKCG / MEK	IQ	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost	Izvjestaj o radu								PKCG će i u 2021. godini nastaviti sa istraživanjima o digitalnoj transformaciji MMSP i stepenu	

			tim za izradu analize . MEK: Anketirano 22 preduzeća kroz programe podrške o korišćenju e-commerce u poslovanje															korišćenja ICT.
4.7.2.2.	Kreiranje baze podataka opreduzcima koja posluju uz primjenu e-commerce	Kreirana baza podataka; Broj preduzeća u bazi	U okviru MEK-a kreirana baza koja sadrži podatke o MSP koja primjenjuju e-commerce u svakodnevno	Redovno ažuriranje baze podataka preduzeća koja koriste e-commerce	n/a	MEK	IQ	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnosti nisu realizovane zbog nastale pandemije koronavirusa. Novi plan će se definisati u okviru AP 2021-2022. god.	Izvjestaj o radu							

			m poslov anju															
4.7.2.3.	Organizovanje edukacije o e-commerce	Broj organizovanih radionica, Broj ucesnika	Organizovana radionica na temu "Digitalna Crna Goranska i izazovi" na kojoj je promovisana digitalna transformacija i benefiti implementacije od strane privrednog sektora	Organizovano minimum 2 radionice/info dana	n/a	MEK	IQ	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnosti nisu realizovane zbog nastale pandemije koronavirusa. Novi plan ce se definisati u okviru AP 2021-2022. god.	Izvjestaj o radu							

4.7.2.4.	Organizovanje podrške za MMSP u cilju ispunjavanja uslova za e-Trustmark standarde	Broj preduzeća korisnika podrške	n/a	Sprovedenje promotivnih aktivnosti u cilju podizanja svijesti o važnosti digitalizacije	n/a	MEK	IQ	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnosti nisu realizovane zbog nastale pandemije koronavirusa. Novi plan će se definisati u okviru AP 2021-2022. god.	Izvjestaj o radu							
STRATEŠKI CILJ 5: PROMOCIJA PREDUZETNIŠTVA MLADIH, ŽENA I SOCIJALN																		

OG PRED UZET NIŠTV A																					
<i>Indikatori za praćenje ostvarivanja strateškog cilja:</i>																					
* <i>Jačanje promocije, umrežavanja i zagovaranje interesa žena, mladih i socijalnih preduzetnika</i>																					
* <i>Broj podržanih žena i mladih kroz dostupne programe podrške</i>																					
5.1.	Operativni cilj 1 - Unapredjenje institucionalnog okruženja i pristupa finansijama																				
5.1.1.	M1 - Analiza zakonodavnog okruženja, uspostavljanje definicija i statističkog praćenja ciljnih grupa;																				
5.1.1.1.	Izrada strateških smjernica za unapređenje regulatornog okvira za razvoj socijalnog preduzetništva	Strateške smjernice predstavljenе nadležnim institucijama	Urađena su 3 dokumenta u okviru projekta i podnešena je inicijativa Ministarstvu ekonomije koju su potpisale organizacije članice mreže	Nastavice se inicijativa prema Ministarstvu ekonomije u cilju unapređenja regulatornog okvira za razvoj socijalnog preduzetništva	Nije realizovana aktivnost u skladu sa prerdviđenim aktivnostima.	Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER)	IQ	IV Q	Nije realizovana aktivnost.	Nije realizovana zbog COVID-19 i nedostatka sredstava.	Izveštaj IPER-a										

			Smart Start.																
5.1.2.	M2 - Uspostavljanje i unapređenje institucionalne infrastrukture potrebne za razvoj preduzetništva (inkubatori, klubovi, preduzeća...) mladih, žena i socijalnog preduzetništva na nivou sva tri regiona																		
5.1.2.1.	Unapređenje sprovođenja strateških dokumenata (Strategija razvoja ŽP i PAPRR) i uspostavljanje mehanizama evaluacije i monitoringa	Izveštaji o realizaciji akcionih planova	16 opština je uvelo posebne budžetske linije za podršku ženskom preduzetništvu na osnovu bespovratnih grantova. U 2019. za tu je svrhu izdvojeno ukupno	Izradjen izvjestaj o realizaciji AP za 2019. godinu Strategije za razvoj ZP; Zapocete aktivnosti na izradi Strategije za razvoj ZP za period 2021-2025	MLJMP: U toku je izrada četvrtog po redu Nacionalnog strateškog dokumenta nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost (2021-2025)	ME, MLJMP	IQ	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost	do kraja marta 2021.godine	Izvjestaj o radu	nacionalni budžet							

			201.00 0 €.																
5.1.3.	M3 - Unaprijediti i diversifikovati mehanizme finansijske podrške za žene, mlade preduzetnike i socijalne preduzetnike																		
5.1.3.1.	Aktivno promovisanje postojećih i kreiranje novih mehanizama podrške za žene, mlade preduzetnike i socijalno preduzetništvo	iznos odobrenih sredstava; broj pruženih informacija ciljnim grupama; broj programa u kojima pripadnost ciljnim grupama nosi dodatne poene	Ministarstvo ekonomije sprovođi Programsku liniju za razvoj preduzetništva. U 2019. godini primljeno 19 aplikacija, gdje je 19 polaznika pohađalo preduzetničke cikluse	Sproveden je preduzetničkih ciklusa edukacije u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu	Kroz program podrške razvoju preduzetništva u saradnji sa ME odobren je i realizovan 1 kredit u iznosu od 45.000 EUR.	Investiciono razvojni fond CG	IQ	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu								

			edukacije															
5.1.3.3	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori, krediti za žene koje osnivaju preduzeće	Broj kredita dodijeljenih ženama koje osnivaju preduzeće, vrijednost kredita, novootvorena radna mjesta	Broj kredita dodijeljen ženama: 13 kredita za otvaranje 16 novih radnih mjesta, u vrijednosti od 80.000.00	Planirano je uključivanje 15 lica ženskog pola iz evidencije nezaposlenih.	Broj kredita dodijeljen ženama: 5 kredita za otvaranje 5 novih radnih mjesta, u vrijednosti od 25.000.00	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Program rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.	25.00 0.00						
5.1.3.4.	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano	Broj kredita dodijeljenih mladim koji osnivaju	Broj kredita dodijeljenim mladima: 1 kredita za	Planirano uključivanje 2 mlada lica do 25 godina	ZZZCG, U 2020.godini, nije bilo finansiranih kredita za mlade do 25 godina života.	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Program rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.							

	stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori, krediti za mlade (do 25 godina) koji osnivaju preduzeće	preduzeće, vrijednost kredita, novootvorena radna mjesta	otvaranje 2 nova radna mjesta, u vrijednosti od 10.000.00€	starosti iz evidencije nezaposlenih.													
5.1.3.5.	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori, za fizička lica koja osnivaju preduzeće	Broj fizičkih lica koja osnivaju preduzeće, vrijednost kredita, novootvorena radna mjesta	Broj kredita dodijeljen nezaposlenim licima: 33 kredita za otvaranje 40 novih radnih mjesta, u vrijednosti od 200.000.00€	Planirano je uključivanje 23 fizička lica iz evidencije nezaposlenih.	Broj kredita dodijeljen nezaposlenim licima: 8 kredita za otvaranje 8 novih radnih mjesta, u vrijednosti od 40.000.00€	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Program rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.						

5.1.4.	M4 - Kreirati i promovisati posebne grant programe i garancijske sheme za mlade i žene i socijalne preduzetnike koji pokreću biznis															
5.1.4.3.	Nagrada o takmičenju za najbolju poslovnu ideju za mlade ljude starosti do 35 godina (za biznise stare od 0 do 12 mjeseci)	Broj dodijeljenih nagrada, broj pokrenutih novih biznisa uz pomoć nagrade	Pokrenuta 2 nova biznisa u oblasti zanatstva	Pokrenuta 2 nova biznisa	Povećan broj baze članstva sa 135 na 155 u 2020. godini	UMPCG	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Izveštaj o radu UMPCG za 2020.					1.000,00
5.2.	Operativni cilj 2: Obezbeđenje potrebnih znanja i vještina															
5.2.1.	M1 - Kontinuirano sprovoditi i unapređivati sadržaje za razvoj preduzetničkih vještina u formalnom i neformalnom obrazovanju za žene, mlade i socijalne preduzetnike;															
5.2.1.1.	Specijalizovani edukativni programi za preduzetnice	Broj uključenih žena u edukaciju	Od 16 opština koje su uvele finansijske mjere za podršku u ženskom preduzetništvu	Nastavak organizacije specijalizovanih programa obuke za žene preduzetnice	MLJMP: Sprovedene su dvije zoom obuke i to: "Ekonomsko osnaživanje žena i Osnaživanje žena u doba COVID-a". Kreditne linije za žensko preduzetništvo	MLJMP I ME	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Izveštaj o radu	Nacionalni budžet				

			u, učestvovalo je više od 100 žena u edukativnim radionicama od kojih su njih 46 dobile prilagođene / individualne konsultacije i mentorstvo za razvoj njihovog poslovanja		o u 2020 godine uvelo je 10 opština. Pedeset žena preduzetnica je prošlo online obuke.												
5.2.1.5.	Trening o vještini komunikacije namijenjen mladim preduzetnicima i	Broj radionica, broj polaznika radionice, broj informisanih	230 polaznika radionica o preduzetništvu, 70 mladih	100 polaznika	UMPCG: Online kampanje, EBOOKS (online priručnici za mlade preduzetnike)	UMPCG, AMM	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost.		Izveštaj o radu UMPCG za 2020.						2.000,00

	mladim ljudima koji žele da započnu svoj biznis na nivou Crne Gore	ljudi zbog radionice, broj opština	koji su učestvovali na mentoringu danu sa mladim preduzetnicima, 9 opština															
5.2.1.7.	Biznis savjetovaništa za žene i mlade u Glavnom gradu	broj korisnika/ka usluga savjetovaništa	100 korisnika podrške u 209. godini	Kontinuirano pružanje usluga kroz biznis savjetovanište za žene i mlade	APŽ: Do marta 2020. godine je pružena usluga za 15 korisnika/ca.	APŽ i Glavi grad	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost	APŽ: Nizak broj korisnika/ca usljed proglašenja pandemije COVID-19, obustavljen je rad Savjetovaništa od marta 2020. godine	Izveštaj o radu		2,000.00					
5.2.1.8.	Organizovanje okruglih stolova	Broj okruglih stolova	PKCG: Organizovana 1	PKCG - Realizovana 2 okrugla	PKCG - Realizovana 2 okrugla stola	PKCG; APŽ	I Q	IV Q	2. Realizovana		Izveštaj o radu PKCG							PKCG: I u toku 2021.

	na temu ekonomskog osnaživanja žena	, broj posjetilaca	konferencija sa 72 učesnika	stola sa 40 učesnika	sa 60 učesnika				aktivnost									godine će se razmatrati teme koje su važne za ekonomsko osnaživanje žena preduzetnica
5.2.1.9.	Realizacija treninga za preduzetnice	Broj treninga, broj obučenih preduzetnica	n/a	PKCG - Održane 2 obuke, obučeno 20 preduzetnica;	PKCG - Nije realizovan trening program za preduzetnice	PKCG	I Q	IV Q	3.Nije realizovana aktivnost	Realizovace se tokom 2021.godine	Izveštaj o radu PKCG							Aktivnosti nijesu realizovane zbog pandemije korona virusa. Realizacija u toku 2021.

																			godine.
5.2.1.10	Advice for Small Business - Savjeti za mala preduzeća (linija Women in Business - Zene u biznisu)	Broj radionica za Žene u biznisu, "Leadership in Action", "Entrepreneur to Enterprise" i različite teme. Broj polaznika obuka, direktorica preduzeća obučeni kroz Women in Business na različite teme	Organizovana četvorodnevna obuka na temu "Od preduzetnice do preduzeća" kojoj je prisutvovalo 14 uesnica.	Organizovanje višednevnih obuka na sledeće teme "Keys to financial management" za WIB klijente i obuka za mlade preduzetnice (tema još nije definisana). Plan je da ukupno 30 preduzeća prisustvuju ovim obukama/radionicama	Organizovana trodnevna obuka na temu "Digitalna transformacija" za zene u biznisu. Na radionici je učestvovalo 20 preduzeća.	EBRD	Q1	Q4	1. Kontinuirana aktivnost		BAS MIS							3,300.00	

5.2.1.11.	Unaprjeđenje postojećih/razvoj novih programa obuke UPCG za mlade preduzetnike i žene u biznisu i menadžmentu	Broj programa obuke; Broj polaznika/ca obuke	UPCG razvila 2 nova programa obuke i unaprijedila 1 postojeći, te realizovala obuke za više od 40 polaznika/ca	UPCG razvila min 1 novi i unaprijedila min 1 postojeći i program obuke za mlade i žene u biznisu i menadžmentu	UPCG razvila 1 novi program obuke i unaprijedila 1 postojeći. Obuke nisu realizovane zbog pandemije COVID-19	UPCG	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost	UPCG - obuke će biti realizovane po okončanju pandemije koronavirusa	Izvjestaj o radu								
5.2.2.	M2 - Uvesti posebne programe mentorstva i savjetodavne podrške za žene, mlade i socijalne preduzetnike u svim fazama poslovnog razvoja																		
5.2.2.3.	Vrsnjacko mentors tvo	broj mentora mladih preduzetnika, broj mladih ljudi koji su se prijavili za mentorstvo	70 polaznika mentorskog programa, 13 mladih preduzetnika koji su bili mentori, 9 opština	50 polaznika	40 polaznika, online mentorstvo	UMPCG	I Q	IV Q	1. Kontinuirana aktivnost		Izvjestaj o radu								

5.2.2.5.	Advice for Small Business es - Savjeti za mala preduzeća (linija Women in Business - Zene u biznisu)	Organizacija coaching programa za Žene u biznisu Broj preduzeća koja su prošla coaching program	Nije započeto coaching projekt	Podržati jedno preduzeće kroz coaching program	Nije realizovana aktivnost u skladu sa prerdviđenim aktivnostima.	EBRD	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost	2021	Izvjestaj o radu							
5.2.2.6.	Program mentorstva za 12 organizacija civilnog društva koje realizuju projekte u oblasti socijalnog preduzetništva	Mentorska podrška uspješno realizovana	Uspješno realizovan program mentorstva za 10 organizacija.	Realizovace se mentorstvo u oblasti socijalnog preduzetništva za najmanje 10 organizacija i pojedina ca učesnika programa Social Impact	Nije realizovana aktivnost u skladu sa prerdviđenim aktivnostima.	Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER)	I Q	IV Q	3. Nije realizovana aktivnost	Nije realizovana zbog COVID-19 i nedostatka sredstava.	Izvjestaj IPER-a							

				Awards Monten egro 2020.													
5.2.3.	M3 - Unaprijediti sistem poslovnog informisanja i obezbijediti informacije o mogućnostima i modelima razvoja i ciljane podrške za žene, mlade i socijalne preduzetnike na nacionalnom i lokalnom nivou																
5.2.3.1.	Unaprijediti Prvi Preduzetnicki portal Unije mladih preduzetnika Crne Gore koji nudi sve informacije, po filterima pretrage, o svim aktuelim finansijskim i nefinansijskim podrska ma namijenjene mladim preduzetnicima i preduzet	broj posjeta portala	45 hiljada posjeta, 3000 ljudi koji su direktno javili na drustv. mreza ma	45 hiljada posjeta, 3000 ljudi koji su direktno javili na drustv. mrezama	45 hiljada posjeta, 3000 ljudi koji su direktno javili na drustvenim mreza ma	UMPCG	I Q	IV Q	1. Koin tinui rana aktiv nost		Izvještaj o radu UMPCG za 2020.						2,0 00. 00

	nicama do 35 godina																	
5.3.	Operativni cilj 3: Promocija, umrežavanje i zagovaranje interesa žena, mladih i socijalnih preduzetnika																	
5.3.1.	M1 - Sprovođenje kontinuirane kampanje o značaju preduzetništva mladih i žena;																	
5.3.1.2.	Kontinuirana promocija, umrežavanje i zagovaranje interesa žena u biznisu.	broj promotivnih događaja; broj učesnika - žena preduzetnica;	APŽ kontinuirano sprovedi aktivnosti promocije ženskog preduzetništva kroz redovna gostovanja i objave na društvenim mrežama	Kontinuirana promocija ženskog preduzetništva kroz medije	APŽ: Projekat „Jačanje konkurentnosti ženskih biznisa kroz direktnu podršku“ kojim je pružena podrška za 3 preduzetnice i 8 članica klastera, odnosno 11 preduzetnica. Podrška se odnosila na nabavku usluga promocije i marketinga, kao i standardizacije i podizanja konkurentnosti proizvoda. AMM: Formirao	APŽ, AMM	Mart 2020	Novembar 2020	Realizovana aktivnost		Izveštaj o radu							1,380.00

					Odbor za oblast poslovnih žena i liderstva													
5.3.1.4.	Nastava k redovnih aktivnosti promocije uloge i značaja žena u biznisu i menadžmentu i preduzetništva mladih; Kontinuirana promocija, umrežavanje i zagovaranje interesa mladih preduzetnika.	Broj aktivnosti promocije, Broj projekata	UPCG - Kroz niz nastupa i događaja, uspješno realizovana promocija uspješnih poslovnih žena, kao i aktivnosti podrške i zagovaranja interesa žena u biznisu	UPCG: Realizacija redovnih aktivnosti promocije CG žena u biznisu i menadžmentu i preduzetništva mladih - u zemlji i inostranstvu	EK: Objavljeno poglavlje o ženskom preduzetništvu kod renomiranog svjetskog izdavača Springer: Melovic, B., & Djuricic, V. (2020). Women's Entrepreneurship in Montenegro. In Women's Entrepreneurship in Former Yugoslavia (pp. 83-111). Springer, Cham. Takodje, objavljen je i naučni rad iz socijalnog	UPCG, Ekonmski fakultet ; UMPCG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	Izveštaj o radu								

			<p>i menad žment u</p>	<p>preduzetništva u Crnoj Gori u renomiranom časopisu sa SCI liste. Melović, B., Radević, I., Backović-Vulić, T., & Haček, M. (2020). Social Entrepreneurship and Development of Local Self-Governments -Evidence from Montenegro. Lex Localis- Journal of Local Self-Government, 18(4). UPCG: Kroz niz nastupa i online događaja, uspješno realizovana promocija uspješnih poslovnih žena, kao i aktivnosti podrške i</p>																
--	--	--	------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					zagovaranja interesa žena u biznisu i menadžment u. UMPCG: Kontinuirana promocija u oblast preduzetništva mladih, posebno žena i socijalnog preduzetništva putem online kampanja													
5.3.2.	M2 - Unapređivanje kapaciteta poslovnih udruženja žena i mladih i njihovog povezivanja i internacionalizaciji;																	
5.3.2.2.	Organizacija konferencija u CG, kao i partnersvo u organizaciji i/ili učešće na međunarodnim konferencijama za žene u biznisu i	Broj nacionalnih konferencija, Broj međunarodnih konferencija	UPCG organizovana 2 događaja za žene u biznisu i menadžmentu na nacionalnom nivou, realizovano učešće na 2	Organizovana 1 nacionalna konferencija i realizovano partnersvo u min 1 međunarodnoj konferenciji za žene u biznisu i	UPCG - partnerstvo u organizaciji 1 međunarodnog događaja za žene u biznisu i menadžmentu (Tuzla, BiH); realizovano učešće na više nacionalnih, kao i više online regionalnih i međunarodnih događaja	UPCG	I Q	IV Q	UPCG: 2. Realizovana aktivnost	Izveštaj o radu								

	menadžmentu u inostranstvu, a u cilju podrške njihovom umrežavanju i internacionalizaciji		međunarodna događanja (Tbilisi, Gruzija ; Novi Sad, Srbija) i više nacionalnih tj. događanja u CG	menadžmentu	(Slovenija, Hrvatska, Austrija, Mađarska...)															
5.3.3.	M3 - Unapređenje vidljivosti uloge i informisanja o mogućnosti socijalnog preduzetništva u Crnoj Gori																			
5.3.3.1.	Formiranje Smart Stat HUB-a, odnosno formiranje Help desk-a koji će pružati savjetodavne usluge organizacijama cilnog društva koje hoće da osnuju socijalno	Uspostavljen servis za pružanje informacija i podrške prilikom osnivanja socijalnih preduzeća	Djemilčno realizovana aktivnost u okviru aktuelnog projekta.	Aktivnost će se nastaviti kroz mentorku i ekspertsku podršku koju će IPER pružiti Social Impact Awards Monete ngro 2020	Aktivnost realizovana za Social Impact Awards (SIA) 2020 koga realizuje Centar za ekonomski prosperitet.	Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER)	IQ	IV Q	2. Realizovana aktivnost.		Izveštaj IPER-a , Izveštaj Centar za ekonomski prosperitet									

	preduzeće																	
5.3.4.	M4 -Promocija primjera dobre prakse kroz inicijative i projekte koji promovišu žensko preduzetništvo, preduzetništvo mladih i socijalno preduzetništvo																	
5.3.4.2.	Nastava k projekta - Sajam mladih preduzetnika Crne Gore	broj izlagaca na sajmu, broj posjetilaca	35 izlagača, mladih preduzetnika i institucija u oblasti preduzetništva u CG, 15 000 posjetilaca	40 izlagača, mladih preduzetnika i institucija u oblasti preduzetništva u CG, 20 000 posjetilaca	UMPCG: realizovan 4. sajam mladih preduzetnika u Crnoj Gori, kontinuirani medijski nastupi, učešće i promocija mladih preduzetnika na nacionalnim i inostranim konferencijama	UMPCG	IV Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost		Izveštaj o radu UMPCG za 2020.		7,00 0.00					3,0 00. 00
5.3.4.4.	Promocije u okviru redovnih aktivnosti prezentiranja mehanizama podrške koje se	broj održanih prezentacija	Organizovane prezentacije za promociju kreditnih linija	Kontinuirana promocija kreditnih linija	Covid -19 pandemija je uslovlila smanjenu aktivnost prezentiranja mehanizama podrške , tako da je tokom 2020. godine održana 1	IRF CG	IQ	IV Q	kontinuirana aktivnost		Izveštaj o radu							

	odnose na kreditne linije za žene u biznisu i mlade				online prezentacija ukupne ponude IRFa														
5.3.4.6.	Nastavak promotivnih aktivnosti o ulozi i značaju većeg učešća žena u biznisu i menadžmentu, o ulozi mladih preduzetnika	Broj aktivnosti koje doprinose većoj vidljivosti uspješnih žena u biznisu i menadžmentu ; Broj aktivnosti za promociju mladih preduzetnika	UPCG: Drugu godinu zaredom, UPCG organizovala dodjelila 12 nagrada "NAJ menadžerke u Crnoj Gori" za uspješne poslovne žene u: Privredni; Javnom sektoru; Civilnom	UMPCG: realizovan 4. sajam mladih preduzetnika na nacionalnim i inostranim konferencijama; UPCG: Realizovana tradicionalna	UPCG - zbog pandemije COVID-19, organizacija dodjele godišnjih nagrada UPCG "NAJ menadžerke u Crnoj Gori" odložena za narednu godinu. UMPCG: realizovan 4. sajam mladih preduzetnika u Crnoj Gori, kontinuirani medijski nastupi, učešće i promocija mladih preduzetnika na nacionalnim i inostranim konferencijama.	UPCG; UMPCG ; AMM	IQ	IV Q	Kontinuirana aktivnost	UPCG - aktivnost će biti realizovana nakon okončanja pandemije COVID-19	Izveštaj o radu UMPCG za 2020.		7,00 0.00					3,00.00	AMM : Neophodna podrška Vlade Crne Gore i Ministarstva ekonomije .

		<p>sektor u; Mediji ma. Takođe , realizo avana medijs ka promo cija uspješ nih žena u biznisu i menadž ment u.</p> <p>UMPC</p> <p>G: realizo van 3. sajam mladih preduz etnika u Crnoj Gori, kontin uirani medijs ki nastupi , učešće</p>	<p>dodjela nagrada UPCG "NAJ menadž erke u Crnoj Gori" (po 3 nagrade u 4 kategorij e: Privreda , Javni sektor, Civilni sektor, Mediji). Realizov ani medijski nastupi (promoc ija uspješni h poslovnih žena)</p>	<p>AMM: Formirao Odbor za oblast poslovnih žena i liderstvo; Četvrtu godinu za redom dodijeljene nagrade najuspješnijim menadžerka ma i preduzetnica ma, kao i specijalno priznanje za doprinos ženskom preduzetništv u.</p>																		
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		i promo cija mladih preudz etnika na nacion alnim i inostra nim konfer encija ma																
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Preporuke za naredne faze sprovođenja strateškog dokumenta

4.1. Ključni izazovi i prioriteti

Dalji napredak u razvoju MMSP sektora zavisi od unapređenja okvirnih uslova-eksternih faktora koji utiču na poslovanje MMSP, ali i u velikoj mjeri od unapređenja unutrašnjih kapaciteta MMSP. To se prije svega odnosi na prevazilaženje sledećih izazova:

- Složenost poslovnog ambijenta: potreba za unapređenjem pravne regulative; dalje pojednostavljivanje administrativnih procedura i elektronske dostupnosti javnih usluga; predvidljivost pravnih i poreskih instrumenata;
- Dostupnost finansija: lakši i pristupačniji pristup različitim izvorima finansiranja; raznovrsnost finansijskih instrumenata shodno potrebama MMSP i nivou njihovog razvoja;
- Obrazovanje i kapaciteti ljudskih resursa: sticanje potrebnih znanja i vještina u okviru formalnog obrazovanja i neformalnog učenja shodno potrebama MMSP i tržišta rada; podizanje kapaciteta pružaoca poslovnih i savjetodavnih usluga;
- Nedovoljna konkurentnost preduzeća: jačanje institucionalne infrastrukture; unapređenje nefinansijske podrške MMSP; uvođenje novih programa finansijske podrške za MMSP; povezanost MMSP sa centrima znanja i razvoj inovativnosti; unapređenje kapaciteta MSP za izvozne aktivnosti.

4.2. Preporuke i nalazi srednjoročne evaluacije

Nalazi i preporuke ovog Izveštaja, čine osnov za sprovođenje daljih aktivnosti na razvoju mikro, malih i srednjih preduzeća. U koncipiranju preporuka za naredni period korišćeni su sljedeći kriterijumi:

- Nivo ostvarenja i realizacije aktivnosti definisanih u Akcionom planu za 2019. godinu Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori;
- Nalazi srednjoročne evaluacije sprovođenja Strategije razvoja MMSP 2018.-2022.godine (*evaluacija Strategije sprovedena je krajem 2020. godine u skladu sa OECD DAC metodologijom koja koristi šest standardnih kriterijuma za ocjenjivanje, a to su: relevantnost, efektivnost, efikasnost, uticaj i održivost i koherentnost*).

Posebne preporuke se odnose na sljedeće:

- Jačati koordinaciju implementacije politike MMSP kroz **uspostavljanje Radne grupe za mala i srednja preduzeća u okviru Savjeta za konkurentnost**, a koja će koordinirati implementacijom politike po ugledu na praksu u članicama EU i regiona Zapadnog Balkana;
- U narednom Akcionom planu preporučljivo je definisati više **aktivnosti koje** su specifične za MSPP i koje **unapređuju položaj MSPP u odnosu na velika preduzeća**. Preporuke se naročito odnose na sljedeće mjere: značajno smanjiti fiskalitetu u prvoj godini poslovanja, obezbijediti dodatnu edukaciju početnicima u biznisu; omogućiti besplatne računovodstvene usluge; dalje uvođenje i iniciranje e-servisa; povezivanje državnih institucija u cilju efikasnije i brže razmjene informacija; utvrđivanje nadležnosti institucija na nacionalnom i lokalnom nivou i sl.;
- Evidentne su poteškoće sa kojima se suočavaju potencijalni preduzetnici, start up preduzeća, ali i postojeća MMSP koja imaju poslovne ideje, ispunjavaju uslove, ali nemaju dovoljna ili adekvatna sredstva obezbijedenja kredita, što ukazuje na potrebu **razvijanja novih finansijskih instrumenata za olakšanje dostupnosti finansijama**. Takođe, potrebno je uložiti dodatni napor u kreiranje podrške kojom bi se obezbijedilo bolje korišćenje raspoloživih finansijskih instrumenata u okviru EU programa (COSME, HORIZON, WB EDIF i dr.);
- **Izlazak na nova tržišta i EU** prepoznaje kao jedan od prioriteta SBA. Izlaskom na nova tržišta, MSPP se susreću sa većim preprekama u odnosu na srednja i velika preduzeća, zbog njihovih ograničenih resursa i manjih kapaciteta da apsorbuju rizike. Zato je podrška MMSP da prevaziđu ove prepreke kroz dobijanje informacija o potencijalnim partnerima,

poslovnom okruženju i neophodnim uslovima za ulazak na određeno tržište opravdana i poželjna intervencija.

Vlada Crne Gore će nastaviti sa podrškom preduzećima u cilju prevazilaženja negativnih posljedica izazvanih pandemijom korona virusa, kao i kreiranjem posebne post-covid podrške.

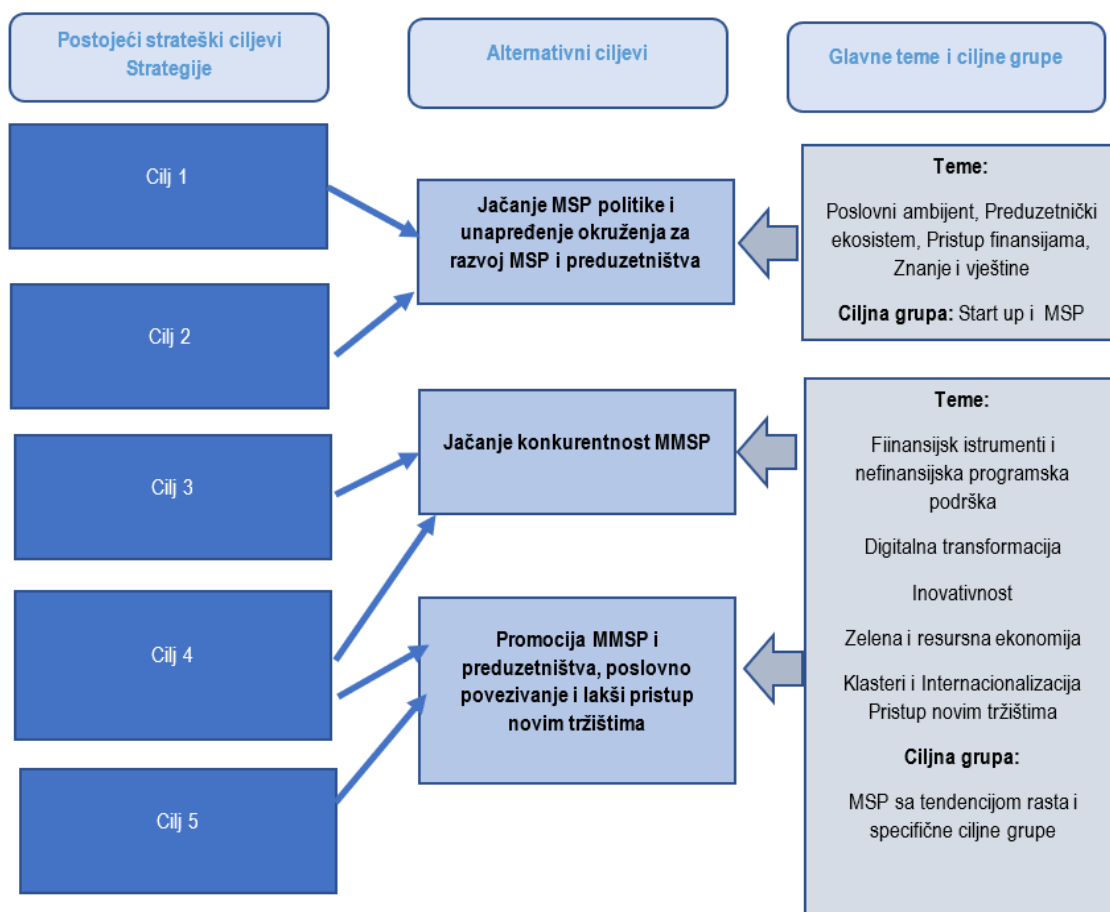
Ključni nalazi srednjoročne evaluacije sprovođenja Strategije:

- Ciljevi Strategije na adekvatan način reflektuju identifikovane potrebe MMSP;
- Planirane mjere i aktivnosti uglavnom su usmjerene da odgovaraju potrebama i problemima MMSP. Ipak, potrebno je preispitati strukturu Strategije sa aspekta operacionalizacije strateških ciljeva;
- Ciljevi su definisani tako da odgovaraju preporukama SBA, kao i onom što je EU prepoznala kao prioritete u razvoju politike MSP Crne Gore;
- I pored ostvarenih dobrih i pozitivnih rezultata u cilju 1. Unapređenje poslovnog ambijenta, neophodno je dalje sprovođenje i uređenje zakonskih i regulatornih propisa i procedura;
- Olakšan je pristup finansijama MMSP, pa se ovaj strateški cilj može u daljem periodu integrisati sa prvim strateškim ciljem kao element povoljnog poslovnog okruženja, posebno sa aspekta prioriternih inputa poslovanja MMSP;
- Fokus na jačanju institucionalnih kapaciteta za podršku MMSP, uspostavljanjem mreže agencija/centara za podršku MMSP a vodeći računa o regionalnoj razvijenosti zemlje;
- Najizazovnija situacija je u okviru strateškog cilja 4. Jačanje konkurentnosti MMSP, ne samo zato što je najviše nerealizovanih aktivnosti već zato što je prepoznata potreba za prevazilaženjem problema koji se tiču nedovoljnog poznavanja izvoznih procedura i spremnosti za izvoz, nedovoljna primjena informacionih tehnologija, digitalizacije i internacionalizacije, neinformisanost u dobijanju usluge mentoringa, povezivanju u klastere, učestvovanju u inovativnim programima i dr. U narednom periodu je potrebno uložiti napore na dublje razvijanje podrške u ovoj oblasti.
- Većinu aktivnosti, odnosno projekata i programa, nadležne institucije i organizacije imaju težnju da permanentno, sistemski sprovede.
- Nije uspostavljen garantni fond kao novi finansijski oblik institucionalne podrške za unapređenje preduzetništva
- Radna grupa za mala i srednja preduzeća u okviru Savjeta za konkurentnost treba i mora da bude formirana u 2021. godini kao tijelo za koordinaciju implementacije i monitoring politike MMSP;

U tom kontekstu predlaže se alternativna organizacija Strategije MMSP i njene implementacije u periodu 2021-2022. godine, na način da se uradi sledeće:

- Strateški cilj 1 bude sveobuhvatniji i da se usmjeri na jačanje politke MMSP uključujući pojedine segmente iz strateškog cilja 4 –koordinacija politike, razvoj preduzetničkog ekosistema;
- Strateški cilj 2 zadržao bi sve komponente osim regulatornog okvira koji bi mogao biti sastavni dio SC 1;
- Strateški cilj 3 bi se u potpunosti sprovodio u okviru Strategije cjeloživotnog preduzetničkog učenja;
- Aktivnosti za strateški cilj 5 ne bi bile u okviru posebnog cilja već bi se kao cross-cutting tema odnosio na sve oblike programske podrške MMSP, s tim da bi se žensko preduzetništvo u potpunosti pokrilo implementacijom Strategije ženskog preduzetništva 2021-2024. godine;
- Poslovno povezivanje u klastere, izvozna spremnost i pristup novim tržištima mogu se izdvojiti u poseban strateški cilj.

U sledećem grafikonu je dat prikaz alternativne strukture Strategije:

Na osnovu prezentovanog alternativnog predloga u sledećoj tabeli je dat prikaz strateških ciljeva, razvijen na operative ciljeve i mjere, a koje predstavljaju osnov za izradu Akcionog plana za sprovođenje Strategije u periodu 2021-2022. godine.

Tabela 3. Predlog strukture za pripremu Akcionog plana za sprovođenje Strategije za 2021-2022. godinu.

Strateški cilj (SC)	Operativni cilj (OC)	Komentar
SC 1. JAČANJE MMSP POLITIKE I UNAPREĐENJE OKRUŽENJA ZA RAZVOJ MMSP I PREDUZETNIŠTVA		
OC 1. Stvaranje podsticajnog pravnog okvira i pojednostavljanje administrativnih procedura prema potrebama MMSP	M1: Unapređenje pravne regulative i smanjenje administrativnih opterećenja; M2: Uklanjanje regulatornih prepreka preduzećima u postupku registracije; M3: Unapređenje transparentnosti i predvidljivosti poreskog sistema; OC 4. Unapređenje regulatornog okvira za pristup finansijama M5 Realizacija preporuka predviđenih akcionim planom 'Giljotine propisa' M6: Nastavak rada na unapređenju e Uprave i pružanju elektronskih usluga M7: implementacija pune analize uticaja propisa – RIA i MSP testa	OC 2 RIA i ostale mjere su integrisane u OC1 M6. Mjera 3 kao aktivnost treba da bude formulisana u okviru M1 OC 4 iz SC2 postaje mjera u okviru SC1 OC1
OC 2. UNAPREĐENJE PRISTUPA IZVORIMA FINANSIJA ZA MMSP	M 1. Unapređenje ponude i korišćenja postojećih finansijskih instrumenata M 2. Razvoj i korišćenje novih finansijskih instrumenata i promocija modela finansiranja	SC 2 postaje OC 2 u okviru SC1. OC 1 i 2 postaju M1 i M2 Aktivnosti IRF i ZZZCG ostaju, a ostalo vezano za grantove se odnosi na finansiranje nefinansijske podrške i integrisano je u programu konkurentnosti. M4 EU instrumenti bice prenaceni u SC 3 vezano za poboljšanje konkurentnost, sto im je inače orijentacija. OC 3 iz SC2 dijelom je pokrivena sa Strategijom preduzetničkog (finansijska pismenost), a investiciona spremnost može u konkurentnost Mjere iz SC2 iz OC se mogu dodatno formulisati kao aktivnosti u AP
OC3. Dalji razvoj sistema za podršku preduzetničkom ekosistemu;	M1. Jačanje međuinstitucionalne koordinacije i institucionalne podrške za razvoj MMSP; M2. Dostupnost on-line informacija za potrebe MMSP; M3. Podrška razvoju preduzetničke infrastrukture; M4. Kontinuirano statističko praćenje svih oblika preduzetništva; M5 Unapređenje uključivanja predstavnika privrede u kreiranje poslovnog ambijenta i kreiranje implementacije politike MMSP M6 Podrška, umrežavanju i zagovaranju interesa žena, mladih, i socijalnih preduzetnika i drugih specifičnih ciljnih grupa	OC 1 iz SC 4 postaje OC 3 u SC 1. Mjere preuzete, jedino je M1 pojačana sa fokusom na koordinaciju; OC 3 iz SC 1 postaje M5 u okviru sadasnog OC 3 sa preformulisanim nazivom, a mjere ce biti preuzete kao aktivnosti SC3 se pokriva Straegijom preduzetničkog učenja; M6 je preuzeta iz SC5 OC 3.
SC 2. JAČANJE KONKURENTNOST MMSP		
OC 1. Jačanje unturašnjih performansi preduzeća	M1. Podrška razvoju usluga i obezbjeđenje savjetodavne podrške za MMSP; M2. Promocija uvođenja i primjene standarda u poslovanju i šema kvaliteta i obezbjeđivanje informacija MMSP o procesu standardizacije i akreditacije; M3. Jačanje aktivnosti na promociji primjene prava intelektualne svojine; M4. Jačanje kapaciteta za ulaganje u alternativne izvore finansiranja (investiciona spremnost); M5. Kontinuirana edukacija i osposobljavanje MMSP za učešće u postupcima javnih nabavki;	U M1 je integrisan OC 2 iz SC3, preklapalo se; Kao M4 prebačena je M2 iz SC 2 OC3; Takođe M4 iz SC3 OC2 je postala M7.

	M6. Olakšati pristup MMSP velikim poslovnim sistemima dobavljača i davaocima franšize; M7. Unapređenje korišćenja raspoloživih finansijskih instrumenata u okviru EU programa (COSME, HORIZON, IPA, FP9, EASI, WB EDIF, itd).	
OC 2. Unapređenje inovativnosti MMSP	M1. Unaprjeđenje 43standard43cture za podršku inovacijama i tehnološkom razvoju; M2. Unapređenje podrške za inovativna preduzeća i jačanje njihovog potencijala za inovacije; M3. Pružanje podrške za bolje korišćenje sredstava iz EU programa za istraživanje, razvoj i inovacije; M4. Jačanje svijesti MMSP o značaju inovacija; M5. Unapređenje statističkog praćenja inovacija.	
OC 3. Digitalna transformacija biznisa	M1. Promocija i obezbjeđenje savjetodavne podrške za unapređenje biznisa primjenom digitalizacije; M2. Promocija primjene e-commerce u poslovanju MMSP;	
OC 4. Razvoj zelene ekonomije	M1. Promocija primjene eco standarda; M2. Unapređenje energetske efikasnosti u MMSP; M3. Promocija koncepta društvene odgovornosti; M4. Podsticanje upotrebe zelenih javnih nabavki.	
SC 3. PROMOCIJA MMSP I PREDUZETNIŠTVA, POSLOVNO POVEZIVANJE I LAKŠI PRISTUP NOVIM TRŽIŠTIMA		
OC 1 Dalji razvoj postojećih klastera i formiranje novih	M1. Nastavak aktivnosti na formiranju novih klastera; M2. Unapređenje kapaciteta postojećih sektorskih klastera; M3. Formiranje vertikalnih klastera, sa akcentom na sektore turizma i poljoprivrede; M4. Povezivanje klastera sa naučno-istraživačkim institucijama.	
OC 5. Podrška internacionalizaciji MMSP	M1. Obezbeđivanje informativne i edukativne podrške o međunarodnim tržištima; M2 Jačanje kapaciteta MMSP za unapređenje poslovanja i izvoz - izvozna spremnost; M3. Podrška za nastup na međunarodnim tržištima; M4. Jačanje kapaciteta MMSP za uključivanje u međunarodne javne nabavke; M5. Jačanje ekonomske diplomatije u funkciji uspostavljanja kontakata sa potencijalnim poslovnim partnerima i povećanja izvoza; M6. Smanjenje barijera u trgovini (sa ciljem njihove eliminacije) između zemalja potpisnica CEFTA Sporazuma; M7. Pojednostavljenje procedura uvoza i izvoza roba, sa posebnim osvrtom na trgovinu između zemalja potpisnica CEFTA Sporazuma; M8. Obezbeđenje podrške za postizanje usaglašenosti sa zahtjevima tehničkih propisa i standarda.	Dodata nova Mjera kao M2